

DIDACTIC

PROF. IOANA CÎRMIȘ
(COORDONATOR)

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL
“LECTIILE ONLINE POST PANDEMIE - NOUA ETAPĂ
A EXPERIMENTULUI DIDACTIC NAȚIONAL”
(MAI 2022)

EDITURA MERITOCRAT CLUJ-NAPOCA
ISBN 978-630-6502-32-5

prof. Ioana Cîrmiș
– coordonator -

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL
“LECTIILE ONLINE POST PANDEMIE - NOUA ETAPĂ
A EXPERIMENTULUI DIDACTIC NAȚIONAL”
(mai 2022)

EDITURA MERITOCRAT CLUJ-NAPOCA

TEXT © Lucrările Simpozionului Național “Lecțiile online post pandemie - noua etapă a experimentului didactic național” (mai 2022)/prof. Ioana Cîrmiș – coordonator

Toate drepturile rezervate autorilor

Consilier editorial: lect. dr. Tiberiu Irimia

Lector de carte: prof. Cristina Valentina Raicu

Tehnoredactare: prof. Ioana Cîrmiș

Coperta I-IV: inf. Ion Raicu

Grafică generală: inf. Ion Raicu

Foto coperta I: Școala Gimnazială Nr. 85, București, Sector 2

Editura Meritocrat Cluj-Napoca

Tel. 0760 607 889, 0741 494 338

e-mail: meritocratcj@gmail.com

© 2022 *Editura Meritocrat Cluj-Napoca*

Toate drepturile grafice asupra acestei ediții aparțin editurii Meritocrat, orice reproducere sau modificare, indiferent de formă și suport, neautorizată, urmând să suporte consecințele legii.

Responsabilitatea calității corecturii textelor din această carte aparține autorilor

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ONLINE POST PANDEMIE

Prof. Crina Anghel

Școala Gimnazială "Petre Ghelmez", București, sector 2

Încă de la debutul perioadei pandemice, desfășurarea orelor online a devenit piatra de încercare a învățământului modern. În timp ce universitățile și alte instituții educaționale au făcut deja tranziția definitivă către învățarea online, la alte niveluri încă există reticențe în a implica elevii în activități educaționale online. Încă există lupta între sincron și asincron și între diverse instrumente educaționale.

Ce beneficii ne-a adus învățământul online din perioada pandemică?

- Am învățat că flexibilitatea ajută, iar educația devine în acest fel incluzivă. Accesul devine facil și multe persoane, în special studenții, adulții, au acces mult mai ușor la oportunități educaționale. De asemenea, copiii din familii dezavantajate pot accesa informația prin dispozitive electronice comune (telefon, tabletă, nu neapărat performante).

- Educația digitală ajunge mult mai ușor la tânăra generație, la nativii digitali, pentru care tehnologia face parte din viața de zi cu zi, ca normalitate.

- Educația interactivă, cu ajutorul tehnologiei, aduce un aport important în lucrul colaborativ, în pereche sau grup, stimulând gândirea critică, analogia, reflectarea sau cooperarea.

- Învățarea activă stimulează mai mult înțelegerea conceptelor, decât memorarea informațiilor.

Provocări ale învățământului online

Orele online, parte a pandemiei sau ca parte integrantă a învățământului în condiții de normalitate, au propriile praguri și provocări. Atât elevii cât și profesorii capătă cele mai mari frustrări, în fața dificultăților tehnice. Astfel, elevii se vor implica mai puțin în activități, iar profesorii vor evita utilizarea instrumentelor online. Ca soluții pentru a utiliza cu succes tehnica digitală, se recomandă cursurile cu specific. Acolo, atât elevii cât și cadrele didactice se pot familiariza cu aplicații extrem de utile în învățarea/ predarea online.

Metode interactive de predare și evaluare online

În interacțiunea online cu elevii este important ca predarea să nu fie exclusiv teorie. Este suficientă o explicație de maxim zece minute din cadrul orei de curs, după care să fie implicați cât mai mult, elevii. Utilizarea materialelor audio-video aduce un suflu de dinamism. Elevii vor fi implicați și în activități de tip joc, în care interacțiunea este la cote maxime.

În ceea ce privește evaluarea, se recomandă chestionarele și quiz-urile online, în care elevii vor fi verificați în ceea ce privește asimilarea noțiunilor predate. Aplicații precum *kahoot* sau *bamboozle* sunt preferate de majoritatea elevilor. Aceste metode oferă un plus foarte mare pentru cadrele didactice, deoarece față de evaluarea tradițională de la fiecare sfârșit de curs, în care se întreabă elevii despre ce au discutat la oră, respectivele metode oferă posibilitatea de a intra mai în detaliu în cunoștințele asimilate pe parcursul orei, precum și posibilitatea de a-și autoevalua tehnica de predare, deoarece dacă majoritatea elevilor și-au însușit corect informațiile predate, atunci e clar că profesorul a făcut totul cu succes. De asemenea, aceste metode permit cadrelor didactice să își

dea seama care copii nu au înțeles subiectul și au nevoie de o atenție sporită sau care copii nu au fost atenți la oră și ar trebui implicați mai mult.

O altă metodă de evaluare este proiectul. Cu această metodă se pot evalua progresele pe care le-au făcut în timp elevii. Această metodă pune elevii în situația de a analiza și cerceta informații pe care le-au descoperit singuri. Cu ajutorul accesului la internet și la volumul mare de informații, aceștia vor învăța să-și structureze informația și să o integreze în așa fel într-un proiect încât să fie pe înțelesul tuturor. Elevii pot folosi diverse aplicații și pot da o formă captivantă, unică, a muncii lor. Creativitatea poate fi la cote maxime.

Avantajele acestor tipuri de activități :

- pregătirea devine individuală, ținând seama de caracteristicile personalității, interesele și nevoile fiecărui elev;
- devine posibilă prezentarea concisă și succintă a oricărei cantități de informații educaționale;
- percepția vizuală se îmbunătățește de mai multe ori, procesul de însușire a materialului educațional este mult simplificat;
- activitatea cognitivă a elevilor este intensificată, aceștia primesc cunoștințe teoretice și abilități practice.

Concluzie

Indiferent de unde se desfășoară procesul de predare-învățare-evaluare, acesta trebuie să fie centrate pe nevoile elevilor, să răspundă diferitelor nevoi de învățare a elevilor, deoarece nu toți elevii învață în același ritm. Dacă materialele didactice vor fi structurate în așa fel încât să plaseze copilul pe primul loc, atunci aceștia vor participa la activitățile propuse (fizic, online sau hibrid) cu plăcere.

Bibliografie:

- <https://feedbackfruits.com/blog/the-rise-of-online-classes-after-covid-19-best-practices-based-on-literature>
- <https://gutenberg.ro/4-metode-interactive-de-predare-online/>

ȘCOALA ONLINE ȘI IMPACTUL ACESTEIA ÎN SCHIMBAREA IERARHIEI EDUCAȚIONALE

*Prof. Claudia Daniela Arghiroiu
Grădinița Nr. 23, București, sector 2*

După pandemie, tot ce știam despre modul în care se face educație s-a destrămat. Acum, există posibilitatea de a construi un sistem nou de învățare, mai adaptat la provocările vieții, care să nu fie o povară pentru elevi. În mod oficial, se anunțase o pauză de o săptămână și foarte mulți dintre noi credeam că epidemia va dispărea în această perioadă. La acel moment, n-auzisem de Zoom sau de Google Meet. Nu realizasem niciun interviu online și nu participasem la nicio ședință virtuală. Abilitățile mele se limitau la convorbiri video pe Facebook sau WhatsApp. În acea zi, când știam că școala se va întrerupe pe termen nelimitat, ne gândeam că va urma o lungă vacanță care va ține în cel mai rău caz un an și, apoi, școala se va relua din același punct, anul pierdut rămânând pur și simplu unul de vacanță forțată. Cât de mult mă înșelam.

Astăzi, gândindu-mă la acea perioadă realizez cât de puține știam despre ce înseamnă o epidemie, dar și cât de departe ne aflăm de transformările brutale prin care urma să treacă sistemul de educație din întreaga lume. Din păcate, în astfel de situații, schimbările vin pur și simplu. Școala online a reprezentat o măsură de criză.

O decizie de a păstra o cât de mică legătură între copil și instituția de învățământ. Nimeni nu poate ști impactul pe care l-a avut școala online asupra nivelului de educație din România. Nu acum. Nu s-au făcut studii aprofundate, iar rezultatele de la examene nu au fost interpretate.

Această modalitate de învățare, pe lângă toate dificultățile despre care s-a tot vorbit, a venit cu câteva revelații atât pentru educatori cât și pentru părinți. Un câștig important e acela că între educator, părinte și profesor se poate stabili o legătură digitală continuă, una care nu se termină odată cu orele fizice de la școală sau cu ședința cu părinții.

Școala online a adus o utilizare neașteptată a computerului, oferindu-i părintelui, dar și profesorului posibilitatea să fie mai apropiat de copil un timp mai îndelungat. Metoda de predare digitală ar trebui să devină un instrument folosit pentru recuperarea materiei în caz de absență, pentru ajutorarea copiilor care au rămas în urmă sau pentru explicarea temelor în timp real.

Școala ca activitate cotidiană e foarte importantă. Dezvoltă deprinderi pe care altfel nu ai cum să le transferi copiilor. Nu e vorba doar de informații, ci de obișnuința de a respecta un program, de a studia, de a organiza timpul. Educația online poate contribui doar parțial la formarea deprinderilor unui viitor adult, dar suntem în faza în care are un impact important asupra modului tradițional de învățare.

Rezolvarea problemelor și exercițiilor se poate face interacționând cu computerul astfel încât procesul de învățare să devină dinamic și nu o rutină. Învățarea online se dezvoltă în moduri neașteptate, iar pandemia a accelerat acest proces. Modul de predare online a ajuns în responsabilitatea directorilor de școală și a profesorilor, iar aceștia s-au adaptat cum au putut sau n-au făcut-o deloc. Școala online e aici ca să rămână.

Ne îndreptăm spre o lume în care munca va fi mult mai productivă, iar o parte din ea se va desfășura în mediul virtual. Aceasta va face diferența între instituțiile de învățământ, ierarhia va fi stabilită în funcție de capacitatea de adaptare a școlilor la cerințele viitorului.

Privind în urmă, educația online a fost văzută, în mod tradițional, ca o cale alternativă, una care este deosebit de potrivită pentru studenți, elevi ai școlilor postliceale, alte tipuri de cursanți adulți, care caută oportunități de învățământ superior. Cu toate acestea, apariția pandemiei de

Covid - 19 a impus profesorilor și elevilor din întreg sistemul de învățământ (la toate nivelurile acestuia) să se adapteze rapid la cursurile virtuale. În unele cazuri, predarea-învățarea-evaluarea s-a desfășurat online, apoi în sala de clasă fizic, pentru ca, ulterior, să revină online din cauza creșterii ratei infecției.

Eliminarea granițelor dintre învățământul tradițional și la distanță a fost rapidă datorită pandemiei. Cele mai bune practici de predare-învățare-evaluare hibride sau mixte au servit drept ghid pentru noile combinații de livrare a instruirii care s-au dezvoltat ca răspuns la trecerea la învățarea virtuală. Utilizarea mai multor moduri de livrare este probabil să rămână și va fi o caracteristică folosită pentru cursanții de toate vârstele.

Pentru copiii preșcolari, de o foarte mare importanță, sunt primele noțiuni pe care aceștia și le însușesc și, mai ales, calitatea acestora. Procesul de învățare devine mai plăcut și mai interesant prin intermediul calculatorului. A realiza activități didactice on-line impune respectarea unor deziderate referitoare la modul de structurare a informațiilor, la selectarea conținuturilor adecvate formării și consolidării comportamentelor preșcolarilor, la planificarea activităților, la selectarea surselor informaționale (adrese url, soft educațional), la realizarea proiectării activităților on-line, la selectarea unor teme interesante, atractive pentru copii, care să îndemne la implicare, conectare și interes crescut din partea lor, la păstrarea legăturii cu preșcolarii și familiile lor, consilierea acestora, stabilirea unor modalități de a se asigura feed-back-ul de către toți cei implicați (educatoare-copii-familii), analiza activităților on-line.

TEHNOLOGIILE DIGITALE ÎN SALA DE GRUPĂ. OPORTUNITATE SAU AMENINȚARE?

P. I. P. Elena Baban

Școala Gimnazială „Petre Ghelmez”, București, sector 2

Schimbările sociale și economice, pandemia de Covid-19, impactul tehnologiei asupra partenerilor educaționali, transformările educaționale, mutațiile care s-au produs la nivelul relațiilor familiale, transformarea ad-hoc a părinților în profesori, pierderea locului de muncă sau diminuarea veniturilor familiilor, stresul prelungit și puternic generat de starea de incertitudine, lipsa socializării copiilor în afara cadrului familiei, au generat re poziționări și redimensionări continue ale relațiilor dintre cei trei actanți educaționali, singura constantă rămânând faptul că, profesorul nu poate fi înlocuit.

„Grădinița de acasă” a reprezentat o oportunitate și un punct de plecare pentru reconsiderarea practicilor din educația timpurie, a strategiilor didactice, a modurilor în care învață copiii, a elementelor componente ale mediului educațional, din care tehnologiile digitale ar trebui să facă parte integrantă, firească și naturală.

Perioada de desfășurare a procesului educativ prin intermediul tehnologiilor a adus noi valori învățării și a deschis noi ferestre către educația copiilor, cadrelor didactice și părinților, adaptate nevoilor secolului XXI.

„Grădinița de acasă” a însemnat mult mai mult decât o livrare și receptare a conținuturilor în format digital. A presupus o reconsiderare, actualizare și multiplicare a rolurilor și competențelor cadrelor didactice, o redimensionare a dinamicii relației Grădiniță - Familie, o ocazie de reformare a întregului sistemului educațional.

Elementele care s-au dovedit a fi relevante în perioada desfășurării programului educațional în mediul online pot deveni repere pentru reconsiderarea practicilor din educația timpurie:

- implicarea ca parteneri activi a părinților în activitățile desfășurate în grădiniță;
- centrarea pe nevoile copilului și pe crearea stării de bine;
- integrarea tehnologiilor în curriculum clasei;
- reconsiderarea potențialului tehnologiilor pentru stimularea învățării și pentru crearea de situații de învățare diferențiate și centrate pe copil;
- utilizarea tehnologiei în procesul educațional, astfel încât să optimizeze potențialul de învățare și dezvoltare al copiilor.

Instrumentele și aplicațiile digitale folosite în cadrul procesului educațional online oferă posibilități inovatoare și oportunități de optimizare a activității didactice din învățământul preșcolar. Materialele didactice digitale pot avea eficiență instrucțională dacă au un fundament psiho-pedagogic, sunt concepute pe direcția urmării unor obiective educaționale, în conformitate cu nevoile de dezvoltare ale copiilor, integrate într-o strategie eficientă, bazată pe un disign pedagogic flexibil și inovator.

Tehnologia poate oferi oportunități mai bune de învățare și transforma triunghiul didactic tradițional copil-situații de învățare-profesor într-un tetraedru didactic, copil-situații de învățare-tehnologii-profesor. Astfel, tehnologia în educație trebuie folosită pentru a transforma învățarea, pentru a optimiza potențialul de învățare și dezvoltare al copiilor, creativitatea, interacțiunile sociale pozitive, inițiativa, persistența în activitate.

Tranziția de la un mediu tradițional de învățare spre un mediu exclusiv online de învățare a fost o provocare, atât pentru profesori, cât și pentru copii și părinți. Platformele educaționale, instrumentele și aplicațiile online au deschis noi oportunități de a regândi procesul de predare-învățare-evaluare și au potențialul de a produce o schimbare a abordării pedagogice, a convingerilor cadrelor didactice privind valoarea tehnologiilor în învățământul preșcolar.

Tehnologiile nu pot înlocui jocul imaginativ, jocul în aer liber sau natură, curiozitatea, creativitatea sau utilizarea instrumentelor pentru rezolvarea problemelor și explorarea lumii, însă au potențialul de a sprijini dezvoltarea copiilor, atunci când sunt integrate și concepute într-o manieră pedagogică adecvată pentru copiii de vârstă preșcolară, cu implicarea activă a adulților (cadre didactice, părinți), în sensul de transformare a acestora în „mentori media”, pentru a-i îndruma în siguranță în era digitală, dar și parteneri activi, mediatori ai învățării.

Tehnologia ar trebui utilizată astfel încât să optimizeze potențialul de învățare și dezvoltare al copiilor. Pentru a sprijini dezvoltarea globală a copilului, astfel încât tehnologiile să devină instrumente pentru învățare, trebuie luați în considerare trei factori: conținutul, contextul și calitatea materialelor didactice digitale.

Perioada de desfășurare a procesului didactic în mediul virtual a reprezentat un adevărat stagiul de practică reflexivă. În acest context, cadrele didactice au devenit veritabili creatori de resurse educaționale deschise și au propus moduri inovatoare prin care au folosit tehnologia ca instrument, înțelegând nevoia de joacă, de explorare a copiilor în lumea reală.

În mediul virtual de învățare, profesorul își păstrează rolul de creator al situațiilor de învățare, dar noua situație a pus profesorii în fața unor noi provocări, de reorganizare a demersurilor de predare-învățare-evaluare, accentul punându-se pe noi paradigme ale educației, creându-se premise pentru inovarea educației și o redefinire a realității educaționale, în sensul actualizării rolurilor și a ofertei de formare care trebuie integrate în contextele actuale.

Dincolo de toate limitările „Grădinița de acasă” a creat premisele creșterii încrederii cadrelor didactice în tehnologie, a posibilităților de explorare și utilizare a instrumentelor digitale în sprijinul creării de situații de învățare, dar a scos la iveală și toate slăbiciunile sistemului de învățământ, precum și nevoia de formare continuă a profesorilor, în scopul realizării unei legături organice între cunoștințele de specialitate, pedagogice și tehnologice, pentru a implementa acțiuni educaționale de calitate în era digitală.

Locul tehnologiei este în sala de grupă, integrată în curriculumul clasei, însă trebuie utilizată echilibrat și cu responsabilitate, integrată în contextul unei interacțiuni sociale (sau cu potențial pentru o astfel de acțiune), astfel încât să optimizeze potențialul de învățare și dezvoltare al copiilor, creativitatea, colaborarea, inițiativa, persistența în activitate.

Modul în care o folosim și gradul la care o folosim va face diferența dintre amenințare și oportunitate.

ÎNVĂȚAREA ONLINE

*P. I. P. Andreea Mihaela Badea
Liceul Tehnologic "Duiliu Zamfirescu", com. Dragalina, jud. Călărași*

***„Educația este cea mai puternică armă
pe care voi o puteți folosi pentru a schimba lumea”***

(Nelson Mandela)

Educația online este unul dintre numeroasele progrese pe care tehnologia și lumea digitală le-a pus la dispoziție. Nu mai trebuie să fim prezenți fizic la clasă pentru a învăța și, în timp ce mediul învățării online este diferit de configurația tradițională a clasei, nu înseamnă neapărat că este mai puțin eficient.

Dezvoltarea tehnologiilor influențează mersul omenirii, dar și modul în care aceasta acționează. Felul în care se produce azi învățarea este determinat de o serie de factori și tendințe la nivel social. Adaptarea la transformările sociale impune, uneori, persoanele să își schimbe nu numai locul de muncă, dar și domeniul de activitate și modul de învățare. Instruirea la distanță își face tot mai mult simțită prezența în cotidian. Abilitățile de utilizare a tehnologiilor au devenit necesare pentru a face față noilor provocări, unele cadre didactice nefiind nici măcar familiarizate cu instrumentele digitale.

Evident, elevii se descurcă cel mai bine, profesorii fiind cei care învață de la ei. Copiii de azi, ”copii digitali”, cresc cu dispozitivele digitale, iar Docendo Discimus Ludmila FRANȚUZAN dr., conf. cerc., Institutul de Științe ale Educației Aurelia oportunitate prezintă datele unui studiu realizat în cadrul proiectului Reconfigurarea procesului de învățare din învățământul general în contextul provocărilor societale. Studiul a avut ca scop examinarea opiniilor cadrelor didactice, elevilor și părinților privind învățarea în mediul online. Acest tip de învățare s-a dovedit a fi actual în condițiile impuse de pandemie, însă insuficient pentru formarea competențelor-cheie.

S-a constatat că elevii consideră învățarea online eficientă, utilizarea instrumentelor își pune amprenta asupra modului lor de a fi și a acționa. Și până la pandemie ei își găseau refugiu în mediul virtual, care creează iluzia unei lumi nelimitate în posibilități și abordări. Ritmul cu care se dezvoltă tehnologiile determină învățarea individului, care este un proces continuu pe parcursul întregii vieți, iar instrumentele tehnologice pe care le utilizăm ne definesc și ne modelează tipul de gândire.

Tehnologia influențează învățarea online prin faptul că:

- devine nelimitată: școlile, universitățile sunt interesate să își dezvolte propria abilitate de a oferi oportunități de învățare oriunde și oricând;
- jocul în învățare este mai interactiv ca oricând;
- studiile recente arată că acesta este o experiență de învățare intensă, agreată de către tineri, care substituie uneori alte modalități de interacțiune;
- raportul unul la unul este larg acceptat în mediile educaționale și profesionale din întreaga lume, edificându-se pe ideea susținerii individualizării și a personalizării în învățare;
- re-designul învățării este o altă consecință firească a utilizării tehnologiei, care duce la diversificarea modului de a învăța: colaborativ, integrat, prin simulare, în bază de proiect, în bază de probleme .

Mai mult decât atât: până și teoriile învățării pot fi abordate prin prisma tehnologiilor . Specialiștii în domeniu consideră că anumite teorii ale învățării, precum behaviorismul, cognitivismul și constructivismul, sunt adaptabile la era tehnologică; se formulează noi teorii în acord cu necesitățile de instruire actuale. Astfel, Siemens pune bazele conectivismului. Teoria conectivistă definește învățarea ca pe un proces ce are loc în medii haotice, ale căror elemente sunt supuse unor modificări permanente, pe care individul nu le poate controla întotdeauna.

Conectivismul se bazează pe înțelegerea faptului că deciziile noastre derivă din informații ce se află în continuă schimbare. Cei doi termeni-cheie ai conectivismului sunt conexiunea și haosul. În condițiile actuale, elevii au acces la o multitudine de informații, însă este esențial ca ei să poată determina care dintre acestea este adecvată contextului de învățare enunțat. Criza de sănătate provocată de noul coronavirus la nivel mondial a influențat domeniul educației, promovând un nou tip de învățare – cel online. Transformările produse în cadrul practicilor educaționale au scos în evidență avantajele și limitele tehnologiilor, dar și neajunsurile metodologiilor didactice.

Învățarea online este o componentă a învățării tradiționale. O asemenea abordare îi permite elevului de a învăța în ritm propriu, îi dezvoltă autonomia și curiozitatea cunoașterii și transformă tehnologia într-un aliat sigur și pe termen lung. Elevii s-au familiarizat cu tehnologiile în scopuri ludice, noi însă îi reorientăm să le utilizeze în scopuri de învățare. În acest sens, în cadrul proiectului.

Dezavantaje ale învățării online:

- Este impersonală, spre deosebire de educația în clasă în care există o interacțiune față în față reală între elev și profesor. Învățarea online oferă un tip intens de învățare, în timp ce educația în clasă vine cu interacțiunea umană. Prin interacțiunile față în față, profesorii pot ajuta elevii să-și construiască respectul de sine și încrederea și maturitatea emoțională.
- Utilizarea internetului și a altor instrumente digitale au adăugat noi cerințe în viața profesorilor și au crescut dramatic gama de conținut și abilități pe care aceștia trebuie să le cunoască, astfel a crescut și volumul lor de muncă.
- Calitatea informațiilor și sursele pe care elevii le găsesc poate să nu fie de calitate.
- Există, de asemenea, problema gradului de securitate a programelor de învățare online.
- Elevii nu au acces egal la resursele tehnologice.
- Autenticitatea muncii. Oricine poate realiza un proiect și nu elevul propriu-zis.
- Evaluările au tendința de a fi bazate doar pe cunoștințe și nu neapărat pe partea practică.

Elevii au astăzi la dispoziție resurse la care mulți dintre noi nu am visat niciodată. Cele mai multe dintre aceste resurse pot fi utilizate și pot ajuta elevii să învețe și să progreseze, însă este important să se ajungă la un echilibru între inovație și convenționalitate. Este clar că avantajele sunt mai mari decât dezavantajele, dar cheia tehnologiei în clasă va fi întotdeauna relația profesor-elev, pentru că acolo are loc educația. Poate fi frustrant și consumă timp, dar, în final, tehnologia în educație poate deschide uși către noi experiențe, noi descoperiri și noi moduri de învățare și colaborare, însă nicio tehnologie din clasă nu poate înlocui profesorii talentați și inspirați.

EDUCAȚIA ÎNTR-O LUME POSTPANDEMICĂ

*Prof. Alexandra Diana Berari
Școala Gimnazială „Petre Ghelmez”, București, sector 2*

Motto:

„În perioada crizei se nasc invențiile, descoperirile și marile strategii. Cine depășește criza se depășește pe sine însuși, fără a rămâne “depășit”. ”

(Albert Einstein)

Pandemia de COVID-19 ne-a pus în fața propriilor slăbiciuni și vulnerabilități, ne-a obligat să fim martorii unor schimbări majore și să găsim măsuri fiabile care să ajute în procesul de adaptare la situații critice. În ciuda consecințelor aspre, această criză globală ne-a ajutat să conștientizăm cât de rezistenți suntem, ne-a reamintit sensul solidarității, al empatiei și ne-a forțat să folosim unul dintre cele mai mari daruri pe care ființa umană îl deține: creativitatea. Însă, din păcate, pandemia nu a ezitat să ne reamintească într-un mod dur rolul crucial al educației publice. În urma unui studiu realizat de UNICEF, în perioada aceasta s-au înregistrat pierderi de învățare semnificative, au fost semnalate niveluri crescute de anxietate și depresie în rândul copiilor și tinerilor, elevilor care provin din medii defavorizate le-a fost redus accesul la o sursă de alimentație regulată, iar riscul de abuz fizic și psihic a crescut (1). Cu toate acestea, sănătatea este bunul nostru cel mai de preț, prin urmare, profesorii, părinții și elevii au format o echipă pentru a găsi rapid metode prin care să creăm un mediu de învățare eficient.

Din perspectiva unui profesor de limba engleză, trecerea la sistemul de predare on-line nu a fost brutală. Acomodarea cu mediul virtual a avut loc înainte de izbucnirea pandemiei prin participarea la numeroase programe de formare web-based, colaborări on-line și schimburi de experiență cu școli internaționale, dar și prin utilizarea zilnică a resurselor digitale în cadrul lecțiilor cu prezență fizică. În realitate însă, ne-am confruntat cu situații imprevizibile în fața cărora ne-am simțit neputincioși. Acestea au implicat multe lipsuri, precum: lipsa electricității și a dispozitivelor din locuințele elevilor, lipsa conexiunii la Internet sau viteza redusă, lipsa cunoștințelor și a deprinderilor practice de manevrare a calculatorului în rândul elevilor, și nu în ultimul rând, am resimțit cu toții, elevi și profesori, efectele lipsei interacțiunii sociale din cadrul colectivului școlar. Timpul îndelungat petrecut în fața ecranului a contribuit nu doar la scăderea motivației și oboseala cronică, ci și la dezvoltarea dependenței de Internet. Vulnerabilitatea elevilor s-a intensificat, iar situațiile neplăcute din mediul on-line păreau a fi din ce în ce mai des întâlnite. Din fericire, am avut oportunitatea de a participa la webinarii gratuite adresate cadrelor didactice, părinților și copiilor, unde au fost furnizate noțiuni fundamentale despre securitatea on-line. Un astfel de program care sprijină siguranța on-line și își propune în fiecare an să ajute copiii să ia deciziile corecte în mediul virtual se numește “Eroii Internetului”. Acest program educațional pune cadrelor didactice la dispoziție planuri de lecții, activități și fișe de lucru, fără a fi nevoie de o dezvoltare profesională în prealabil pentru a fi utilizate. Lecțiile sunt actualizate în fiecare an, iar noi activități clasificate pe niveluri de vârste sunt adăugate. În ciuda faptului că elevii s-au reîntors în băncile școlilor, problemele din mediul on-line încă există, prin urmare, „Eroii internetului” reprezintă un real ajutor.

Este bine cunoscut faptul că generațiile Z (copiii născuți între anii 1996-2010) și Alfa (copiii născuți între anii 2011- 2030), denumiți și “nativi digitali”, au abilitatea de a manipula o

tabletă sau un smartphone de la o vârstă fragedă, de a se adapta foarte ușor la schimbări și de a fi în permanentă comunicare cu cei din jur. Generația Alpha este preconizată ca fiind cea mai educată generație din toate timpurile ținând cont de accesul facil la tehnologie și informație. În urma unor estimări, 65% dintre copiii care intră în prezent în școala primară vor avea locuri de munca care acum nu există (2). Prin urmare, școala trebuie să țină pasul cu ritmul extrem de rapid în care lumea exterioară se tehnicează și să favorizeze dezvoltarea competențelor specifice secolului XXI. Utilizarea noilor tehnologii ușurează și aduce noi oportunități în procesul de predare-învățare-evaluare. Ținând cont de aceste aspecte, cât timp elevii au acces la internet, rolul profesorului nu mai este cel de autoritate unică în ceea ce privește conținutul, ci de facilitator, fapt ce presupune ca profesorul să ghideze procesul de învățare și să creeze situații de învățare alături de elevi. Bineînțeles, educația trebuie să fie centrată pe elev, iar pentru a face față provocărilor viitoare, este nevoie ca profesorii să fie preocupați de dezvoltarea anumitor abilități precum: gândirea critică, inteligența emoțională, comunicarea, creativitatea, cooperarea și managementul resurselor umane. În urma acestei experiențe, este vital să reflectăm asupra evenimentelor, iar expresia „there’s always something good in every bad” ne îndeamnă să oferim răspunsuri întrebărilor: Ce rol a avut pandemia în viața noastră? Au existat și părți pozitive? Ce practici ar trebui să păstrăm după trecerea pandemiei?

Importanța deschiderii față de noutate este una dintre primele lecții pe care pandemia COVID-19 ni le-a oferit. Această perioadă a încurajat dezvoltarea și îmbunătățirea platformelor on-line de învățare precum Google Classroom, Edmodo, EasyClass, ClassDojo, Zoom, Padlet, Twinkl, dar și a aplicațiilor care și-au demonstrat eficacitatea în decursul celor doi ani de criza globală. Profesorul secolului XXI este conștient de relația strânsă dintre elev și tehnologie, dar și de avantajele integrării acesteia în procesul instructiv-educativ. Însă, lipsa fondurilor necesare implementării tehnologiei a îngreunat procesul de adoptare a acesteia. În ultimii ani, un subiect popular în rândul cadrelor didactice și părinților vizează puterea de concentrare a copiilor. Generațiilor Z și Alfa le este specifică o putere de concentrare și menținere a atenției de durată scăzută, dat fiind schimbul puternic de informații și expunerea la nenumărați stimuli. Această caracteristică a devenit rapid una dintre problemele pe care profesorii din mediul on-line au fost nevoiți să o rezolve, având în vedere că tradiționala sală de clasă a fost înlocuită cu locuințele confortabile ale elevilor. Din fericire, intrarea forțată în mediul virtual a accelerat adoptarea noilor mijloace și strategii didactice care implică tehnologia.

Dorința de a deprinde abilități noi și de a găsi soluții pentru problemele întâmpinate în acele momente m-a îndemnat să testez cu sprijinul elevilor aplicațiile dedicate învățării limbii engleze, instrumente digitale pe care le folosesc în continuare, în cadrul cursurilor cu frecvență fizică. Voi începe cu cea mai iubită aplicație, **Bamboozle** - aplicația care stârnește de fiecare dată entuziasmul elevilor. Poate fi folosită cu ușurință în timpul lecțiilor de limba engleză, fie pentru warm-up sau pentru evaluarea de la finalul orei a cunoștințelor dobândite. Unul dintre avantajele aplicației este că profesorul poate personaliza conținutul jocului în funcție de obiectivele și preferințele acestuia, prin adăugarea de GIF-uri și meme-uri. **Kahoot** este o altă bine-cunoscută aplicație folosită în mod special cu elevii din gimnaziu și liceu, întrucât necesită posesia unui smartphone conectat la Internet. Jocurile care implică un strop de competitivitate conduc de cele mai multe ori la asimilarea mai rapidă a informațiilor și la motivarea elevilor, așadar, Kahoot continuă să fie un ajutor de încredere în cadrul orelor de limba engleză. **Blooket** este un „review game” aparte. Oferă o varietate de jocuri care îi țin pe elevi captivați și îi motivează să găsească răspunsurile corecte pentru a putea avansa la următorul nivel. Profesorul poate crea conținutul jocului, iar un bonus al acestei aplicații este că elevilor le pot fi atribuite teme pentru acasă. Cu ajutorul aplicației **Wordwall** pot fi descărcate sau create chestionare, fișe de lucru, jocuri care implică lipsa unor

litere sau cuvinte, găsirea perechilor, anagrame, exerciții cu alegere multiplă, de potrivire a cuvintelor sau a coloanelor etc. O altă unealtă care s-a dovedit a fi de succes în cadrul orelor de limba engleză este reprezentată de podcasturi. Astfel, am reușit să atrag și să mențin atenția și interesul elevilor deoarece pot fi ascultate atât în clasă, cât și în afara clasei, au o durată scurtă, și asemenea unei cărți, podcasturile antrenează imaginația, memoria, gândirea critică și cea reflectivă. În funcție de grupa de vârstă și subiect, pe baza acestora pot fi create diferite activități care să integreze cele patru abilități lingvistice: ascultarea, vorbirea, citirea și scrierea.

Creativitatea și autonomia în învățare sunt alte două aspecte importante. Orele on-line au contribuit la dezvoltarea autonomiei elevilor, iar stimularea acestora trebuie încurajată prin utilizarea unor metode interactive de predare-învățare-evaluare. În condițiile de lucru date în timpul pandemiei, atât profesorii cât și elevii au fost nevoiți să dea frâu liber creativității pentru a reuși să construiască și să se adapteze unui mediu de învățare nou. Prezentările Power-Point, materialele audio-video și quiz-urile au transformat profesorii și elevii în creatori de conținut și au contribuit la dezvoltarea abilităților de învățare independentă. De asemenea, școala on-line ne-a demonstrat că evaluarea poate fi „prietenosă”, dar în același timp eficientă. Atât prin intermediul aplicațiilor, cât și prin intermediul înregistrărilor audio-video pe baza unor concepte învățate în timpul orelor, creării unor bloguri, interviurilor, temelor colaborative sau proiectelor realizate pe calculator evaluarea cunoștințelor este diversificată, personalizată, se pliază pe mai multe stiluri de învățare și îi pregătește pe elevi pentru situații reale. Gradul de motivare crescut al elevilor conduce la o mai bună rezolvare a sarcinilor, iar în acest mod abilitățile acestora sunt puse în valoare.

Criza sanitară pe care am trăit-o a zguduit sectorul educației, însă, din fericire, noi am reușit și de această dată să ne autodepășim, „fără a rămâne „depășiți””. Folosirea internetului, a platformelor și aplicațiilor interactive, a jocurilor educative, precum și a manualelor digitale diversifică și ușurează procesul de predare-învățare, captivează și motivează elevii, favorizează economisirea timpului, energiei și resurselor materiale, ajută la eficientizarea comunicării între părinți și profesori, și le oferă părinților o vizibilitate crescută asupra activității școlare a elevilor. Concluzia trasă după doi ani în care am învățat și socializat în mare parte on-line este că, în ciuda revenirii în sălile de clasă, alfabetizarea digitală este esențială pentru viitorul elevilor, iar cadrele didactice au nevoie în continuare de cursuri de formare care să contribuie la dezvoltarea aptitudinilor și competențelor digitale.

Bibliografie:

1. Dinulescu, A. (2022, 24 ianuarie). COVID-19: Nivelul pierderilor de învățare este „aproape insurmontabil”, avertizează UNICEF. Disponibil la: <https://www.unicef.org/romania/ro/comunicate-de-pres%C4%83/covid-19-nivelul-pierderilor-de-%C3%AEnv%C4%83%C8%9Bare-este-aproape-insurmontabil-avertizeaz%C4%83>. Accesat: 6 mai 2022
2. Educația în era digitizării- Document de pozitie al grupului PPE, (2020, 12 octombrie). Disponibil la: <https://www.eppgroup.eu/ro/zona-presei/publicatii/pozitie-al-grupului-ppe-privind-educatia-in-era-digitizarii>. Accesat: 1 mai 2022

ÎNVĂȚAREA ONLINE

*P. I. P. Gabriela - Georgiana Bujor
Școala Gimnazială "Petre Ghelmez", București, sector 2*

„Copiii nu trebuie dresați în mod mecanic, ci să fie învățați să gândească. ”

Immanuel Kant

Învățarea online poate fi definită ca o formă alternativă de învățământ în cadrul căreia se asigură continuarea procesului educațional în condiții normale sau de autoizolare, de intemperii etc., prin intermediul diverselor instrumente informatice de comunicare la distanță. Educația online este unul dintre numeroasele progrese pe care tehnologia și lumea digitală le-a pus la dispoziție. Această modalitate alternativă este studiată de zeci de ani deopotrivă de pedagogi, experți în design curricular și experți în noi tehnologii comunicaționale. Numeroase studii, teorii, modele, standarde și criterii de evaluare se axează pe **cel puțin trei zone pedagogice:**

- învățarea online de calitate,
- predarea online
- proiectarea instruirii online.

Ceea ce știm din aceste studii este că învățarea online eficientă rezultă dintr-o proiectare și planificare atentă a instruirii.

Atribuții

În primul rând, pentru a fi la fel de eficientă ca instruirea față-în-față, trebuie să se regăsească sub forma învățării mixte (blended learning – online și față-în-față). Prezența fiecăruia dintre aceste tipuri de interacțiune, atunci când este integrată în mod semnificativ, crește rezultatele învățării.

În al doilea rând învățarea online de calitate înseamnă:

- timp de planificare,
- pregătire și dezvoltare pentru o lecție,
- situația actuală determinându-ne mai degrabă să acționăm cu resurse minime disponibile și într-un timp redus.

Planificarea atentă a învățării online presupune nu doar identificarea conținutului de parcurs, ci și proiectarea atentă a tipurilor de interacțiune, cu scopul de a susține procesul de învățare. Apoi, trebuie adaptată particularităților de vârstă și chiar individuale ale elevilor, pretându-se mai bine vârstelor mari, ciclului liceal, studenților și adulților în contexte de formare.

Privind cum învățarea este eficientizată prin folosirea internetului, putem enumera mai multe avantaje, însă putem să vedem și câteva dezavantaje. În cele ce urmează, voi vorbi despre cum văd eu învățarea prin internet.

Avantaje

1. Distribuirea rapidă a materialelor didactice:

- Profesorii sau administratorii pot transmite foarte repede, oricând, oriunde și oricui informațiile pe care le dorește.
- Astfel nu mai este nevoie de sincronizarea persoanelor pentru a se întâlni fizic; nimeni nu va pierde nimic pentru ca informațiile rămân online.

2. Elevii/ studenții intră în posesia materialelor print-o simpla accesare:

- Orice persoana din grupul țintă are acces la toate informațiile, oriunde și oricând.
3. **Existența conținuturilor multimedia:**
    - Prin internet pot fi transmise și imagini, videoclipuri, fișiere și orice fel de materiale virtuale care întotdeauna au eficientizat învățarea.
  4. **Conținuturile pot fi șterse, corectate sau actualizate cu ușurință:**
    - Dacă distribuitorul își dă seama ca a transmis o informație greșită sau poate dorește să o actualizeze, el poate face acest lucru oriunde și oricând. De asemenea, orice document poate fi editat și reeditat, astfel corectarea nu mai produce dificultăți.
  5. **Serviciu folosit de una sau mai multe persoane, crearea grupurilor:**
    - Informațiile pot fi îndreptate spre o persoană sau către mai multe în același timp; în mod individual sau se pot crea grupuri în care utilizatorii pot să și comunice.
  6. **Folosirea conținuturilor interactive, existența feed-back-ului:**
    - Fiind existente grupurile, membrii pot face schimb de experiențe, păreri sau informații. De asemenea, ei pot primi feed-back în timp real, chiar rapid de la administratorul grupului sau de la colegi. Astfel există și interacțiune virtuală și nu numai învățare individuală.

Avantajele învățării online derivă indiscutabil din faptul că activitățile online pot fi accesate oricând și oriunde, cursanții pot alege domeniile de interes, le pot accesa în ritm individual. Timpul nu este determinat ca într-o sală de clasă, programul fiind mult mai flexibil. Fiecare elev poate parcurge în mod independent materialul propus, putând accelera procesul de învățare sau încetini.

Învățarea online permite și elevilor și profesorilor să interacționeze într-o comunitate online, fără a fi prezenți în același loc sau timp. Din altă perspectivă, elevii au posibilitatea de a prezenta mai multe informații procesate cu atenție, cu o implicare emoțională redusă.

Dezavantajele învățării online

1. **Dificultăți în utilizarea tehnologiei:**
  - Tehnologia avansează zi de zi și nu toate persoanele sunt la zi cu noutățile. De aceea sunt întâmpinate probleme de utilizare și de accesare a informațiilor sau de realizare a unor proiecte sau teme. De asemenea sunt întâlnite situații de confuzie și dezorientare, de unde apare și lipsa de motivație. Dar această problemă poate fi rezolvată prin tutoriale video.
2. **Lipsa comunicării reale/fizice:**
  - Când învățarea și comunicarea rămân axate în mediul virtual, atunci când oamenii se întâlnesc nu mai știu să comunice și încep să comunice tot prin tehnologie. Folosirea mediului virtual în exces ne robotizează!
3. **Situații limită:**
  - Numesc situații limită cazurile în care o persoană este într-un anumit context în care nu poate avea acces la internet sau nu își permite acest lucru. Din acest motiv, se poate întâmpla să piardă o anumită informație care îi era utilă în acel moment, dar pe care nu o poate accesa pe loc. Aceste situații de criză chiar nu pot fi controlate.

Interpretarea eronată a explicațiilor scrise reprezintă, de asemenea, o problemă. Pentru elevi, învățarea online activă solicită mai multă responsabilitate, inițiativă și efort decât instruirea față-în-față. Deciziile legate de mărimea grupului de elevi vor limita foarte mult strategiile utilizate; un număr mare de elevi face imposibilă interacțiunea de calitate. Feedback-ul, de exemplu, devine tot mai dificil pe măsură ce dimensiunea clasei crește; se ajunge, în cele din

urmă, la un punct în care pur și simplu nu este posibil ca un profesor să ofere feedback specific și prompt.

Dezavantajele învățării online sunt legate de faptul că sunt sărăcite relațiile interumane între elevi și profesori; dar și între elevi, cu reale efecte în timp dacă se permanentizează acest mod de abordare a învățării. Acest tip de instruire poate fi un impediment pentru elevii cu rezultate școlare slabe; conținuturile expuse în mediul online pot fi mai greu de asimilat în condițiile în care înțelegerea acestora nu este facilitată de profesor.

Concluzii

Am putut expune câteva idei, însă cu toții știm că internetul este foarte util în învățare, atât a celor mici, cât și a celor mari. Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod eficient.

- Învățarea în clasă îi ajută pe elevi și pe profesori să se cunoască mai bine. Acest lucru permite profesorilor să cunoască elevii și să evalueze mai bine punctele forte și punctele slabe, să acționeze ca mentori și să ghideze studenții în posibilitățile lor de carieră.
- Într-o clasă tradițională, elevii pot să-și împărtășească în mod direct opiniile și să-și clarifice propriile întrebări cu profesorul, obținându-și astfel răspunsurile imediat.
- Înțelegând modelul de întrebări și răspunsuri și sugestiile oferite de profesori cu experiență, elevii pot găsi mai multe informații utile decât atunci când utilizează note și sugestii online generalizate.
- De asemenea, învățarea în clasă este mai utilă datorită unei interacțiuni continue între elevi și profesori, deoarece îi ajută pe elevi să scape de temerile lor cu privire la examene.
- În cele din urmă, interacțiunile cu profesorii buni contribuie la motivația elevilor de a obține note mari.

ȘCOALA ONLINE – BENEFICIILE, DIFICULTĂȚILE ȘI POSIBILITĂȚILE SALE

*Prof. Ion-Teodor Ciobanu
Școala Gimnazială Nr. 85, București, sector 2*

Rezumat:

Școala online a apărut ca soluție pentru o situație nemaiîntâlnită: pandemia de COVID-19. Întregul proces educațional s-a mutat în mediul digital, iar orice schimbare de o asemenea amploare are bineînțeles ramificații multiple: obstacole, provocări, avantaje și oportunități. Acest articol își propune să facă o scurtă sinteză a acestor ramificații, prezentând o privire de ansamblu a acestei noi realități în care relevanța componentei digitale nu mai poate fi contestată.

Abstract:

Online teaching has been the solution to an entirely new problem: the COVID-19 pandemic. The entire educational process has been moved to the digital environment, and any change of this magnitude shall naturally have multiple impacts: barriers, challenges, benefits and opportunities. The purpose of this article is to be a brief summary of all the ramifications this transition has had, by presenting an overview of the new reality in which the importance of the digital component can no longer be denied.

Introducere

Procesul educațional presupune transferul de cunoștințe, valori, metode, abilități și credințe de la o persoană la alta. Printre primele utilizări ale educației la distanță a fost înregistrată în Statele Unite ale Americii la începutul anilor 1800, când mai mulți profesori și studenți de la Universitatea din Chicago au încercat să organizeze cursuri prin intermediul corespondenței. Internetul a acționat ca un catalizator pentru inițiativele ce vizau educația la distanță¹. Însă pentru popularizarea la scară largă a acestui concept a mai fost nevoie de un alt catalizator, sub forma unui context fără precedent.²

Pandemia cauzată de virusul SARS-COV-2 a creat probleme și perturbări noi în întreaga lume. În 2020 nenumărate unități de învățământ și-au închis porțile fără a ști ce avea să urmeze cu adevărat. În pofida speranței că această decizie avea să fie una temporară, aproape 1, 6 milioane de elevi și studenți din 194 de țări, și profesorii acestora, au trebuit să facă tranziția către mediul online. Tranziția a fost realtiv bruscă, de amploare, și a necesitat adaptarea tuturor participanților la un cu totul alt mod de interacționare, un nou status quo ce continuă să ne influențeze chiar și după reîntoarcerea la școală.

În consecință, însăși natura proceselor de predare și de învățare au suferit modificări în urma introducerii dispozitivelor și tehnologiei în acest proces. Majoritatea programelor și conceptelor se bazează pe ipoteza că participanții se implică activ în acest proces prin deprinderea unor experiențe educaționale semnificative și benefice, și prin interacționarea cu cadrele didactice și cu colegii lor pentru a acumula și dezvolta cunoștințe.³ Deși există mai multe tipuri de educație la distanță, dat fiind faptul că întregul proces didactic din cadrul școlii a trebuit transpus în mediul

---

¹ A. Sun, X. Chen, 2016

² P. Adebo, 2018

³ A. Bangert, 2006.

online, a fost preferat modul de predare online sincron, și ocazional cel asincron. Comunicarea sincronă se desfășoară în timp real iar participanții trebuie să acceseze o platformă comună simultan. Principalele modalități de comunicare sincronă vizează utilizarea mesajelor text, a aplicațiilor de partajare, audioconferințe și videoconferințe. Abordarea asincronă permite beneficiarilor să vadă și să parcurgă materialul înregistrat în orice moment, și poate chiar și de mai multe ori. Bineînțeles, fiecare abordare are propriile avantaje și dezavantaje, însă punctul central al tuturor inițiativelor este asigurarea faptului că elevii au acces la educație.

Provocările și obstacolele predării online

Ca în cazul oricărei schimbări majore ce destabilizează o paradigmă universală, această trecere bruscă la mediul online a generat provocări noi, și au existat și obstacole semnificative. În primul rând, obstacolele au fost resimțite la nivelul elevilor, al profesorilor și al școlilor. Prima barieră ce a trebuit soluționată a fost cea legată de aparatură. Au existat situații în care infrastructura informatică nu exista, sau nu era potrivită pentru necesitățile predării în mediul online. Cu toate acestea, aceste probleme au putut fi depășite prin asigurarea dispozitivelor necesare, a accesului la internet și o gestionare corespunzătoare a acestora. O altă barieră mult mai presantă și mai dificil de soluționat a vizat pregătirea corespunzătoare a școlilor și cadrelor didactice pentru a putea folosi optim resursele informatice. Posibilitatea ca profesorii să aibă rețineri privind predarea online nu trebuie neglijată, în special dacă sunt luate în calcul aspecte precum echipamentul insuficient (de acasă sau de la școală), obstacole personale, sau perceperea utilizării dispozitivelor ca o sarcină suplimentară adăugată unui program deja încărcat.⁴

În plus, educația online a adus cu sine și adaptarea abordării pedagogice, tranziționând de la un model de predare vertical din partea profesorilor, în care elevii au un rol mai pasiv, la un model de predare ce presupune mai multă interacțiune și colaborare între formatori și elevi, care cooperează în cadrul procesului educațional. Așadar și rolul profesorului a suferit anumite schimbări, acesta devenind un ghid pentru elevi. Pornind de la filozoful elvețian Jean Piaget, teoria constructivismului, conform căruia fiecare persoană dezvoltă și dobândește activ cunoștințe noi pe măsură ce interacționează cu mediul lor inconjurător, capătă o nouă dimensiune în contextul educației online.⁵ Datorită resurselor și materialelor digitale, elevii pot fi mult mai implicați și pot participa mult mai activ. Un alt aspect ce a fost îmbunătățit de mediul online este colaborarea pe toate planurile. Videoconferințele ar putea oferi mai multă libertate de exprimare tuturor elevilor, ce ar putea astfel să își împărtășească mai mult și mai ușor experiențele, concluziile, etc.

Impactul asupra elevilor

Predarea online a adus cu sine multe beneficii dar și efecte mai puțin așteptate. Unul dintre efectele mai puțin fericite a fost amplificarea anumitor sentimente negative, precum anxietatea, din cauza stresului creat de context. În primul rând, conform specialiștilor, stresul poate fi definit ca rezultatul dintre o persoană și mediul în care aceasta trăiește, sau în alte cuvinte, modul în care o persoană percepe circumstanțele și cum reacționează la acestea⁶. Pentru un elev, mediul ce ar putea genera stres vizează în mare parte activitatea școlară, adică teste, examene, prezentări orale, etc. Aceste situații vor determina elevii să deprindă și să folosească tehnici și strategii pentru a putea face față stresului, astfel încât să aibă un randament cât mai bun în procesul de învățare.

⁴ C. Tartavulea, 2020

⁵ G. Venscent, A. Samsudin, 2020

⁶ R.S. Lazarus, 1966

Activitățile online au influențat și acest aspect, al surselor de stres, și al intensității acestora. Trei factori de stres ce ar trebui analizați sunt cei asociați cu cantitatea informațiilor ce trebuie asimilate, cu examenele naționale și cei asociați cu vorbitul în public. În contextul în care se aproximează că aproape 75% din populație se teme de vorbitul în public și 32% dintre aceștia consideră că au un nivel crescut de anxietate în situațiile respective⁷, existența acestui intermediar tehnologic s-ar putea să mai fi ameliorat nivelul de stres în cazul prezentărilor orale. Situația este diferită însă în cazul celorlalte două tipuri de factori de stres. Percepția cantității mari de informații ce trebuie asimilate a generat și mai mult stres, fiind amplificată de acest context de izolare, iar pregătirea pentru examene naționale, care a fost întotdeauna percepută ca un mare factor de stres, a crescut și mai mult nivelul stresului. În aceste condiții incerte și în continuă schimbare, lipsa predictibilității și previzibilității se fac resimțite în rândul viitorilor adulți.⁸

Cu toate acestea, școala online a generat și aspecte care dacă sunt exploatate corespunzător ar putea îmbunătăți întreaga experiență educațională și procesul didactic. Un prim set de beneficii vizează aspectele logistice, întrucât mediul online poate asigura mai multă libertate privind timpul și spațiul folosite pentru predare, așadar un grad mult mai ridicat de flexibilitate. De asemenea, utilizarea videoconferințelor ar putea reprezenta un mediu mai propice pentru ca unii studenți mai timizi să se poată exprima liber. Nu în ultimul rând, nu trebuie neglijat avantajul utilizării unui spectru mult mai mare de materiale didactice. Cu toate că există o posibilitate ca metodele și materialele tradiționale să nu fie suficient de pretabile în mediul online, acest acces revoluționar la dispozitive, internet, și platforme și servicii digitale aduc cu sine oportunități noi și aproape nelimitate privind materialele utilizate, precum utilizarea serviciilor de cloud pentru acces nelimitat la materiale, a aplicațiilor pentru testare la distanță, și orice alte materiale audio-vizuale ce înainte nu ar fi fost la fel de utile.

Concluzii

Acest context nemaintâlnit a reprezentat o mare provocare pentru toți participanții la procesul didactic. Fiecare elev și cadru didactic a trebuit să se adapteze la noua paradigmă ce este influențată profund de mediul online. Acest lucru aduce cu sine nenumărate provocări, multe dintre ele însă au fost deja depășite, dar și o gamă mare de beneficii. Deși predarea exclusiv în mediul online a fost doar o etapă temporară, integrarea tehnologiei și a mediului digital în procesul educațional poate fi menținută, în măsura în care aceasta continuă să îmbunătățească activitatea didactică. Și stresul și sursele de stres au suferit modificări notabile, la fel ca și strategiile de gestionare a stresului. Toate aceste noi posibilități tehnologice, mijloace și materiale, alături de sprijinul digital respectiv, au potențialul de a îi pregăti și mai bine pe elevi pentru un viitor ce pare că va fi tot mai predominant de tehnologie. Așadar fiecare participant la procesul educațional trebuie să diferențieze aspectele pozitive ale acestei experiențe de aspectele negative, și să încerce să integreze mai departe deprinderile pozitive.

Bibliografie

1. *Adebo, Philip. (2018). ONLINE TEACHING AND LEARNING. International Journal of Advanced Research in Computer Science and Software Engineering. 8. 73. 10. 23956/ijarcsse. v8i2. 549.*

---

⁷ A. Bados, 2008

⁸ A. Mihăilescu, 2017

2. *Angelica Mihăilescu, (2017) „Analiză A Mediului Educativ Din Perspectiva Factorilor De Stres La Elevi”, Journal of Pedagogy, 2017 (2), 61 – 73*
3. *Bados, A. (2008) „Miedo a hablar en público. Universidad de Barcelona. ” <http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/6323/1/MHP.pdf> 19/09/2011.*
4. *Bangert, A., (2006), „The development of an instrument for assessing online teaching effectiveness. Journal of Educational Computing Research”, 35(3), pp. 227-244.*
5. *Gegone, Venscent & Abdullah, Samsudin. (2020). "FEATURES OF ONLINE TEACHING".*
6. *Lazarus, R. S. (1966). Psychological stress and the coping process. New York: McGraw-Hill.*
7. *Sun A. & Chen X., (2016), „Online education and its effective practice: a research review, ” Journal of Information Technology Education: Research, vol. 15, pp. 157-190*
8. *Tartavulea, Cristina & Albu, Catalin & Albu, Nadia & Dieaconescu, Ramona & Petre, Silvia. (2020). Online Teaching Practices and the Effectiveness of the Educational Process in the Wake of the COVID-19 Pandemic. www.amfiteatruconomic.ro. 22. 920. 10. 24818/EA/2020/55/920.*

ȘCOALA ONLINE O PROVOCARE ATÂT PENTRU ELEVI, CÂT ȘI PENTRU DASCĂLII LOR

*Prof. Steliana Cârmaciu
Școala Gimnazială Nr. 85, București, sector2*

Școala online a venit la pachet cu un lung șir de provocări și necunoscute. Aceste provocări uneori ne-au adus zâmbetul pe buze, alteori ne-a adus multe ore de căutări în a găsi cele mai atractive metode de a atrage atenția învățăceilor din fața ecranelor.

Nu de puține ori ne-am lovit de situații noi, necunoscute, în care am fost nevoiți să apelăm la colegi, familie și tutoriale pentru a putea așeza pe platformă munca asiduă de câteva ore chiar până în miez de noapte. Cu toate acestea, bucuria lucrului finalizat ne-a adus odihna și liniștea interioară.

Pe mine, ca profesor care predau în aria curriculară „Om și societate”, m-au ajutat foarte mult manualele digitale, găsind o ofertă destul de variată, din care extrăgeam ce era mai potrivit și mai relevant pentru elevii și tipologia clasei, lucrând de cele mai multe ori din două sau trei manuale pentru lecția respectivă.

Abundența materialelor din online mi-au fost de un real folos, putând avea mai mult timp pentru dezbateri și problematizare în urma materialului prezentat și solicitându-i pe elevii mai puțin de a nota în caiete, deoarece materialele rămâneau pe platformă și puteau fi oricând revizualizate de către ei.

Bucuria cursurilor desfășurate online a fost și în rândul elevilor, când aceștia au văzut că pot accesa tot ce s-a discutat la ora de curs în ritmul lor, la orele stabilite de ei, fără a face temele în grabă sau a renunța la anumite activități. Au fost voci ale elevilor care au mărturisit că perioada online i-a avantajat foarte mult deoarece orele nu au mai fost întrerupte de elevii indisciplinați, iar timpul petrecut spre și de la școală l-au folosit citind sau făcând activități extrașcolare pe care nu le-ar fi putut realiza în cazul unui program fizic.

Și totul părea a fi fost frumos fără a ne mai înghesui în mijloacele de transport în comun, de a pierde timpul în trafic, dar. . . . lipsa întâlnirii reale, față către față, a început a ne înstrăina, a ne izola, apărând renunțarea la timpul petrecut împreună chiar și virtual.

Nemulțumirea mea abia acum începe, când după ore de căutări pentru ca totul să fie perfect, camerele, treptat, una câte una, se închideau fără să se mai deschidă până la sfârșitul orei, lăsându-ți impresia că esti singură în fața unui ecran. A început izolarea, izolare față de colegi, profesori, lecție și chiar față de sine.

La începutul perioadei online, când camerele erau majoritatea deschise, neputința de a-i vedea expresia feței în micuța imagine de pe monitor pentru a-i înțelege, a recunoaște întrebările neverbalizate, pentru a putea insista asupra unui subiect care necesita mai multe argumente mă făcea să trăiesc o tristețe a neputinței, neputință de a face mai mult pentru învățăceii mei, care veneau cu drag la noua provocare a școlii.

Așa cum sunt toți tinerii, îmbrățișează cu ușurință noul și se mulează ușor pe el, au reușit să țină pasul, dar și să se sustragă cu ușurință de la sarcinile primite. Nu de puține ori au invocat scuza nefuncționării camerei sau a microfonului, lucrul care a îngreunat comunicarea cu unii dintre ei. Probleme au apărut și la evaluarea scrisă. Depășirea termenului de postare sau renunțul la a mai posta, invocând diverse motive au fost frecvente la unii elevi.

Desigur, aceste situații au dus la o pregătire precară a unora dintre ei, la încurajarea absenteismului prin neobligativitatea deschiderii camerelor și făcând act de prezență doar la începutul cursului, apoi fiind total absenți.

Ca diriginte, am auzit vocile nemulțumite ale părinților care nu au privit cu ochi buni această formă de învățământ. Ei nu au parcurs în drumul educațional al propriilor copii, conștientizarea necesității învățării nu prin prezentarea notei ca un trofeu adus lor, bunicilor, vecinilor, ci pentru cunoașterea și dezvoltarea lor. Din acest motiv, elevii au avut nevoie de supraveghere în timpul cursurilor online pentru a le trata cu seriozitate, lucru care nu a fost posibil în majoritatea familiilor. Nici cei care au avut această oportunitate nu s-au simțit prea confortabil cu adolescenții lor. Tinerii s-au simțit urmăriți și verificați. În unele cazuri, părinții au stricat buna relație cu ei, relație care este destul de fragila la vârsta adolescenței.

Desigur, fiecare lucru nou are părți bune sau mai puțin bune. Fiecare trebuie să ia ce este mai bun și mai potrivit pentru sine însuși.

În opinia mea, elevii noștri, în această perioadă de școală online, s-au descoperit pe ei, au înțeles mai bine cum și de ce să învețe, că notarea are o mai mare sau mai mică valoare și că cel mai important este cu ce cunoștințe rămân.

Eu, ca dascăl, am învățat din această experiență că putem oricând să aducem un suflu nou educației tradiționale care ne face mai atractivi pentru noile generații. Ne-am confirmat încă o dată că un dascăl rămâne dedicat meseriei și nimic nu îi stă în cale, nu este prea mult pentru a fi acolo alături de elevii lui.

Cred că și părinții și-au pus semenele lor de întrebare și s-au oprit măcar o clipă din rutina zilnică, punând pe primul loc ceea ce este mai important în viața lor – copilul.

Minunat ar fi dacă Ministerul Educației ar face o schimbare atât în curriculă, cât și în modul de evaluare a elevilor pentru a accede în licee și școli profesionale, în sensul de a nu mai pune presiune pe notare în gimnaziu, în detrimentul acumulării de cunoștințe și abilități practice. Firește că și dotarea școlilor cu echipamente este foarte necesară pentru un învățământ de masă performant. Să nu uităm că elevii noștri sunt cei mai buni ambasadori ai țării și au adus rezulte notabile naționale și internaționale, pentru care merită toată dragostea și atenția noastră.

LECȚIILE ONLINE POST PANDEMIE

Prof. Ioana Cîrmiș

Scoala Gimnazială Nr. 85 / Școala Gimnazială "Petre Ghelmez", București, sector 2

Școala online a distorsionat imaginea școlii în mintea copiilor și ceea ce trebuia să însemne. Imaginați-vă un copil care a stat cu pantalonii de pijama, iar în sus a avut cămașa pentru școală. A stat conectat la laptop, a intra la ore, a vorbit cu profesorii. Dar e o suprapunere de roluri, pentru că el era și copilul din casă și școlarul care participa la ore. Suprapunerea asta de roluri însemna că mă îndepărtează pe mine de experiența reală cu școala. Ce este școala? Școala este mediul în care eu trebuie să învăț, este mediul în care eu trebuie să mă conectez la ceilalți semeni de vârsta mea. Acolo învăț că am responsabilități, acolo învăț că am teme, învăț că am profesori pe care trebuie să îi respect, cu care trebuie să comunic la un alt nivel, care nu sunt mama sau tata, nici fratele ori sora mai mare. Prin urmare, nivelul de relații trebuie să fie diferit. Lucrul asta nu s-a mai respectat în cadrul școlii online pentru că a intervenit acesta amestecătură în care copilul, buimac, trezit din somn, a fost așezat în fața laptopului. Nici măcar nu a mai avut acea perioadă de pregătire pentru a răspunde cerințelor școlii.

Pandemia a afectat profund educația și a agravat inechitățile sociale existente în lume. Copiii din familii cu venituri modeste sau cei din zonele rurale cu infrastructură deficitară, se confruntau deja cu bariere semnificative în ceea ce privește participarea la un act instructiv de calitate și beneficiau de educație și de avantaje sociale mai reduse decât cei de aceeași vârstă. Școlile reprezintă un loc pentru educație academică și pentru dobândirea abilităților sociale și emoționale, interacțiune și sprijin social. Închiderea instituțiilor de învățământ a perturbat procesul de educație a copiilor și a limitat accesul la servicii medicale și sociale de bază.

Ca profesor de limba și literatura română, am aplicat cu succes metoda „clasa inversată”, începând din primăvara anului 2020, ceea ce a determinat ca activitatea de predare-învățare-evaluare din perioada suspendării cursurilor provocate de pandemie să se deruleze mult mai facil. Aceasta constă în participarea prin prezență la cursuri, pe baza pedagogiei tradiționale și transmise de tip „curs magistral”, cursurile fiind regândite și puse la distanță pentru învățarea autonomă. Clasa inversată este un model original care permite, din concepte pedagogice vechi, să faciliteze învățarea elevilor. Este, de asemenea, o modalitate relevantă de a utiliza noile tehnologii pentru pedagogie.

Ce se întâmplă în clasa tradițională (profesorul predă și elevul învață acasă) se inversează în *flipped classroom* (profesorul trimite materiale, elevul se pregătește, iar în clasă se explică, se consolidează și se aplică noile cunoștințe). Astfel, profesorii se pot concentra pe nevoile individuale ale elevilor, iar ei pot învăța în ritmul lor din discuțiile la clasă. În plus, modelul facilitează dezvoltarea autonomiei și gândirii critice, promovează acceptarea celorlalți și descoperirea punctelor slabe și forte care îi fac unici pe elevi. Școala, nu trebuie să uităm, nu este doar un spațiu pentru învățarea academică, ci și pentru învățarea abilităților sociale, pentru învățarea abilităților emoționale. Iar acest spațiu a lipsit.

Copiii sunt în perioada în care experimentează gândirea magică. Ce înseamnă acest lucru? În anumite momente în care se simt singuri, copiii își crează o lume de poveste, prieteni imaginari, pentru a comunica. Și ei cred în această lume de poveste. Le răspunde la o nevoie pe care o au, aceea de a se conecta. Evident, se conectează la aceasta lume de basm pentru că ei sunt cei care o pot controla prin imaginație și creativitate. Dar aceste experiențe se pot transforma într-o problemă

în momentul în care copilul nu mai poate ieși din acea lume magică. Dar aici intervine atenția părinților. Au fost părinți care au avut grijă să diversifice programul copiilor, au avut grijă să vorbească despre lucrurile mai puțin plăcute, dar să se și joace în același timp, chiar dacă au făcut asta în living, în dormitor sau în bucătărie. Au descoperit, practic, lumea din interiorul unei case. Acestea sunt situațiile cu părinți care au fost grijulii, care au fost atenți la fiecare nevoie pe care au avut-o copiii".

Pandemia de COVID-19 a grăbit procesul de digitalizare a sistemului de învățământ, iar profesorii și elevii au fost nevoiți să se adapteze din mers la noua realitate, una plină de provocări.

Telefonul mobil a fost principalul dispozitiv folosit de elevi pentru a participa la cursurile online, arată o cercetare a organizației *Salvați Copiii*.

Aproape jumătate dintre elevii care au participat la cursurile școlii online s-au folosit exclusiv de telefoane mobile, arată cercetarea „Impactul crizei COVID-19 și al carantinei asupra copiilor din România”, realizată de organizația *Salvați Copiii*. Computerul a fost al doilea cel mai folosit dispozitiv, în timp ce tableta a fost folosită de doar 5% dintre elevi. În timpul în care au fost nevoiți să stea în casă și să participe la lecțiile online, fiindcă școlile au fost închise, principala stare resimțită negativ de copii a fost plictiseala, dar și oboseala, tristețea, furia sau singurătatea. Mai puțin de jumătate dintre copii, au afirmat că s-au simțit liniștiți sau veseli. Copiii de vârste mici, în special cei din ciclul primar, par a fi resimțit mai puternic impactul negativ al izolării. Adolescenții spun într-o măsură semnificativ mai ridicată că s-au simțit singuri, triști sau furioși.

În timpul orelor online, aliați de nădejde atât pentru dascăli, cât mai ales pentru elevi au fost aplicații precum: Padlet, Jumboard, Kahoot, Phet, Mozaweb, Livresq,, Canva, Miro, Genially, Slidesmania, Quizz, Google Forms etc. Prin intermediul aplicațiilor descoperite în perioada școlii online, astăzi putem vizita virtual împreună cu elevii noștri muzee celebre din lume, case memoriale, grădini botanice sau zoologice ori rezervații sau parcuri naționale. Tot în cadrul învățării și al predării de acasă, am înlocuit tabla din clasă cu tableta grafică. Împreună cu o aplicație extrem de utilă, Openboard, am reușit să le prezentăm celor din clasă lecția la tablă și să o partajăm pe fluxul de Classroom.

În concluzie, învățământul online este în general un învățământ individual, iar viitorul nu aparține exclusiv învățământului online, ci va fi o simbioză între clasic și modern, între tehnologie și tabla de la școală, între conservatorismul unor cadre didactice și maximizarea folosirii tehnologiei pentru a facilita accesul elevului la educație.

LECȚIILE ONLINE POST PANDEMIE

*Prof. Ionela Nicoleta Cojocaru
Școala Gimnazială Nr. 1 Lunca, jud. Teleorman*

Nu este o noutate că perioada pandemiei ne-a luat prin surprindere atât pe profesori, cât și pe elevi și părinți. Deși lucrez într-o școală din mediul rural, elevii au beneficiat în perioada de pandemie, când lecțiile au fost susținute exclusiv on-line, de sprijin masiv, atât din partea școlii, cât și din partea Inspectoratului Școlar Județean și a autorităților locale, astfel încât procesul instructiv-educativ s-a desfășurat în condiții optime.

Tehnologia a continuat să fie pentru mulți o necunoscută. În acest timp cadrele didactice au participat la cursuri de formare în acest domeniu, s-au perfecționat și autoperfecționat, au căutat continuu să folosească aplicații utile elevilor, dar și atractive. Aplicații precum Padlet, Jumbboard, Kahoot, Mozaweb, Livresq, Nearpod etc. au fost utilizate cu succes și în perioada post-pandemie.

Chiar dacă școala online le-a dat bătăi de cap uneori elevilor și profesorilor, ea a dus și la o inovație a sistemului de învățământ, acesta reușind să facă pasul către digitalizare. Pandemia COVID-19 a grăbit procesul de digitalizare a sistemului românesc de învățământ, profesorii și elevii fiind nevoiți să se adapteze din mers la noua realitate, una plină de provocări.

În cadrul cercurilor pedagogice desfășurate la nivel județean, pe discipline, cadrele didactice au făcut schimb de experiență, împărtășindu-și cunoștințele și experiența acumulate în perioada școlii on-line.

Pandemia ne-a ajutat să facem pasul uriaș către adoptarea instrumentelor digitale, creative, atractive, apreciate de către elevi. Elevii au fost receptivi la nou, uneori au oferit suport tehnic profesorilor și au fost dornici să aplice metodele și jocurile învățate în școala online și atunci când au revenit la scenariul verde.

Tehnologia digitală a facilitat în bună măsură continuarea unor activități didactice la distanță, în perioada suspendării cursurilor. Competențele digitale dobândite de profesori în perioada de pandemie, reprezintă achiziții utile pentru activitatea didactică desfășurată față-în-față.

Utilizarea noilor tehnologii în activități de învățare i-a determinat pe profesori să regândească procesul didactic în maniera de a-l face compatibil cu noua modalitate de comunicare facilitată de platformele digitale. Există o diferență semnificativă între urban și rural în ceea ce privește rolul noilor tehnologii în proiectarea și desfășurarea activității didactice, însă toate cadrele didactice sunt de acord în aceeași măsură că vor utiliza în continuare cel puțin unele dintre instrumentele și resursele digitale pe care au început să le folosească în această perioadă.

În școala noastră provocarea a venit în luna martie când toate orele urmau să se desfășoare online. Platforma educațională recomandată instituțional pentru a desfășura învățarea online a fost G-Suite for Education. Cu aplicațiile din acest pachet au fost îmbunătățite predarea, învățarea și colaborarea în întreaga școală. Pachetul G-Suite for Education conține instrumente moderne care îmbunătățesc procesul instructiv-educativ prin integrarea noilor tehnologii în activitatea didactică și administrativă. Ele pot fi folosite la clasă împreună cu alte instrumente digitale care transformă actul educațional într-o experiență interactivă și interesantă.

Au existat o serie de beneficii ale utilizării acestei platforme care au contribuit la dezvoltarea de abilități digitale necesare secolului al XXI-lea: stimularea gândirii critice și a creativității, o mai bună colaborare profesor-elev, comunicare în timp real etc.

Utilizarea tehnologiei după școala online contribuie la dezvoltarea abilităților cheie ale elevilor în societate și în lumea profesională a secolului al XXI-lea: creativitate, gândire critică, munca în echipă și chiar autonomie. Învățământul online este în general un învățământ individual, iar viitorul nu aparține exclusiv învățământului online, ci va fi o simbioză între clasic și modern, între tehnologie și tabla de la școală, între conservatorismul unor cadre didactice și maximizarea folosirii tehnologiei pentru a facilita accesul elevului la educație.

Bibliografie:

<http://www.didactic.ro>

Adrian Adăscăliței, *Instruirea asistată de calculator. Didactica informatica*, Editura Poliro 2007

Botnariuc P., Cucuș C., Glava C., Iancu E. D., Ilie D. M., Istrate O., Labăr AV., Pânișoară I. O., Ștefănescu O., Velea S., *Școala online, elemente pentru inovarea educației, raport de cercetare evaluativă*, București, mai 2020

LECȚIILE ONLINE POST PANDEMIE

Prof. Gina Cornea
Școala Gimnazială "Petre Ghelmez", București, sector 2

Pandemia a fost catalizatorul ce a determinat schimbarea perspectivei pedagogice. Din punctul de vedere al profesorului ce trebuie să furnizeze informații care să determine la elevii săi dezvoltarea anumitor competențe, mediul online reprezintă o imensă bibliotecă, ce facilitează accesul la resurse extrem de diversificate. Acesta oferă o cantitate nesfârșită de oportunități de a învăța lucruri noi. Dacă în urmă cu câțiva ani acest tip de educație părea foarte îndepărtat, azi acest lucru este din ce în ce mai prezent în procesul de formare al elevilor, ca urmare a progresului tehnologic, învățarea online făcând parte din normalitatea acestor vremuri. Pandemia a reprezentat provocarea de a schimba viziunea despre procesul educativ clasic, tradițional cu prezență fizică în sălile de clasă înlocuind sala de clasă cu lecțiile din mediul virtual.

Apariția pandemiei și instaurarea stării de urgență, au provocat un experiment social în domeniul educației. Forțați să rămână închiși în locuințe, transformând camerele în săli de clasă, elevii și profesorii s-au mutat în mediul online. Aceștia au învățat, din mers, să folosească platforme educaționale digitale pentru a învăța și a-și face lecțiile. Lecțiile online au apărut neașteptat, ca o mare necesitate și ne-a provocat să fim deschiși către noile tehnologii la un alt nivel, mai înalt decât eram pregătiți emoțional, tehnologic, economic, etc, și totuși ne-am adaptat rapid noului mediu folosind platformele Meet, Teams, Zoom.

Educația online nu poate constitui un scop în sine, pentru întreaga lume, ci ea trebuie să fie un mijloc eficient de a completa și de a suplini în cazuri speciale ceea ce educația directă, în săli de clasă, laboratoare, amfiteatre, nu poate realiza într-o situație de criză, cum a fost perioada pandemică din primavara anului 2020. Cu toate acestea educația în mediul online va fi, cu siguranță, o componentă nelipsită a școlii viitorului, iar lecțiile online, cu siguranța, rămân un instrument de învățare nou, o nouă etapă un experiment didactic național, considerat ulterior benefic.

Instruirea în pedagogia post-pandemie include, cu siguranță, abordări hibride cât și online. Învățarea mixtă a fost concepută înainte de era COVID-19, dar acum au dobândit o semnificație și o importanță reînnoită. Abilitatea de a proiecta cursuri care să răspundă exigențelor învățării fizice și virtuale a devenit deja o abilitate esențială într-un mediu de îmbunătățire a tehnologiei.

În interacțiunea online cu elevii este important ca predarea să nu fie exclusiv teorie. Este suficientă o explicație de maxim zece minute din cadrul orei de curs, după care să fie implicați cât mai mult, elevii. Utilizarea materialelor audio-video aduce un suflu de dinamism. Elevii vor fi implicați și în activități de tip joc, în care interacțiunea este la cote maxime.

În ceea ce privește evaluarea, se recomandă chestionarele și quiz-urile online, în care elevii vor fi verificați în ceea ce privește asimilarea noțiunilor predate. Aplicații precum *kahoot* sau *bamboozle* sunt preferate de majoritatea elevilor. Aceste metode oferă un plus foarte mare pentru cadrele didactice, deoarece față de evaluarea tradițională de la fiecare sfârșit de curs, în care se întrebă elevii despre ce au discutat la oră, respectivele metode oferă posibilitatea de a intra mai în detaliu în cunoștințele asimilate pe parcursul orei, precum și posibilitatea de a-și autoevalua tehnica de predare, deoarece dacă majoritatea elevilor și-au însușit corect informațiile predate, atunci e clar că profesorul a făcut totul cu succes.

Tehnologia a continuat să fie pentru mulți o necunoscută. În acest timp cadrele didactice au participat la cursuri de formare în acest domeniu, s-au perfecționat și autoperfecționat, au căutat continuu să folosească aplicații utile elevilor, dar și atractive. Aplicații precum Padlet, Jumbboard, Kahoot, Mozaweb, Livresq, Nearpod etc. au fost utilizate cu succes și în perioada post-pandemie.

Utilizarea tehnologiei după școala online contribuie la dezvoltarea abilităților cheie ale elevilor în societate și în lumea profesională a secolului al XXI-lea: creativitate, gândire critică, munca în echipă și chiar autonomie. Învățământul online este în general un învățământ individual, iar viitorul nu aparține exclusiv învățământului online, ci va fi o simbioză între clasic și modern, între tehnologie și tabla de la școală, între conservatorismul unor cadre didactice și maximizarea folosirii tehnologiei pentru a facilita accesul elevului la educație.

Internetul este foarte util în învățarea, atât a celor mici, cât și a celor mari. Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod eficient în procesul de învățare. Învățarea în clasă favorizează o bună cunoaștere între elevi și profesori. Acest lucru permite profesorilor să evalueze mai bine punctele tari și punctele slabe, să acționeze ca mentori și să ghideze elevii în posibilitățile lor de carieră.

LECȚIILE ONLINE POST PANDEMIE NOUA ETAPĂ A EXPERIMENTULUI DIDACTIC NAȚIONAL

*P. I. P. P.rodica Ana-Maria Covaci
Școala Gimnazială Nr. 1, comuna Cernica, județul Ilfov*

Schimbările ce au loc în această societate, ne determină să acordăm o atenție corespunzătoare *Rolului Tehnologiilor on-line în comunicarea Educațională din Învățământul Preuniversitar* prin raportare nu numai la evoluția tehnologică, ci și la transformările pe care le-au atras cu sine, a instituțiilor școlare, într-un context în care se impune existența unui personal didactic ce deține competențe tehnologice în activitățile instructiv- educative.

Integrarea instrumentelor de comunicare on-line în procesul de predare-învățare - evaluare, reprezintă așteptările cadrelor didactice din învățământul preuniversitar:

- Informații și materiale educaționale pe grupuri de socializare;
- Aplicații și instrumente on-line gratuite;
- Strategii didactice, tutoriale și planificarea activităților în procesul educativ;
- Activități și metode de predare;
- Informații privind formarea cadrelor didactice cu privire la utilizarea platformelor educaționale;
- Comunicarea on-line între cadrele didactice de pe rețelele educaționale;
- Instrumente on-line utilizate frecvent în învățământul preuniversitar: Facebook, G. mail, WhatsApp, eLearning Instagram, Pinterest, GoogleDrive, Zoom, Google Meet, Google Classroom, Google calendar, Google Drive și altele.
- Gândirea critică raportată la formarea continuă a cadrelor didactice din mediul educațional;
- Dotarea unităților de învățământ cu mijloace digitale prin care să se faciliteze accesul la utilizarea tehnologiilor educaționale;
- Perfecționarea periodică a profesorilor în domeniul TIC;
- Formarea cadrelor didactice la inițiativa instituțiilor de învățământ preuniversitar;
- Instrumente și tehnologii de comunicare on-line gratuite pentru mediul educațional;
- Eficiența utilizării comunicării on-line în mediul educațional;

Avantajele Utilizării Tehnologiilor digitale on-line:

- Realizează o comunicare rapidă;
- Elimină informațiile inutile – reclame, politică, imagini;
- Sunt mai puțin costisitoare;
- Elimină anumite deficiențe de informații;
- Facilitează contactul între cadre didactice din mediul educațional;
- Facilitează dezvoltarea profesională prin intermediul tutorialelor tematice;
- Procesul de comunicare devine mai impersonal;
- Ajută la promovarea de bune practici;
- Crește accesul la informații din locații diferite (din toată lumea);
- Contribuie la eliminarea unor bariere lingvistice (aplicații de traducere);
- Facilitează procesul de acordare de feedback;

- Accesul la multe materiale didactice din medii de studiu tematic;
- Dispune de programe de formare gratuite.

În România, proiectele și programele cu impact semnificativ asupra dezvoltării competențelor specifice TIC ale cadrelor didactice sunt susținute în diverse moduri, fiind din ce în ce mai diversificate și mai prezente, inițiate de ONG-uri sau de firme și companii private. În ce privește propria dezvoltare profesională, cadrele didactice încep să întrevadă valoarea internetului și a computerului pentru activități de informare, de documentare, pentru urmarea de cursuri la distanță, pentru schimburi de experiență, pentru învățarea de programe pe calculator, pentru publicarea de articole, lecții, studii documentare etc.

Utilizarea tehnologiilor digitale în învățământul preuniversitar se desfășoară cu un anumit scop: de a pune cadrele didactice în contact cu alte cadre didactice prin intermediul comunicării online. Noile tehnologii ale informației și comunicării prezintă un potențial semnificativ pentru stimularea inovației și schimbării sistemului actual de educație și instruire, dar, în termeni generali, progresul tehnologic este mult mai rapid decât ritmul schimbării în educație și instruire. A fost foarte important ca persoanele aflate în poziții de decizie să înțeleagă că integrarea Tehnologiilor on-line în educație depinde nu doar de un singur factor, ci de o constelație de elemente interconectate și de complexitatea interacțiunilor dintre acestea:

- dimensiunile educaționale;
- politica educațională orientată spre TIC;
- mijloace disponibile și resurse necesare;
- susținerea financiară pentru formare și achiziționare materiale digitale;
- competențele și disponibilitatea corpului profesoral.

Tehnologia pe care o utilizează copiii noștri este total diferită, giganții IT lucrează la niște proiecte care vor schimba viața așa cum o știm:

- Dispozitive rupte din filmele S. F;
- Turismul spațial, hologramele, realitatea virtuală; Microsoft, Google și Facebook vor să organizez vacanțele cu ajutorul unui asistent aflat în telefon/calculator;
- Firma lui Jeff Bezos, fondatorul Amazon, a lansat cu succes o navă care merge cu viteza luminii, astfel încât speră să înceapă să transporte în afara atmosferei terestre (2018);
- Ochelarii HoloLens realizați de Microsoft proiectează holograme în mediul înconjurător (3D) și care vor detecta nivelul de stres (video);
- Organizații precum NASA, Saab și JapanAirlins realizează aplicații pentru dispozitive și gadgeturi utilizate în sfere și domenii de viață diferite: spațiu, oceane și altele.
- Google Translate, face traduceri scrise și audio din 40 de limbi;
- Facebook și Google vor să conecteze toată planeta la internet;
- IBM, Microsoft, Google și Facebook au deja mașinării inteligente care văd, aud și vorbesc – roboți;
- Tehnologia software prezice blocajele din trafic, înainte ca acestea să apară;
- Nanoparticulele vor face chimioterapia mult mai eficientă în cazul transplanturilor, se vor reduce astfel semnificativ durerile și efectele secundare ale terapiei din trecut;

Avioanele supersonice vor fi utilizate în spațiile aeriene pentru transportul persoanelor, mărfuri.

În contextul societății moderne actuale, lumea tinde să se transforme într-o societate informațională și astfel apare nevoia ca, încă din cele mai fragede vârste, copiii să fie pregătiți pentru un contact benefic cu lumea în care trăiesc, prin intermediul calculatorului/ internetului.

Învățământul de astăzi, trebuie să pregătească o nouă generație pentru viitor, cu alte resurse, cu alte concepții și nu în ultimul rând, reguli de utilizare a calculatorului în contextul unui program/orar, astfel încât să nu dăuneze sănătății, pentru a realiza un învățământ de calitate și pentru viitor.

Tradițional și Modern ar fi sintagma pentru un Curriculum viitor în care profesoul împreună cu elevul descoperă noi granițe, noi relații, noi cunoștințe prin intermediul Tehnologiilor on-line/ internetului:

Exemple:

- „Lecția inversă” – profesorul este personajul static, transmite tema și câteva date specifice. Elevul devine personajul activ: primește o temă, câteva indicii urmând să caute informații pe care le centralizează într-un portofoliu, după care, împreună cu colegii, la clasă, comentează subiectele descoperite despre tema inițială;

- În plan tradițional, profesorul era activ, iar elevul static, plictisit, neatent și fără motivație reală;

- Pe YouTube, elevii și cadrele didactice găsesc documentare și lecții online, din toate sferile educaționale și pe nivele de vârstă: Matematică, Limbi străine, Fizică, Chimie, Științele Naturii, Istorie, Geografie și altele;

- În Word, se pot redacta lucrări, proiecte tematice, proiecte didactice, desene, grafice etc;

- În programul Excel se pot realiza grafice, diagrame, comparații aritmetice etc;

- Pe Classroom se țin lecțiile on-line, se transmit materiale didactice către elevi;

- Pe Internet există biblioteci digitale cu informații din toate sferile de cultură;

- Există platforme și aplicații digitale pe care le pot folosi profesorii, studenții și elevii din toată lumea;

Pentru generațiile de astăzi, personalitatea on-line, activitățile și interacțiunile sociale din mediul virtual sunt la fel de importante precum cele din viața reală.

Prin urmare, profesorii trebuie să fie conștienți și să-i ajute pe elevi să profite de oportunitățile pe care tehnologiile online și rețelele sociale le oferă pentru a-și dezvolta competențele-cheie. Mai mult decât atât, profesorii trebuie să-i ajute pe tineri să devină cetățeni responsabili, cu spirit critic.

Elevii, trebuie să înțeleagă mai bine provocările și oportunitățile pe care le prezintă internetul, și să dobândească competențele de care vor avea nevoie în viață și în carieră.

Exemplu - Lecție virtuală online:

Autor . . . . Numele elevului

Temă. . . . „, Toamna”

Competențe. . . . conform planului lecției (obiective)

Nivel . . . . . ușor/mediu/greu

Grupa de vârstă. . . . Preșcolari (I / II), elevi, studenți

Durata. . . . . 5 minute

Obiectivul lecției. . . . . familiarizează elevii cu planul lecției

Instrumente. . . . . Fișă de lucru, videoclipuri, infografice, jocuri didactice, întrebări, răspunsuri etc.

Desfășurare. . . . Etapa I – planul lecției (1 minut); Etapa II – discuții cum percep tema (2 minute, captarea atenției; Etapa III- Obiectivele lecției (2 minute)

Sugestii. . . . 2 minute videoclipurile, sondaj de opinii, lucrările elevilor

Bibliografie :

clasa viitorului

Cerchez, E. și Șerban, M. (2002). *Informatica pentru gimnaziu*, Iași: Editura Polirom.

Georgesc, C. (1999). *Analiza și proiectarea sistemelor informatice*,

Tehnologia FaceDiferența

Vernic, R. și Cosma, L. (2002). *Introducerea în utilizarea calculatorului*. Constanța: Editura Ovidius.

Andron, Ș, K. (2021). *Tehnologii digitale în activitate didactică*, Sibiu: Editura Universității "Lucian Blaga".

LECȚIILE ONLINE POST PANDEMIE - NOUA ETAPĂ A EXPERIMENTULUI DIDACTIC NAȚIONAL

*Prof. Monica-Ioana Cristea
Școala Gimnazială Nr. 4 Turnu-Măgurele
Colegiul Național „Unirea” Turnu-Măgurele*

Trăim într-o perioadă marcată de schimbări profunde: școala a funcționat on-line, iar angajații au fost încurajați să lucreze de acasă. Acest lucru a însemnat o adaptare rapidă la un ritm incert pentru părinți, elevi și profesori, care au privit cu îngrijorare modificările structurii anului școlar. Pandemia a afectat profund educația și a agravat inechitățile sociale existente în lume. Copiii din familii cu venituri modeste sau cei din zonele rurale cu infrastructură deficitară, se confruntau deja cu bariere semnificative în ceea ce privește participarea la un act instructiv de calitate și beneficiau de educație și de avantaje sociale mai reduse decât cei de aceeași vârstă. Școlile reprezintă un loc pentru educație academică și pentru dobândirea abilităților sociale și emoționale, interacțiune și sprijin social. Închiderea instituțiilor de învățământ a perturbat procesul de educație a copiilor și a limitat accesul la servicii medicale și sociale de bază.

Dacă nu se va face față acestei provocări, impactul asupra educabililor se va resimți pe tot parcursul vieții, atât din punct de vedere social, cât și economic. De aceea, îmbunătățirea rezilienței sistemului educație, prin planificarea unei educații incluzive de calitate pentru grupurile marginalizate, ar trebui să fie o prioritate maximă pentru următorii ani și ar trebui să fie principiul de bază al reconstruirii unui învățământ eficient și al unor școli performante.

Guvernele, ministerele, instituțiile se confruntă cu provocarea de a planifica procesul de învățământ în perioade foarte incerte. După o perturbare majoră a actului didactic din cauza închiderii școlilor și a carantinării, statele au ridicat treptat restricțiile, menținând în același timp măsuri esențiale de protecție referitoare, în special, la distanțarea fizică. Planificarea într-un astfel de mediu nu este o sarcină ușoară. În contextul atâtor necunoscute, a pierderii unor perioade de învățare, care va avea efecte durabile asupra elevilor în anii următori și a anxietății și stresului în rândul personalului didactic, a copiilor și a familiilor, urmarea unor principii solide de luare a deciziilor este mai importantă ca oricând și reprezintă premisa pentru creșterea rezilienței sistemelor de educație.

Pandemia a amplificat factorii de excluziune socială: venituri mici, șomaj, sănătate precară, capital social, locuințe, rețele locale (vecini care sunt gata să își ofere sprijinul, transport, etc.) și educație. Realizarea procesului de educație este, de obicei, influențată de factori care funcționează pe patru niveluri:

- copilul și familia: gen, etnie, venit, sănătate, mobilitate;
- școala: resurse, practici de predare și învățare, etos, îngrijire și sprijin;
- comunitatea: relațiile școală-comunitate, implicarea autorităților locale, a societății civile;
- la nivel național: politici, investiții, norme sociale și de gen.

Reconstruirea unei educații mai bune înseamnă abordarea factorilor de excluziune ca o prioritate și abordare la nivelul tuturor celor patru niveluri simultan. Reconstruirea unei educații mai bune nu înseamnă doar un plus pentru copiii marginalizați, înseamnă și asigurarea faptului că eforturile naționale și locale converg pentru a sprijini transformarea școlilor, cu accent pe două aspecte esențiale: transformarea pedagogiei prin dezvoltarea unui curriculum și a unor practici instructive mai incluzive și mai flexibile, care să răspundă nevoilor individuale ale fiecărui copil

și transformarea etosului școlar, a structurilor și organizării școlare, astfel încât incluziunea, îngrijirea, respectul și sprijinul holistic să constituie misiunea principală a școlilor.

Ținând cont de acest obiectiv, actorii principali din sistemul de educație pot rămâne fideli misiunii și obiectivului lor pe termen lung de a permite tuturor copiilor să-și conștientizeze dreptul la educație și să-și atingă potențialul maxim. Este posibil ca factorii de decizie din domeniul educației să nu dețină controlul asupra deciziilor politice cu privire la măsurile naționale de sănătate și de protecție, dar se pot concentra pe ceea ce știu, pe ceea ce pot controla și pe ce au competență, adică să-i învețe pe elevi cum să se protejeze în continuare de virus, să se concentreze pe nivelul calității actului de predare-învățare, pe furnizarea serviciilor de educație incluzivă și atentă și pe bunăstarea forței de muncă din domeniul educației. Refacerea unei educații mai bune necesită o viziune împărtășită de societate în ansamblul ei. O implicare vastă a actorilor la toate nivelurile și în toate etapele ciclului de planificare este esențială pentru a contura intervențiile necesare și pentru a asigura disponibilitatea de a le sprijini activ, în special în vremuri de incertitudine. Acordându-le comunităților locale puterea de a lua propriile decizii în ceea ce privește educația, bazându-se pe practici școlare inovatoare și pe promovarea schimbului și a împărtășirii de cunoștințe și practici pe plan local joacă un rol important în a răspunde în contexte locale foarte diverse. Scenariul ar trebui probabil planificat pentru următoarele 24 de luni, în funcție de evoluția pandemiei, care, din fericire, se pare că se apropie cu pași repezi de final. Cu toate acestea, sunt esențiale mobilizarea timpurie a resurselor umane și revizuirea planurilor în mod regulat, pe măsură ce situația evoluează. Calendarul examenelor naționale pentru 2023, de exemplu, necesită o analiză atentă, astfel încât elevii și profesorii să știe la ce să se aștepte la începutul noului an școlar. În momente incerte, asigurarea faptului că planurile și strategiile sunt bine înțelese de către părțile interesate, utilizatori și beneficiari deopotrivă, este extrem de importantă. Comunicarea transparentă a procesului de planificare, asigurarea de oportunități reale de implicare a comunității și comunicarea clară și regulată vor juca un rol esențial pentru asigurarea familiilor cu privire la disponibilitatea școlilor de a-i întâmpina pe copii, pentru asigurarea forței de muncă cu privire la faptul că provocările lor sunt înțelese și că vor fi susținuți pentru a le face față, și pentru asigurarea copiilor că educația și practicile școlare vor fi transformate pentru a-i sprijini în procesul de învățare. Monitorizarea continuă, inclusiv modul în care măsurile propuse și implementarea acestora sunt percepute de elevi, profesori, părinți și de comunitatea educațională în sens larg, va crea cicluri de feedback între „utilizatori” și factorii de decizie și va permite reajustarea și transmiterea de mesaje adecvate pentru a adresa preocupările părților interesate.

În timp ce pandemia a perturbat semnificativ predarea și a adâncit inegalitățile, aceasta a oferit, de asemenea, și oportunități pentru transformarea pedagogiei și transformarea etosului școlar: noi modalități de predare și învățare, noi moduri de comunicare cu copiii și familiile, noi roluri pentru creșterea nivelului general de bunăstare a elevilor.

Statele au multe de câștigat din răspunsurile educaționale creative la pandemie la nivel de școală, la nivel local și național. Vor exista experiențe valoroase, vor fi învățate lecții importante, care se pot încorpora în procesele de planificare și reformare a învățământului pentru anii următori. Aceasta este o oportunitate care nu trebuie ratată, care necesită un proces de planificare menit să evalueze continuu situația, care intenționează să abordeze inegalitățile, care încurajează înregistrarea și documentarea proceselor de intervenție și a rezultatelor și care monitorizează și evaluează practicile, pentru a le îmbunătăți eficacitatea și a susține acțiunile reușite.

Elevii au astăzi la dispoziție resurse la care mulți dintre noi nu am visat niciodată. Cele mai multe dintre aceste resurse pot fi utilizate și pot ajuta elevii să învețe și să progreseze, însă este important să se ajungă la un echilibru între inovație și convenționalitate. Este clar că avantajele

sunt mai mari decât dezavantajele, dar cheia tehnologiei în clasă va fi întotdeauna relația profesor-elev, pentru că acolo are loc educația.

Poate fi frustrant și consumă timp, dar, în final, tehnologia în educație poate deschide uși către noi experiențe, noi descoperiri și noi moduri de învățare și colaborare, însă nicio tehnologie din clasă nu poate înlocui profesorii talentați și inspirați.

„Educația...este o muncă dureroasă, continuă și dificilă de făcut cu bunătate, urmărind, avertizând, laudând, dar mai presus de toate-prin exemplu.” (John Ruskin)

Bibliografie:

OCDE (2020) *A Framework to Guide an Education Response to the Covid-19 Pandemic of 2020*. Paris: Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

UNESCO-ILO (2020) *Supporting teachers in back-to-school efforts Guidance for policy-makers*.

UNICEF (2020) *Key Messages and Actions for COVID19 Prevention and Control in Schools*. New-York: UNICEF.

UNICEF EAPRO (2020) *Nutrition and Education Collaboration - Checklist for Reopening Schools*. Bangkok: Biroul Regional UNICEF pentru Asia de Est și Pacific.

UNICEF EAPRO (2020) *Guidance Note on the Opening Up Better Schools Toolkit*. Bangkok: Biroul Regional UNICEF pentru Asia de Est și Pacific.

UNICEF, UNESCO, Banca Mondială, Programul Alimentar Mondial (2020) *Framework for reopening schools*.

UNICEF, OMS, IFRC (2020) *Interim Guidance for COVID-19 Prevention and Control in Schools*.

LECȚIILE ONLINE POST PANDEMIE – NOUA ETAPĂ A EXPERIMENTULUI DIDACTIC NAȚIONAL

*Prof. Ana-Maria Dragnea
Școala Gimnazială Nr. 85, București, sector 2*

Abstract

Fie că vorbim despre contextul pandemic în cadrul căruia paradigma predării tradiționale a trebuie să fie regândită și adaptate noii realități, fie despre contextul hibrid sau post pandemic, modul în care școala românească se raportează în acest moment la actul educațional este diferit. Modelul de predare tradițională, în cadrul căreia profesorul se afla în centru, a fost nevoit să fie regândit, astfel încât accentul să cadă pe elev. Profesorul nu a mai fost pionul principal în actul educațional. A devenit un ghid ce avea ca scop consolidarea simțului autodidact în elevii săi. Astfel, în contextul post pandemic, putem spune că actul educațional trebuie să inoveze prin adoptarea unui stil de predare deschis, care să încurajeze o abordare de tip asincron.

Keywords

Pandemie, educație, școala online, offline, asincron

Pandemia a schimbat multe aspecte ale realității sociale care ne înconjoară. De la activități considerate banale precum munca, cumpărăturile, activitățile sociale, până la activitățile importante precum educația, toate au fost marcate de această schimbare de paradigmă. Decizia guvernelor din toată lumea privind închiderea școlilor a venit, mai mult sau mai puțin, pe nepregătite, mai ales dacă ținem cont de faptul că digitalizarea nu era integrată încă în contextul educațional în cazul multor școli.

Poată că cea mai importantă lecție pe care sistemul de educație românesc l-a învățat de pe urma acestei situații fără precedent a fost aceea că se poate și altfel. Profund marcați de schimbările apărute, atât elevii cât și profesorii au fost puși față în față cu o nouă abordare, un nou stil de predare și asimilare.

Este bine știut faptul că pentru a face o materie mult mai interesantă pentru elevi este important ca profesorul să îmbine noțiunile tradițională de predare, ce îl au pe acesta ca pion principal pe acesta, cu tehnicile moderne ce se concentrează în principal pe noțiunea elevului autodidact ce ia parte la actul educațional. Categoria metodelor educaționale este cea care face posibilă predarea dinamică, interactivă și care are în vizor expunerea materialului, care de multe ori poate părea rigid, cu cea ludică, a jocului: „S-a demonstrat că partea cea mai dinamică, cea mai receptivă la înnoiri o reprezintă tocmai categoria metodelor, iar multe deziderate ale învățământului modern și-au găsit rezolvarea prin apelul la un sistem de metode și de procedee care îmbină elementul tradițional cu cel nou.”⁹ Folosirea eficientă a tehnologiei (mai ales în contextul actual) și utilizarea tehnicilor moderne din literatura de specialitate se dovedește a fi un aliat de nădejde în procesul de trecere de la predarea ce îl are în centru pe profesorul de tip „dictator” la una interactivă ce se concentrează pe elev. Astfel de metode, printre alte lucruri, se dovedește utilă și găsirea unor modalități de a ne plia pe nevoile fiecărui elev în parte. O abordare unitară, unilaterală și inflexibilă duce de multe ori la învățarea mecanică ce nu are o foarte mare aplicabilitate în viața de zi cu zi.

---

⁹ Marinescu, Valeriu. *Elemente de didactică a disciplinelor filologice: Noi perspective*. București: Editura PRO Universitaria, 2021. p. 97.

Astfel, pandemia s-a dovedit a fi o „forță exterioară” ce a forțat, într-o oarecare măsură, toți profesorii, fără a ține cont de tipul de predare abordat până în acel punct, să devină flexibil și să îmbine vechile paradigme didactice cu cele noi. Privind lucrurile din această perspectivă, putem spune că efectul pandemiei își resimte prezența și în contextul actual, acela a predatului asincron, hibrid sau face-to-face. Așa după cum am punctat și mai sus, aflați în mijlocul unei situații fără precedent, calculatorul, văzut până atunci drept un inamic al actului didactic, a devenit un factor important în educație: „Calculatorul este perceput pe rând, ca o jucărie, o unealtă, o resursă de informații. A intrat deja în obișnuința zilnică utilizarea calculatorului, pentru comunicare, informare, instruire.”¹⁰ Drept consecință, chiar și acum, după re-integrarea sistemului „clasic” de predare, tendința generală este de a prelua elementele învățate în contextul online pentru dinamizarea lecțiilor față în față.

De ce revenirea la sistemul tradițional post pandemie este văzut drept o „nouă etapă”? În cei mai simpli termeni, acest tip de modernizare aduce dinamism în predare. Abordarea tradițională, care de mult ori este văzută drept rigidă de către elevi, se pliază cerințelor și exigențelor elevilor mult mai bine, atunci când este îmbinată cu elemente învățate în contextul online. Pe lângă faptul că tehnicile utilizate în mediul online pot aduce dinamism predării în contextul post pandemic, consider că această tip de predare și-a lăsat amprenta asupra modului în care elevii, la rândul lor, percep actul educațional. Aflați acasă, elevii s-au văzut în situația de a nu mai depinde în totalitate de cadrul didactic. Acest lucru, venit ca o oarecare noutate în sistemul educațional, i-a învățat pe aceștia să își formeze și exerseze un caracter autodidact ce poate fi observat și acum, după terminarea contextului pandemic. Tocmai din acest motiv, atât lecțiile online cât și noua abordare offline, trebuie să se plieze altei realități. Literatura de specialitate vorbește despre lecțiile de tipul „open up”¹¹ care încurajează elevul să asimileze cât mai multe informații pe care urmează să le aprofundeze în context asincron: „Orele clasice, închise, trebuie înlocuite cu lecții de tip «open up» care permit elevilor să primească informațiile de bază într-un timp relativ scurt, aceștia urmând să aprofundeze noțiunile respective asincron.”¹² Ghidați fiind de acest nou tip de abordare, lecțiile post pandemie își pot propune să consolideze spiritul autodidact și astfel, să se poată face trecerea de la profesorul de tip dictator, către profesorul de tip ghid.

Concluzionez spunând că lecțiile, fie ele online sau în format fizic, în contextul post pandemiei se situează diferit față de tipologia tradițională cu care învățământul românesc a fost obișnuit. În acest sens, hibridizarea actului de predare a jucat un rol esențial. Adaptarea materiei la această nouă paradigmă a format un cadru prielnic pentru digitalizarea și tehnologizarea informației ce ajunge la elevi. Predarea tradițională este înlocuită cu o nouă tendință care favorizează digitalizarea. Astfel, predarea în contemporaneitate este reprezentată dintr-o sumă de factori „multi-media” ce oferă dinamism lecțiilor.

Bibliografie

Marcu, Livia-Silvia, George Panțică și Corina Simionescu. *Școala Online. Aspecte. Provocări. Soluții*. Focșani: Editura Cartea Vranceană, 2020.

Marinescu, Valeriu. *Elemente de didactică a disciplinelor filologice: Noi perspective*. București: Editura PRO Universitaria, 2021.

---

¹⁰ Marcu, Livia-Silvia, George Panțică și Corina Simionescu. *Școala Online. Aspecte. Provocări. Soluții*. Focșani: Editura Cartea Vranceană, 2020. p. 47

¹¹ Lecții „deschise”.

¹² Marcu, Ibidem.. p. 12.

LECȚIILE ONLINE POST PANDEMIE - NOUĂ ETAPĂ A EXPERIMENTULUI DIDACTIC NAȚIONAL

*Prof. itinerant și de sprijin Violeta Ioana Dumitru Sfetcu
Școala Gimnazială Specială Nr. 2, București*

Încep prin a spune că școala online a fost o provocare pentru noi toți, fie profesori, părinți și mai ales elevi. A fost o provocare ce ne-a luat prin surprindere, fără drept de replică sau modele de urmat. A fost o provocare ce ne-a ținut la distanță, dar în același timp ne-a unit și ne-a făcut să apreciem, poate mai mult ca niciodată, contactul cu ceilalți semenii. A fost un moment de cumpănă în care ne-am unit cu toții forțele și am găsit cele mai bune soluții pentru ca procesul de învățare să continue și elevii să ne simtă în continuare aproape.

Propun să privim această schimbare accelerată, pe care o trăim mai degrabă ca o oportunitate, decât ca o povară. Dumneavoastră, în calitate de cadre didactice, aveți puterea de a inova și de a aduce plusvaloare și transformare în sistemul educațional. Eforturile dvs. din prezent sunt o investiție pentru viitor, unul mai bun și mai propice pentru copiii noștri.

Având această perspectivă în minte vă invit, ca împreună, să ne debarasăm pentru moment de structura clasică a procesului de predare-învățare-evaluare și să discutăm despre conceptul de „blended-learning”.

Conform Comisiei Europene, învățarea hibridă (blended-learning) este înțeleasă ca o abordare mixtă care combină învățarea la școală cu învățământul la distanță, inclusiv învățarea online.

Învățarea hibridă este un model flexibil care permite ca învățarea să progreseze fără a fi nevoie ca elevii și cadrele didactice să fie tot timpul în același spațiu fizic. Ea pune sub semnul întrebării abordările vechi și invită la o regândire a metodelor și tehnicilor prin care se ating obiectivele de învățare și se dezvoltă competențele.

Învățarea hibridă ia în considerare un proces care se extinde atât înainte, cât și după o lecție sau, mai bine spus, un eveniment de învățare structurat. Acest model reduce transferul de cunoștințe cadru didactic-elev și crește gradul de autonomie al elevului, punând semnificativ accent pe ceea ce se întâmplă atât înainte, cât și după evenimentul structurat de învățare.

Deși la o primă vedere poate părea haotică și deloc structurată, învățarea hibridă oferă cadrului didactic libertatea de a personaliza învățarea în conformitate cu profilul fiecărui elev și de a o organiza în concordanță cu situația comunității.

Dacă este pusă în practică cu succes, învățarea hibridă prezintă o serie de beneficii:

- Elevii nu mai sunt doar receptori pasivi de informații, ci participă activ.
- Cadrele didactice pot individualiza învățarea în funcție de progresul elevului.
- Crește autonomia și motivația elevilor; se dezvoltă competența de a „învăța să înveți”, îmbunătățind capacitatea elevilor de a fi autodidacți.
- Se dezvoltă competențele digitale.
- Elevii au posibilitatea de a relua explicațiile (ex. în situația explicațiilor înregistrate video de către cadrele didactice).
- Elevii pot accesa o varietate mai mare de resurse pentru o temă dată. Combinarea a mai multe metode de instruire are, de regulă, un efect pozitiv asupra învățării.
- Feedbackul este imediat (ex. ora online poate include momente de testare a cunoștințelor pentru creșterea interactivității).

- Timpul petrecut față în față se axează pe aspectele esențiale.
- Părinții sunt mai conștienți și mai implicați.

Probabilitatea ca în viitor să fim nevoiți să implementăm sisteme alternative de învățare este mare. Din acest motiv, cu cât ne vom familiariza mai repede cu astfel de metode, cu atât vom fi mai pregătiți să gestionăm cu succes provocările ce vor apărea.

Modelul de învățare hibrid, propune o nouă paradigmă, una mult mai flexibilă, și deschide multe oportunități de adaptare și integrare a tehnologiei. O astfel de tranziție treptată către folosirea tehnologiei poate fi benefică pentru momentele ce necesită predare exclusiv online.

Aspecte cheie

Pedagogia este cheia!

Dincolo de discuțiile despre funcționalitățile anumitor softuri sau resurse oferite de anume platforme, ceea ce contează cu adevărat pentru procesul educațional este felul în care dvs., în calitate de cadre didactice, alegeți să interacționați cu elevii, să selectați materialele curriculare, să organizați învățarea și să utilizați strategiile de comunicare. Înainte de toate, este important să avem în vedere obiectivele învățării și abia apoi să alegem instrumentul potrivit. Nu vă temeți sau nu vă blocați atunci când vine vorba de tehnologie, ci reamintiți-vă că ea reprezintă un simplu instrument care este acolo pentru a facilita un proces pe care dvs. aveți puterea de a-l crea, dezvolta și duce la bun sfârșit împreună cu elevii.

Profilul de învățare al elevilor s-a schimbat

Accesul la dispozitive de la vârste din ce în ce mai fragede a schimbat felul în care copiii percep lumea. Mai mult, tehnologia este folosită de către tineri cu precădere pentru comunicare, socializare sau divertisment și mai puțin pentru învățare în termeni clasici. Toți acești factori ajută la îndeplinirea sarcinilor multiple și determină o învățare activă, joacă și recompense imediate, o viteză sporită de interacțiune, o preferință a tinerilor pentru imagini. Înțelegerea tuturor acestor așteptări pe care copiii le au, în mod implicit, de la mediul online va fi de ajutor în dezvoltarea de activități și resurse cât mai potrivite pentru ei.

Tehnologia nu va înlocui educația convențională

Deși e-learning-ul poate fi folosit cu succes în cazul adulților, învățarea online este eficientă ca o completare mai degrabă decât ca alternativă la educația clasică, în cazul copiilor. Există limitări în privința abilităților sociale, relaționale sau emoționale ce pot fi dezvoltate în rândul copiilor, în special al celor de vârste mici. De aceea, este important să colaborăm cu familia și să creăm, în jurul elevilor, comunități ce pot susține sau compensa perioadele de criză în care interacțiunea față în față este limitată.

Elevii învață într-o varietate de moduri

Suntem conștienți de presiunea enormă ce stă în prezent pe umerii cadrelor didactice de a identifica soluții și de a gestiona cu succes, nu doar învățarea, ci și multe alte aspecte la nivel comunitar. Deși considerăm important ca procesul educațional să continue, având în vedere în mod deosebit copiii care se află deja în situații vulnerabile, este important să reținem că învățarea nu se petrece doar la școală. Copiii învață de la dascălii lor, însă învață și prin descoperire ori interacțiune cu ceilalți, indiferent că ne referim la membri ai familiei, prieteni sau, mai larg, la comunitate. Încurajați părinții să fie implicați în procesul educațional și îndrumați elevii să explo-reze și să

folosească momentele obișnuite pentru a aprofunda ceea ce învață, fie că sunt noțiuni de geografie, biologie ori fizică.

Starea de bine emoțională este esențială

Învățarea nu poate avea loc atunci când o persoană este speriată. Există numeroase dovezi științifice care arată că expunerea prelungită și/sau excesivă la frică ori stări de anxietate afectează negativ învățarea timpurie și performanța academică ulterioară a copilului. Prin urmare, o stare emoțională bună este vitală pentru procesul de învățare.

Perioada următoare poate aduce cu sine un nou grad de complexitate sau o adâncire a clivajelor și problemelor existente. Așadar, este mai important ca niciodată să oferim susținere copiilor, din punct de vedere emoțional, și să oferim îndrumare părinților pentru a face același lucru.

Premisele procesului de predare-învățare-evaluare online

Având toate aceste aspecte cheie în minte, vă invit să ne îndreptăm atenția spre procesul de predare-învățare-evaluare online. Premisele ca acesta să poată avea loc cu succes sunt numeroase, însă vom enumera trei condiții esențiale:

Accesul – Este necesar ca toți participanții la procesul educațional, atât elevi, cât și profesori, să dispună de dispozitive tehnologice adecvate, de softuri relevante, dar și de acces propriu-zis la Internet.

Competențele – Este necesar ca toți participanții să dețină competențele digitale de bază.

Motivația – Convinge o persoană că o schimbare îi satisface o nevoie sau îi aduce o protecție ori un beneficiu în plus și schimbarea deja poate să înceapă. Toți participanții trebuie să înțeleagă argumentele și beneficiile acestui proces.

Doar dacă aceste trei condiții sunt îndeplinite putem vorbi despre posibilitatea de a oferi programe educaționale online echitabile, coerente și de calitate.

Mai mult, considerăm important să trecem în revistă și provocările sau limitările implementării procesului de predare-învățare-evaluare exclusiv online:

- Implementarea sa necesită un grad mare de competență, coerență și inovație din partea profesorilor și managementului școlar.
- Implementarea necesită, totodată, o flexibilizare sau o schimbare fundamentală a sistemului educațional și a mecanismelor sale de sprijin (legislație, resurse, dezvoltare profesională).
- Învățarea la distanță este mai potrivită pentru elevii mai mari (de vârstă), acolo unde ei pot avea autonomie și pot gestiona timpul, locul, ritmul și traseul procesului de învățare.
- Elevii de vârste mici au nevoie de sprijin pentru învățare. Mai mult, prin intermediul internetului nu pot fi dezvoltate abilități motrice, sociale sau emoționale.
- Implică un grad sporit de încredere și o colaborare bună între elevi, cadre didactice și părinți. În situațiile în care acest tip de cooperare nu a fost îndeajuns exersată, procesul va fi anevoios.

Particularitățile procesului de predare-învățare-evaluare online

În continuare, vom explora particularitățile unui proces de predare online de succes. Acestea ne vor ajuta să înțelegem cum putem, în loc să replicăm în varianta digitală cursurile față în față, dimpotrivă, să le regândim și să le transformăm într-o formă flexibilă, utilă și chiar plăcută pentru elevi.

Așadar, procesul de predare-învățare-evaluare online este important să fie:

Simplu

În primul rând, procesul ar trebui să fie unul cât mai simplu și previzibil. Având în vedere că dvs. nu vă aflați în aceeași încăpere cu elevii, instrucțiunile trebuie să le oferiți din timp, să fie cât mai explicite și cât mai ușor de găsit.

Cu implicarea părinților

Deoarece și părinții trec printr-un proces de adaptare, pentru a putea să îi susțină pe copii în învățare, este important să comunicăm cu ei într-o manieră simplă, detaliată și cât mai predictibilă.

Atractiv

Întreg procesul trebuie să fie prietenos cu utilizatorul – folosiți o metaforă, un joc sau umorul pentru a transforma învățarea online în ceva atractiv. Construiți sarcinile (în special cele care implică tehnologia) în așa fel încât ele să curgă și să fie facile pentru elevi.

Captivant

Folosiți imagini vizuale puternice, transformați lecția într-o aventură sau într-o poveste, dați de la început misiuni distractive copiilor (de ex. să identifice sintagma falsă dintr-o lecție, să găsească elementul ascuns din prezentare) și, cu siguranță, le veți capta și menține atenția mai ușor.

Cu participare activă

Pentru a participa activ și pentru a se implica cu încredere, copiii au nevoie de competențe digitale adecvate. Chiar dacă programa este încărcată, nu cedați tentației de a intra direct „în pâine”. Elevii au nevoie să exerseze cu instrumentele digitale folosite și să își dezvolte abilitățile. Acordarea de timp pentru acestea, la începutul anului școlar, va face procesul mult mai lin pe parcurs.

Conținând materie adaptată

Cantitățile mari de informații nu sunt deloc potrivite pentru instruirea online, motiv pentru care este înțelept să împărțiți conținutul unei lecții în fragmente mai mici și, totodată, să vă concentrați pe ceea ce este esențial. Un conținut simplificat și adaptat va avea șanse mult mai mari să fie asimilat de elevi.

Interactiv și colaborativ

Lucrul în echipă, exercițiile practice și interactive facilitează învățarea. Renunțați la prelegeri, la lucrul individual sau la testările clasice și implicați copiii cât mai mult. Un exemplu bun poate fi realizarea de proiecte sub formă de filme video, interviuri audio, planșe digitale, compuneri scrise, benzi desenate și așa mai departe.

Integrând feedback

Un feedback verbal merge dincolo de o simplă notă. El poate lua forma unui sfat, a unei recomandări de îmbunătățire sau chiar a unei încurajări. Acesta este cu atât mai vital în situațiile în care interacțiunea față în față lipsește. Încurajarea și valorizarea aspectelor pozitive vor crește motivația copiilor și le vor menține vie atenția pentru învățare un timp mai îndelungat .

Realizat prin colaborarea între cadre didactice

Petrecerea unui număr de 5-7 ore în fața unui ecran poate fi foarte obositoare pentru un copil. De aceea, este esențial să comunicați și să colaborați cu ceilalți colegi pentru a putea gestiona corect orarul de lucru. Puteți, de pildă, să îmbinați noțiuni ce pot fi comune anumitor materii (ex. desen și istorie, matematică și TIC) sau să stabiliți, împreună cu colegii dvs., să le oferiți pauze mai lungi, teme de învățare personalizate, teme ce nu implică tehnologia sau chiar exerciții de mișcare.

Bibliografie

Cursul de formare „Profesor Real Într-O Școală Virtuală” -Ora de Net - „Salvați copiii”

LECȚIILE ONLINE POST PANDEMIE NOUA ETAPA A EXPERIMENTULUI DIDACTIC NAȚIONAL

*P. I. P. Carmen Enache
Școala Gimnazială Nr. 50, București, sector 2*

În contextul pandemiei generate de Covid-19, lecțiile online au început în luna martie a anului școlar 2019-2020, destul de nesigur, cu o mulțime de întrebări și probleme de rezolvat. Aceasta situație pandemică ne-a arătat că în sistemul de învățământ sunt absolute necesare modificări, recurgându-se la o nouă școală, cu lecții online, ce pare a fi singura soluție corectă pentru a sigura continuitatea și stabilitatea în procesul educațional. Așadar, sistemul educațional din întreaga lume a trebuit să se adapteze urgent unei noi realități, accentuând necesitatea investițiilor în tehnologie informațională, resurse, și formare astfel încât fiecare elev să aibă acces la educație.

Apariția pandemiei și instaurarea stării de urgență, au provocat un experiment social în domeniul educației. Forțați să rămână închiși în locuințe, transformând camerele în săli de clasă, elevii și profesorii s-au mutat în mediul online. Aceștia au învățat, din mers, să folosească platforme educaționale digitale pentru a învăța și a-și face lecțiile. Lecțiile online au apărut neașteptat, ca o mare necesitate și ne-a provocat să fim deschiși către noile tehnologii la un alt nivel, mai înalt decât eram pregătiți emoțional, tehnologic, economic, etc, și totuși ne-am adaptat rapid noului mediu folosind platformele Meet, Teams, Zoom.

Unul dintre cele mai importante aspecte ale activității în această perioadă, a fost comunicarea permanentă cu părinții, așa că acum, poate mai mult decât înainte, s-a păstrat un dialog constant cu părinții, iar încurajările și susținerea au venit de ambele părți. Pentru a susține activități de învățare la distanță, profesorii și elevii au folosit cel mai frecvent aplicații simple pentru comunicare cu clasa și individuală (cu fiecare elev) precum Whatsapp sau Messenger sau chiar apeluri telefonice. De asemenea, ne-au fost de un real folos utilizarea resurselor educaționale deschise și conținutului digital, cum ar fi site-uri cu informații și ilustrații, biblioteci online, simulări, soft educațional, laboratoare virtuale, muzee virtuale, toate au contribuit la o bună desfășurare a lecțiilor online.

Toată această experiență de învățare a avut și puncte forte, dar și puncte slabe. Pricipalele impedimente au fost: -lipsa laptopurilor sau tabletelor; -conexiunea la internet; -lipsa cunoștințelor tehnice din partea părinților, elevilor și profesorilor. Școala în mediul online a diferit de la o instituție la alta, dar lipsa interacțiunii cu colegii a fost resimțită de către toți copiii. A fost o experiență dificilă din multe perspective, dar pe alocuri și frumoasă, doar pentru că am reușit să ne realizăm în linii mari scopul propus și în alt mod decât la catedră în sala de clasă.

Din punctul meu de vedere, oricât de multe am cunoaște și oricât de bine am stăpâni metodele, aplicațiile, platformele educaționale, școala online cu lecții online nu poate înlocui în totalitate școala normală unde relația cadru didactic-elev are alte caracteristici, unde copilul se simte cu adevărat elev cu altă responsabilitate, unde mânăuirea materialelor intuitive din jur aduce schimbarea concretă, unde orarul zilnic impune o altfel de atitudine.

Indiferent de provocările acestei perioade consider că desfășurarea lecțiilor în mediul online a fost un bun prilej de testare și depășire a propriilor limite, de reinventare și nu în ultimul rând de conectare la tot ceea ce înseamnă tehnică modernă. Chiar dacă a fost o perioadă dificilă, consider că este un prim pas către o posibilă școală a viitorului. Poate fi frustrant și consumă timp, dar, în final, tehnologia în educație poate deschide uși către noi experiențe, noi descoperiri și noi

moduri de învățare și colaborare, însă nicio tehnologie din clasă nu poate înlocui profesorii talentați și inspirați. Se impune, mai mult ca oricând o regândire a întregului sistem național de educație, în noul context al revoluției digitale și al provocărilor din societatea contemporană.

Educația online nu poate constitui un scop în sine, pentru întreaga lume, ci ea trebuie să fie un mijloc eficient de a completa și de a suplini în cazuri speciale ceea ce educația directă, în săli de clasă, laboratoare, amfiteatre, nu poate realiza într-o situație de criză, cum a fost perioada pandemică din primavara anului 2020. Cu toate acestea educația în mediul online va fi, cu siguranță, o componentă nelipsită a școlii viitorului, iar lecțiile online, cu siguranța, rămân un instrument de învățare nou, o nouă etapă un experiment didactic național, considerat ulterior benefic.

Acest experiment cu lecții online, început ca o necesitate la un moment dat, ar trebui să reprezinte pentru noi toți cei implicați în procesul educativ o oportunitate de învățare, perfecționare menită să aducă un real progres sistemului de învățământ. Experiența ultimelor luni de realizare a educației, cauzată de pandemie și datorată noilor mijloace de informare și comunicare, a condus la „trans-mutarea” sistemului de formare de pe făgașul normal la unul artificial, atipic, contra „firii” lui. Cu siguranța, acest experiment forțat, național și mondial, va lăsa urme adânci pe ceea ce va trebui să se întâmple la nivelul multor componente -organizare, procesualitate, curriculum, management al învățării etc., dar și în ce privește implicarea factorilor cu această responsabilitate, plecând de la elevi, studenți, părinți, profesori, manageri, decidenți, propunători ai politicilor educaționale.

Nimeni nu și-ar fi dorit să fie într-o asemenea situație pandemică, așa că, vrând nevrând,, a trebuit să pășim în această lume a lecțiilor online, fiindcă trebuia să ne protejăm sănătatea noastră și a copiilor noștri, chiar dacă această modalitate de interacțiune educațională, fără o pregătire prealabilă poate avea efecte negative. Din chestionarele, sondajele de opinii, discuțiile avute cu copiii în perioada pandemiei, în unanimitate aceștia și-au dorit reîntoarcerea la lecțiile adevărate cât mai repede.

În concluzie, această experiență didactică online din timpul pandemiei ne-a învățat să ne adaptăm vremurilor în care trăim, să creștem, să evoluăm. După cum spune Robert John Meehan „Your life as a teacher begins the day you realise you are always a learner”, (Viața ta ca profesor începe în ziua în care realizezi că vei avea mereu lucruri noi de învățat).

ÎNVĂȚAREA ONLINE POST PANDEMIE

*P. I. P. Angela Grigore
Grădinița nr. 23, București, sector 2*

Criza provocată de pandemia cu noul coronavirus SARS- CoV-2 a generat în întreaga lume noi provocări nemaiîntâlnite în ultima sută de ani, de a gestiona economiile și societățile în condiții speciale de protecție sanitară. Între acestea, un rol important îl are și gestionarea procesului de învățământ, care presupune în mod tradițional colectivități de copii și tineri care trebuie să-și desfășoare activitățile în condițiile unei cât mai bune distanțări fizice, ca premisă de bază pentru limitarea răspândirii noului virus.

Pandemia de COVID -19 a grăbit procesul de digitalizare a sistemului de învățământ, iar profesorii și elevii au fost nevoiți să se adapteze din mers la noua realitate, una plină de provocări. În ciuda tuturor neajunsurilor, pandemia a forțat inovația în sistemul de învățământ, care a reușit să facă un salt uriaș și îndelung amânat, consideră specialiștii.

Această nouă abordare a educației, cea online trebuie să fie direcționată în spiritul dezvoltării autoeducației, atât a cadrelor didactice, cât și a elevilor, pentru că nimeni nu a fost pregătit pentru învățarea în totalitate în mediul online. Pe parcursul orelor am folosit diferite resurse în format digital care au fost de folos elevilor. Cu ajutorul lor am realizat fișe de lucru, jocuri educative și alte resurse educaționale.

Pentru copiii preșcolari, de o foarte mare importanță, sunt primele noțiuni pe care aceștia și le însușesc și, mai ales, calitatea acestora. Procesul de învățare devine mai plăcut și mai interesant prin intermediul calculatorului. A realiza activități didactice on-line impune respectarea unor deziderate referitoare la modul de structurare a informațiilor, la selectarea conținuturilor adecvate formării și consolidării comportamentelor preșcolarilor, la planificarea activităților, la selectarea surselor informaționale (adrese url, soft educațional), la realizarea proiectării activităților on-line, la selectarea unor teme interesante, atractive pentru copii, care să îndemne la implicare, conectare și interes crescut din partea lor, la păstrarea legăturii cu preșcolarii și familiile lor, consilierea acestora, stabilirea unor modalități de a se asigura feed-back-ul de către toți cei implicați (educatoare-copii-familii), analiza activităților on-line.

Se știe că jocul este principala formă de organizare a procesului educativ din învățământul preșcolar, iar utilizarea calculatorului nu este pentru copii decât un alt mod de a învăța jucându-se. Calculatorul face parte din spațiul socio-cultural al copilului alături de televizor, cărți, reviste, ziare, afișe, firme luminoase; toate acestea „bombardează” spațiul vizual al copilului, îi influențează limbajul și comunicarea non-verbală, îl pun în situația de a găsi rapid soluții, de a se orienta și adapta la o lume în care informația circulă rapid, iar schimbarea este accelerată. De aceea, ne-am propus să fim organizatorii experiențelor cognitive și de exprimare care îl introduc pe copil în lumea oferită de programele de calculator, ținând seama și de mediul educațional din care provin copiii (unii beneficiind de calculator în familie, alții nu) și încercând prin aceste activități să oferim dreptul copiilor la șanse egale de educație, indiferent de mediul din care ei provin. Fără să uit că unul dintre obiectivele importante ale activității din grădiniță este pregătirea pentru școală, cu multitudinea de aspecte pe care le îmbracă: motivațional, afectiv, intelectual, acțional, fizic, ea este completată alături de celelalte forme de organizare și prin activități comune, complementare, individuale în care utilizăm calculatorul ca mijloc de învățământ integrat în cadrul acestor activități. Folosit cu îndemănare și fără exces, calculatorul, a devenit un mijloc prin care s-a îmbunătățit simțitor eficiența unor activități folosite în vederea pregătirii preșcolarilor pentru școală. Principalele aspecte ce vizează trecerea spre învățarea școlară, sunt legate de realizarea obiectivelor privind educarea limbajului și a comunicării orale (cu aspectele

fonetic, lexical și gramatical) precum și educarea comunicării scrise prin pregătirea pentru scris-citit alături de cunoștințele matematice și cele de cunoaștere a mediului, am considerat că mai ales în cadrul acestor activități este necesară integrarea calculatorului. Utilizez calculatorul în toate etapele activității zilnice: activități comune, jocuri și activități alese, activități complementare, dimineața sau după-masă.

Experimentând în perioada pandemică activitatea didactică în spațiul virtual, aș putea enumera, pentru cadrul didactic și pentru copii, câteva avantaje și dezavantaje ale acesteia.

Avantaje pentru cadrul didactic:

- diversificarea demersului didactic;
- atribuirea de noi roluri pentru cadrul didactic;
- abordarea creativă a conținuturilor;
- diversificarea competențelor profesorului;
- adaptarea conținuturilor și metodologiilor didactice la noi cerințe;
- selectarea critică a materialelor;
- oportunități privind varietatea largă a instrumentelor de lucru online;
- conexiune cu alte cadre didactice;
- împărtășirea noilor experiențe cu ceilalți profesori;
- creșterea nivelului interactivității;
- îmbogățirea instrumentelor și metodelor de evaluare;
- abordarea integrată, transdisciplinară și interdisciplinară a conținuturilor.

Dezavantajele folosirii, pentru cadrul didactic:

- lipsa dotării corespunzătoare (dispozitive, acces internet, etc.);
- pregătire deficitară în utilizarea tehnologiilor digitale;
- impedimente în cooptarea tuturor preșcolarilor pentru participare;
- colaborare inefficientă cadru didactic-familia preșcolarului (preșcolarii nu pot accesa materialele fără sprijinul părinților);
- lipsa contactului interpersonal direct cu preșcolarii.

Avantaje pentru preșcolari:

- accesarea materialelor, cu ajutorul părinților, în funcție de disponibilitate, fără limitări temporale;
- interesul și curiozitatea față de tehnologiile digitale;
- activizarea preșcolarilor pentru a învăța noi abilități de comunicare;
- participarea la noi experiențe de învățare;
- păstrarea contactului cu colegii prin vizualizarea feed-back-ului oferit de fiecare participant;
- flexibilitate în realizarea sarcinilor propuse;
- unele avantaje pentru copiii cu dificultăți de învățare;
- învățare individualizată;
- formarea unor abilități de învățare inovatoare și de investigare științifică.

Dezavantajele folosirii, pentru preșcolari:

- slaba dotare cu tehnologii digitale a familiilor copiilor sau chiar lipsa acestora;
- competențele digitale sunt abia la început în formarea la preșcolari;
- limitarea participării la activități în grupul de învățare datorită presiunii exercitate asupra părinților de alți factori (locul de muncă, alte probleme generate de pandemie);
- imposibilitatea preșcolarilor de a accesa singuri adresa grupului pe internet;
- dezinteres din partea copiilor/ familiilor datorită unor caracteristici singulare ale învățământului preprimar;

- lipsa materialelor necesare realizării unor activități on-line (hârtie colorată, acuarele, imprimantă, etc.).

Competențele cheie reprezintă un pachet multifuncțional, transferabil de cunoștințe, abilități și atitudini de care au nevoie toți indivizii pentru împlinirea și dezvoltarea personală, incluziunea socială și găsirea unui loc de muncă. Acestea trebuie să se fi dezvoltat la sfârșitul educației obligatorii și trebuie să acționeze ca fundament pentru învățare, ca parte a educației pe tot parcursul vieții. În marea majoritate a timpului, utilizarea tehnologiilor salvează timp și energie, captându-se ușor atenția preșcolarilor.

LECȚIILE ONLINE POST PANDEMIE - NOUA ETAPĂ A EXPERIMENTULUI DIDACTIC NAȚIONAL

*P. I. P. Elena Lupu
Grădinița Nr. 23, București, sector 2*

Pandemia provocată de coronavirus ne-a schimbat fundamental felul în care trăim. În întreaga Europă, au fost afectate toate domeniile, de la muncă la petrecerea timpului liber și călătorii. Nici sectorul educației nu a fost ferit de consecințe. Timp de luni de zile pe durata izolării, școlile, colegiile și universitățile și-au închis porțile, iar cursurile online au devenit noua normalitate. Însă educația nu se oprește la poarta școlii, iar educatorii de pretutindeni au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a se asigura că elevii și studenții nu rămân în urmă.

Școala online a reprezentat, o provocare pentru toți cei implicați în procesul educațional, atât la nivel de macrosistem, cât și de microsistem. Trecerea de la formula „față în față” la modalitatea „online” de livrare a educației, a presupus o pliere pe cerințele impuse de urgență, dar și o „cotitură” didactică și de paradigmă.

La aproximativ doi ani de la începerea pandemiei, în fiecare colț al mapamondului, avem o evidență mai clară legată de efectele pandemiei asupra educației, iar concluziile sunt îngrijorătoare, ceea ce înseamnă că problema este profund resimțită în învățământ. Nevoia rapidă de digitalizare, provocările legate de realizarea unui nou curriculum adaptat predării online, impactul psiho-social negativ resimțit de elevi, generat de izolare, anxietate, nesiguranță, dar mai ales creșterea ratei abandonului școlar cauzat de lipsa accesului la mijloacele de învățare online, sunt câteva dintre realitățile cu care se confruntă sistemul educațional la nivel global din cauza Covid-19. Consolidarea instituțiilor de învățământ alături de cadrele didactice poate fi o condiție esențială pentru redresarea educației în perioada post pandemică, indubitabil, cu sprijinul autorităților publice centrale și locale.

Pandemia COVID-19 a avut un impact fără precedent asupra tuturor nivelurilor de educație și învățare din întreaga lume.

La începutul pandemiei de Covid-19, sistemul educațional a trebuit să se adapteze urgent unei noi realități accentuând necesitatea investițiilor în tehnologie informațională, resurse și formare astfel încât fiecare elev să aibă acces la educație.

Închiderea școlilor, suspendarea orelor și întreruperea activităților sportive pe termen mediu au generat o problemă majoră cu care a trebuit să se confrunte societatea

Pandemia a scos la iveală mai multe probleme din domeniul învățământului, cum ar fi: lipsa infrastructurii, a protocoalelor și a metodelor de lucru online.

Pandemia COVID a prins sistemul de stat complet nepregătit, iar cel particular, a reacționat și s-a adaptat mai rapid noilor provocări pentru a trece la învățământul online. Sistemul de stat, mai greoi, cu inerție mare la schimbare a preferat inițial să oprească cursurile și apoi le-a cerut profesorilor să le țină online. Din acest moment s-a instaurat haosul: fiecare profesor a făcut cât și cum a putut. Fără protocoale și soluții la nivel național, unii profesori s-au străduit să țină orele online, alții au trimis fișe pentru lucru, dar mulți au lucrat prin intermediul rețelelor sociale.

În timpul pandemiei, lecțiile au fost trecute în format online iar asta a fost o unică soluție de protejare de virusul Covid-19. Chiar dacă le-a dat mari bătăi de cap elevilor și profesorilor, școala online a dus la o inovație a sistemului de învățământ, care a reușit să facă pasul către digitalizare.

Pandemia de COVID-19 a grăbit procesul de digitalizare a sistemului de învățământ, iar profesorii și elevii au fost nevoiți să se adapteze din mers la noua realitate, una plină de provocări. Deși tehnologia continuă să fie pentru mulți o necunoscută, dascălii au căzut de acord că s-a dovedit a fi și o unealtă extrem de importantă și ofertantă, un ajutor neprețuit în procesul educațional.

Totodată, în perioada pandemiei, copiii au fost conectați online mai mult decât oricând. Suspendarea procesului educațional în clase și continuarea procesului de învățământ la distanță, dar și restricțiile de autoizolare, au determinat copiii să socializeze mai mult pe Internet.

Chiar dacă a fost extrem de dificil, în perioada de pandemie, cadrele didactice au depus eforturi semnificative pentru menținerea calității educației, au dat dovadă de solidaritate, s-au ajutat reciproc prin diseminarea propriilor elaborări digitale, prin schimb de experiență de învățare online.

Experiența didactică în spațiul online a produs schimbări la nivelul credințelor, atitudinii, competențelor și abilităților didactice.

Pentru copii, școala nu este doar un loc unde învață lucruri, ci și unul în care socializează, unde își fac prieteni și au experiențe comune. Copiii învață mult și unii de la ceilalți.

În cazul cadrelor didactice, cele mai afectate persoane sunt profesorii în vârstă, mulți dintre aceștia nefiind familiarizați cu utilizarea smartphone-urilor sau a calculatoarelor.

Cea mai afectată categorie de elevi este cea a adolescenților din mediul rural deoarece mulți dintre aceștia, din diferite considerente, nu au acces la internet, telefoane inteligente sau la calculatoare.

Decizia și investițiile ce se referă la soluții pentru redresarea educației în perioada post-pandemie trebuie să fie ghidată de următoarele acțiuni, cum ar fi: abordare bazată pe evaluarea riscurilor, pentru a maximiza beneficiile educaționale, de dezvoltare și de sănătate pentru elevi, cadre didactice, personal și publicul larg și a ajuta la prevenirea unui nou focar de COVID-19 în comunitate; necesitatea de a atinge echilibrul corect, contextualizat, dintre sprijinirea învățării eficiente a elevilor, pe de o parte, și asigurarea sănătății, igienei și siguranței elevilor, personalului și a publicului larg, pe de altă parte; concentrarea eforturilor asupra construcției unui sistem de învățământ rezistent pentru viitor care presupune un sistem ce nu este doar mai robust și mai bine echipat pentru a face față potențialelor crize noi, dar și mai flexibil și mai agil, oferind astfel o gamă mai largă de modalități și tehnologii alternative de învățare pentru toți elevii, astfel încât studiile să aibă loc în medii sigure, cu sprijin corespunzător pentru învățarea și bunăstarea lor; depunerea de eforturi pentru depășirea decalajelor mari (inclusiv în domeniul digital) și concentrarea intensă asupra flexibilității, echității și incluziunii, consolidând, în același timp, capacitățile de gestionare a riscurilor și de implementare a soluțiilor inovatoare

Impactul pandemiei Covid-19 asupra educației tinde să afecteze nu doar învățarea, dar și alte aspecte sociale precum sănătatea mintală, violența sau inegalitățile sociale pronunțate.

Educația tradițională trebuie nu doar să fie adaptată și reformată, dar acest proces reformativ trebuie să cuprindă oportunitățile de inovare și astfel să devină mai deschisă pentru a răspunde cerințelor actuale ale copiilor, tinerilor, inclusiv celor din grupurile vulnerabile și membrilor societății pe larg.

Situația din pandemie se poate transforma într-o oportunitate de regândire a curriculumului, proceselor de predare-învățare-evaluare și dezvoltare a competențelor elevilor în vederea consolidării abilităților de învățare online și susținerii motivației lor.

EDUCAȚIA POST PANDEMIE

*P. I. P. Irina Andreea Manda
Școala Gimnazială Nr. 85, București, sector 2*

Motto:

“Cultivarea minții e la fel de importantă ca mâncarea pentru trup.”

Marcus Tullius Cicero

Tot ceea ce ne înconjoară evoluează. Evoluția se realizează fie că o percepem, fie că nu, uneori cu pași mărunți, alteori în salturi semnificative. Schimbarea intervenită odată cu apariția pandemiei din 2020, a determinat un salt major în ceea ce privește educația cât și procesul instructiv-educativ.

Timp de mai multe decenii predarea-învățarea s-a desfășurat aproape exclusiv în sălile de clasă. Rutina aceasta a fost înlăturată în primăvara anului 2020. Modul de raportare la educație a suferit modificări majore determinate de perioada lecțiilor desfășurate în format online. Centrarea pe competențe a Noului Curriculum, abordarea disciplinară integrată, promovarea stării de bine pentru participanții la actul educativ cu accent pe valorificarea și corelarea diverselor contexte de învățare precum cele formale, non-formale și informale au fost urmărite și realizate în egală măsură și prin lecțiile desfășurate în spațiul virtual. În aceste lecții s-au utilizat o diversitate de resurse educaționale deschise (RED), resurse create pentru a sprijini actul educațional al cadrelor didactice .

Dacă în trecut, în marea majoritate a cazurilor, resursele de învățare erau reprezentate de planșe, hărți, cărți, manuale, enciclopedii în format letric, astăzi, aceste materiale educaționale, tind să fie înlocuite de cele în format electronic, care sunt mai ușor de accesat și într-o mai mare varietate decât cele imprimare. Noua paradigmă din procesul de predare-învățare - instruirea virtuală, ne-a arătat că educația se poate realiza și din fața unui ecran în diverse forme .

Pandemia a fost catalizatorul ce a determinat schimbarea perspectivei pedagogice. Din punctul de vedere al profesorului ce trebuie să furnizeze informații care să determine la elevii săi dezvoltarea anumitor competențe, mediul online reprezintă o imensă bibliotecă, ce facilitează accesul la resurse extrem de diversificate. Acesta oferă o cantitate nesfârșită de oportunități de a învăța lucruri noi. Dacă în urmă cu câțiva ani acest tip de educație părea foarte îndepărtat, azi acest lucru este din ce în ce mai prezent în procesul de formare al elevilor, ca urmare a progresului tehnologic, învățarea online făcând parte din normalitatea acestor vremuri. Pandemia a reprezentat provocarea de a schimba viziunea despre procesul educativ clasic, tradițional cu prezență fizică în sălile de clasă înlocuind sala de clasă cu lecțiile din mediul virtual. Perioada în care școlile au funcționat în acest format a reprezentat un interval de timp suficient pentru crearea de diverse platforme de învățare cu resurse din cele mai variate, creându-se astfel un volum uriaș de materiale didactice, unele dintre ele foarte valoroase și utile în procesul educativ. Această avalanșă de resurse a ușurat foarte mult adaptarea învățării la noul format și a reprezentat o alternativă relativ viabilă, pe termen scurt, la învățământul tradițional. Cu ajutorul platformelor online putem azi realiza nu doar predarea, învățarea ci și evaluarea cunoștințelor elevilor. Tehnologia oferă pe lângă materiale necesare în cadrul predării unor conținuturi și resurse pentru testare, evaluare prin utilizarea unor itemi diverși.

Astăzi, deși am scăpat de constrângerile pandemiei, un număr mare de profesori au menținut în cadrul procesului educativ numeroase resurse din mediul online pentru a facilita procesul de predare-învățare din cadrul lecțiilor desfășurate acum în sălile de clasă.

Cadrele didactice au conștientizat faptul că utilizarea acestui tip de resurse detremină o mai mare interactivitate, ajută elevii să își dezvolte propria înțelegere a conținuturilor predate și să acceseze aceste resurse ori de câte ori le este necesar. În cadrul lecțiilor predate astăzi se regăsesc în proporții variabile atât materialele în format imprimat cât și cele în format electronic, profesorul fiind cel care gestionează avantajele sau dezavantajele fiecărei resurse utilizate în cadrul procesului de predare -învățare. Fiecare dintre metodele și resursele utilizate de către profesori, în cadrul activității sale, fie că este vorba de resurse virtuale sau de resurse în format imprimat, trebuie să se completeze în mod armonios și să ofere elevilor o educație completă, necesară, utilă în viața de zi cu zi . Este esențial să avem în vedere conținutul educațional al materialelor din spațiul virtual, deoarece nu tot ceea ce s-a creat în această răstimp, este util, valoros și necesar.

Această “resetare “ dată de pandemie care a determinat o reevaluare a întregului sistem de învățământ prin metodologii avangardiste ce au o eficacitate sporită, mai puțin utilizate anterior acestei perioade, ar trebui să reprezinte calea de urmat pentru inovația atât de necesară în acest domeniu.

Este indispensabil ca viitoarele politici educaționale să prioritizeze și să includă aspecte legate de învățământul virtual, să regândească procesul de instruire din cadrul unităților de învățământ și să le aducă la standardele cerute de dezvoltarea societății.

LECȚIILE ONLINE POST PANDEMIE – AVANTAJE ȘI DEZAVANTAJE

Prof. Bogdan-Alexandru Matei
Școala Gimnazială „Petre Ghelmez”, București, Sector 2

Situația cu care ne-am confruntăm mai bine de doi ani, ne-a schimbat viața în toate aspectele sale. Ne-a făcut să ne schimbăm prioritățile, ne-a făcut să vedem ce fragile sunt foarte multe lucruri. Nici domeniul școlar nu a scăpat de aceste influențe, întrucât el a fost puternic afectat de această pandemie. Astfel ne-a forțat să desfășurăm activitatea într-o manieră foarte diferită, spre care exista totuși o tendință, dar pandemia a accelerat acest lucru. Din luna martie 2020, instruirea s-a desfășurat online, atât la noi în țară, cât și în alte țări de pe întreg globul. Această manieră de a întreprinde activitatea de instruirea școlară online are atât avantaje, cât și dezavantaje. Voi încerca să expun în cele ce urmează atât avantaje, cât și dezavantaje pe baza experienței mele de cadru didactic în sistemul de învățământ de stat, dar și în cel privat, unde am fost nevoit să folosesc diferite aplicații și platforme online pentru a-mi putea desfășura activitatea.

Voi explica inițial ce înțeleg eu prin *instruire online*. Instruirea online presupune cursuri virtuale oferite de către o instituție, astfel prezența profesorului sau a elevilor într-o anumită locație nu mai este necesară. Fiind în contrast cu instruirea tradițională, ce presupune prezența fizică a elevului/elevilor într-un anumit loc, în care se află și cel care realizează instruirea. Această instruire online derivă cumva din cea tradițională, pentru că având în vedere experiența și lecturile pe care le-am realizat, ceea ce s-a întâmplat defapt, a fost adaptarea modalității de realizare a instruirii la mijloacele avute la dispoziție în online, computer, laptop, tabletă, smartphone. Aceasta presupune cel puțin două lucruri necesare, un device și o conexiune la internet.

Această idee de instruire online a apărut undeva la sfârșitul anilor 80, când dezvoltarea aparaturii necesare a permis acest lucru. Ideea instruirii la distanță este mult mai veche, primele încercări au fost, conform lui Börje Holmberg¹³, încă din 1720, când un profesor american trimitea săptămânal lecțiile prin poștă studenților săi. Astfel, dealungul timpului au apărut o mulțime de alte metode de instruire la distanță, dar care nu s-au bucurat de o prea mare popularitate având în vedere eficiența sa. Odată cu sfârșitul anilor 80 ai secolului trecut, noile tehnologii au permis o modificare a acestui concept de instruire la distanță, în instruire online. Astfel, Lone Dirckinck-Holmfeld¹⁴, a identificat la începutul anilor 2000, 4 tipuri de instruire online: prima se bazează pe instruirea prin conferințe înregistrate, asincron bazată pe texte; a doua este bazată pe rețeaua de internet, este tot asincron dar include link-uri, texte și alte resurse multimedia; a treia include comunicarea sincronă; iar al IV-lea tip era unul la care se aștepta autoarea să apară, și anume, o metodă bazată pe realitate virtuală¹⁵. Aceste tipuri identificate acum aproape 20 de ani, au fost folosite în ultimul an și la noi în țară, ceea ce arată că am fost „în urmă”, iar dacă nu ar fi fost pandemia, care să ne forțeze să ne schimbăm modul de instruire, nu am fi făcut prea devreme acest pas. Totuși, în ciuda acestui decalaj, consider că o parte dintre cadrele didactice au reușit să se adapteze și să desfășoare lecții mult mai interesante decât cele desfășurate tradițional în sala de clasă.

---

¹³ Börje Holmberg, *Theory and Practice of Distance Education: Second Edition*, Londra, Editura Routledge, 1995, p. 3.

¹⁴ Gilly Salom, *The Key to Teaching and Learning Online*, Londra, New York, Editura Routledge Falmer, 2004, p. 3.

¹⁵ *Ibidem*, p.4.

Sunt o mulțime de avantaje ale instruirii online, începând de la sutele de aplicații și platforme care ușurează foarte mult munca cadrelor didactice, cât și din punctul de vedere logistic, al spațiului și timpului.

În primul rând, din punct de vedere al spațiului și timpului, în urma experienței personale, cât și a cercetărilor empirice realizate la clasele la care predau, un avantaj al instruirii online ar fi faptul că nu mai este nevoie să te deplasezi de acasă la școală, economisind foarte mult timp, dar nici școlile nu au mai trebuit să desfășoare toate activitățile logistice (pregătirea sălilor de clasă, curățarea lor, aducerea de materiale didactice necesare etc.). În același timp, instruirea online oferă avantajul că un elev care este răcit, sau din alte motive nu se poate deplasa/ sta în sala de clasă, care în condiții normale nu poate ajunge la școală, poate participa la orele de curs în sistem online, nerămânând în urmă cu materia. În calitate de responsabil al *Comisiei pentru frecvență, combaterea absenteismului și a abandonului școlar*, al școlii la care predau, am constatat o scădere foarte mare a numărului de absențe anul acesta, față de anii precedenți, întrucât foarte mulți elevi au putut participa la cursuri în sistem online, chiar și atunci când nu era necesar să rămână acasă.

Din punct de vedere logistic, cheltuielile cu întreținerea școlii au scăzut, consumul de apă, de energie electrică etc. a fost mult mai mic în toată această perioadă, unitățile școlare economisind sume importante din buget. Acest aspect nu prea a fost luat în seamă, dar se pare că și marile companii, care au fost nevoite să le ofere angajaților posibilitatea să lucreze de acasă, au constatat că au scăzut foarte mult cheltuielile pentru întreținerea clădirilor de birouri, acestea optând și după eliminarea restricțiilor pentru acest mod de lucru¹⁶. Chiar și pentru elevi costurile au scăzut considerabil, luând în calcul toate cele necesare elevilor pentru a veni la școală, de la rechizite, articole vestimentare, transport etc. o mare parte dintre acestea nu au mai fost necesare în perioada în care instruirea s-a realizat online.

Un alt avantaj al instruirii online este multitudinea de platforme și aplicații pe care diferite companii le-au pus la dispoziție pentru a crea un mediu propice desfășurii acestora. Cele mai cunoscute platforme sunt GSuite (Google Meet, GoogleClassroom etc.), Microsoft Teams, Zoom, aplicații puse la dispoziție gratuit de companiile care le-au dezvoltat pentru scopurile didactice. Acestea permit prezența în timpul unei conferințe a unui număr mare de elevi, cu care se poate comunica în timp real, aproape ca într-o sală de clasă. Profesorul poate predă elevilor într-o manieră tradițională, poate să îi vadă pe aceștia (dacă au camerele pornite)¹⁷ și să audă răspunsurile acestora. În același timp aceste platforme pun la dispoziție table („board”) pe care profesorul și elevii pot scrie, ca pe o tablă din sala de clasă tradițională. Totodată, acestea permit partajarea diferitelor materiale avute de către profesor în device-ul lui (filmulețe, fișiere audio, imagini etc.) care pot face lecțiile mai instruite.

Personal am folosit foarte mult în această perioadă această opțiune, în care, pe lângă prezentările PowerPoint pe care le-am realizat pentru fiecare lecție în parte (în care am inclus schița lecției, imagini, filmulețe, fișiere audio) și varietatea largă de aplicații de internet avute la îndemână, pentru a răspunde întrebărilor generate în timpul lecției, prezentând astfel aspecte referitoare la lecție, pe care nu le-am anticipat în timpul lecției. De exemplu atunci când predat lecția „Cavalerism și onoare” la clasa a V-a, am avut imagini care îi reprezentau în diferite situații (război, turnir, etc.), neintegrând niciun filmuleț referitor la aceștia, pentru că am crezut că aceste

---

¹⁶ Ramona Cornea, *Revoluție pe piața muncii: munca de acasă devine noua normalitate pentru companii și după terminarea pandemiei de COVID-19. Ce spun Banca Transilvania, BCR, Bosch, Michelin și centrele de servicii sau dezvoltare, în „Ziarul Financiar”, 12 Septembrie 2020, <https://www.zf.ro/zf-news/revolutie-piata-muncii-munca-acasa-devine-normalitate-companii-dupa-19538313>, accesat la data de 04.05.2022.*

¹⁷ Voi dezvolta acest aspect atunci când voi prezenta dezavantajele.

aspecte sunt destul de cunoscute de către elevi din ceea ce văd la televizor sau pe internet. Dar un elev m-a întrebat cum se desfășura mai exact un turnir, iar atunci, am căutat pe YouTube un filmuleț în care se luptau doi cavaleri în cadrul unui turnir organizat cu ocazia unui festival anual din Norvegia. Astfel am putut într-un timp foarte scurt (30 de secunde) să rezolv o situație neprevăzută și să o ofer elevilor un răspuns mai mult de cât concludent, atrăgându-i în același timp spre studiul istoriei, făcându-i pe aceștia să caute și în timpul liber informații despre cavaleri, arătându-le ce ușor se pot găsi informații despre lucrurile care ne interesează pe internet.

Este evident că aceste aspecte pe care le-am prezentat pot avea și părțile lor negative și că într-o oarecare măsură acestea se pot transforma în dezavantaje. Voi încerca în cele ce urmează să explic aceste aspecte.

Unele studii¹⁸ au arătat faptul că deși pe hârtie numărul de absențe este mai mic, în același timp implicarea elevilor la orele online a fost mult mai scăzută, aceștia figurând doar prezenți în aplicație, în același timp ei desfășurând alte activități în spatele camerelor și microfoanelor închise. De exemplu am aflat la clasa la care sunt diriginte (clasa a V-a) că o parte din băieți fie comunicau între ei prin intermediul altor aplicații, fie se jucau un joc online, reușind în același timp să îi păcălească și pe părinții care îi verificau din când în când, deoarece device-urile folosite astăzi permit multitasking-ul (în același timp te poți juca orice joc dar să și ascuți ora de la școală). Astfel, în urma evaluării la clasele la care predau (V-VIII) am constatat pe parcursul anului școlar că elevii au obținut note mai bune la evaluarea lecțiilor pe care le-am desfășurat fizic, iar în cele desfășurate online notele au fost mai mici și în timpul recapitulărilor elevii și-au amintit cu greu cele predate în online.

Tot în timpul evaluărilor am constatat că în online se poate copia foarte ușor, deoarece elevii pot comunica între ei, pot căuta pe device-ul folosit toate informațiile necesare pentru a rezolva itemii. Acest lucru mă face să cred că în instruirea online evaluarea ar trebui să fie cu precădere formativă, deoarece oricât de multe măsuri de precauție ai lua, ca și cadru didactic nu poți controla ceea ce se întâmplă la distanță.

Instruirea online a generat și altfel de probleme, astfel, conform unui studiu realizat de asociația *Salvați Copiii*, nivelul de anxietate în rândul elevilor a crescut foarte mult, ca urmare a lipsei interacțiunii fizice între elevi „*Adolescenții spun într-o măsură semnificativ mai ridicată că s-au simțit singuri, triști sau furioși*” și „Sub 50% dintre copii afirmă că s-au simțit liniștiți sau veseli. Copiii de vârste mici, în special cei din ciclul primar, par a fi resimțit mai puternic impactul negativ al izolării”¹⁹. Astfel conform acestor statistici elevii de toate vârstele au fost afectați de izolarea socială. Personal am constatat o bucurie foarte mare în rândul elevilor în momentul în care s-au întors fizic la școală și au putut interacționa direct cu colegii și prietenii.

Un alt aspect negativ este Cyberbullying (hărțuire, amenințări, jigniri trimise on-line)²⁰ care a căpătat diferite forme în această perioadă, furt de date personale și afectarea reputației online, sexting (trimiterea sau primirea de mesaje cu conținut sexual). Am surprins o discuție la o clasă de a VII-a, care mă așteptau pe link-ul de la ora respectivă, iar eu întârziind câteva minute au început să se vorbească între ei, aceasta degenerând într-o ceartă între mai mulți elevi de la clasa respectivă. Am aflat unul dintre motivele principale ale faptului că elevii nu au camerele pornite în timpul orelor. Orice tip de device permite capturarea ecranului („screenshot”) fără ca ceilalți

---

¹⁸ Roxana Paraschiv, Ciprian Grădinaru, *Opinia elevilor cu privire la educația on-line și efectele perioadei de izolare*, Salvați Copiii, București, 2020 raport disponibil la adresa: <https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/files/d3/d376f652-4ed3-43cc-8947-347265fe6e7e.pdf> accesat la data de 04.05.2022.

¹⁹ *Ibidem*, p. 13.

²⁰ *Ibidem*, p. 19.

participanți să știe acest lucru. Astfel unii băieți de la clasa respectivă au capturat imagini cu fețele colegilor pe care le-au transformat în „meme-uri”²¹ generând foarte multe nemulțumiri în rândul colegilor cărora le-a fost folosită imaginea pentru amuzamentul lor și al altor prieteni. Acest lucru deși a fost reglementat legal²², controlarea acestor fapte este aproape imposibilă deoarece în prezent nu ai cum să afli dacă cineva face o captură de ecran și cum o poate prelucra. În acest sens trebuie să insistăm foarte mult și să îi educăm pe elevi în direcția în care trebuie să respecte aceste reglementări, chiar dacă pentru ei astfel de glume sunt inofensive.

Un alt aspect legat de cyberbullying este faptul că de multe s-a reușit intrarea la orele online de către persoane străine, neautorizate care au perturbat buna desfășurare a acestora. Astfel în țara noastră a acționat gruparea „Clanul Leilor”, care folosind link-urile cursurilor, probabil puse la dispoziție de către elevi, pătrund la ore unde postează în general mesaje obscene, filmând toate aceste „isprăvi” pe care le postează pe canalul de YouTube pe care îl dețin, unde se bucură de o popularitate considerabilă²³. Acest lucru poate fi oprit prin folosirea de platforme care au o securitate ridicată, precum Microsoft Teams și Google Meet, dar nu se poate face nimic atunci când elevii oferă de bună voie datele de logare unor persoane străine, neputând fi demonstrat acest lucru foarte clar, pentru aplicarea de sancțiuni.

Instruirea online nu s-a desfășurat întotdeauna așa cum ar trebui. Problemele tehnice au fost la tot pasul, pene de curent, rețele de internet suprasolicitate, device-uri descărcate sau cu specificații tehnice slabe, care nu au permis participarea la ore așa cum ar fi trebuit. În același timp procurarea acestor device-uri a fost dificilă, pentru că un număr foarte mare de elevi din țara noastră au avut posibilitatea de a procura unul, în unele zone autoritățile au întârziat distribuția tabletelor, acestea fiind de multe foarte slabe ca specificații tehnice, pentru a permite participarea în condiții normale la ore. În zonele defavorizate elevii nu nici măcar energie electrică, ca să nu mai vorbim de conexiune la internet, aceștia neputând participa sub nicio formă la instruirea online.

Nevoia de a ne adapta peste noapte la instruirea online, a prins foarte multe cadre didactice „pe picior greșit”, deoarece nu toate au reușit inițial să se adapteze la noile condiții, multe dintre neavând nici măcar cunoștințe elementare în a folosi device-urile, măcar pentru a comunica cu elevii. Acest lucru este valabil în aceeași măsură și pentru elevi, se pare că nu toți se descurcă în a folosi diferite device-uri pentru a participa la orele online²⁴.

În concluzie, instruirea online poate avea atât avantaje, cât și dezavantaje. Ține de fiecare dintre noi de cum gestionăm toată această situație și de cum reușim să exploatăm mai mult avantajele și să încercăm să diminuăm efectele negative. Consider că este doar un început, și ca oricare început este greu, dar o să ne adaptăm și mai mult la acest stil dacă va fi nevoie pe viitor, iar efectele negative vor fi mai diminuate, având în vedere faptul că acum avem o oarecare experiență. Este ceva cu totul nou și de aceea este nevoie de răbdare și încredere în acest sistem

---

²¹ Aceasta reprezintă o imagine, videoclip, o bucată de text etc care are tentă amuzantă, care este transmisă foarte ușor pe internet (an image, video, piece of text, etc., typically humorous in nature, that is copied and spread rapidly by internet users, often with slight variations) aceasta este definiția oferită de Dicționarul Online, pusă la dispoziție de Cambridge <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/meme>

²² Prin Prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 (GDPR), prin care se interzice înregistrarea activității online, inclusiv a imaginilor participanților preluate și în *Metodologia-cadru* privind desfășurarea activităților didactice prin intermediul tehnologiei și al internetului, precum și pentru prelucrarea datelor cu caracter personal aprobată prin *Ordinul Nr. 5545/2020, art. 6 și Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, art. 272 (3)*.

²³ Bogdan Păcurar, *Poliția caută „Clanul Leilor”, gruparea care întrerupe cursurile școlare online și postează obscenități* în Digi24, 16.09.2020, <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/educatie/politia-cauta-clanul-leilor-gruparea-care-interrupe-cursurile-scolare-online-si-posteaza-obscenitati-1369195> accesat la data de 04.05.2022.

²⁴ Roxana Paraschiv, Ciprian Grădinaru, *op. cit.*, p. 19.

nou de instruire, care poate să ne aducă mai multe beneficii dacă îl exploatăm corespunzător. Întrădevăr, problema cea mai mare rămâne lipsa interacțiunii umane, care este necesară în dezvoltarea corespunzătoare a elevilor și care momentan nu poate fi înlocuită.

Bibliografie:

1. Börje Holmberg, *Theory and Practice of Distance Education: Second Edition*, Londra, Editura Routledge, 1995
2. Gilly Salom, *The Key to Teaching and Learning Online*, Londra, New York, Editura Routledge Falmer, 2004
3. Ramona Cornea, *Revoluție pe piața muncii: munca de acasă devine noua normalitate pentru companii și după terminarea pandemiei de COVID-19. Ce spun Banca Transilvania, BCR, Bosch, Michelin și centrele de servicii sau dezvoltare*, în „Ziarul Financiar”, 12 Septembrie 2020, <https://www.zf.ro/zf-news/revolutie-piata-muncii-munca-acasa-devine-normalitate-companii-dupa-19538313>
4. Roxana Paraschiv, Ciprian Grădinaru, *Opinia elevilor cu privire la educația on-line și efectele perioadei de izolare*, Salvați Copiii, București, 2020 raport disponibil la adresa: <https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/files/d3/d376f652-4ed3-43cc-8947-347265fe6e7e.pdf>
5. Bogdan Păcurar, *Poliția caută „Clanul Leilor”, gruparea care întrerupe cursurile școlare online și postează obscenități în Digi24*, 16. 09. 2020, <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/educatie/politia-cauta-clanul-leilor-gruparea-care-intrerupe-cursurile-scolare-online-si-posteaza-obscenitati-1369195>
6. Cambridge Dicționar, <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/meme>

ÎNVĂȚAREA ONLINE

- AVANTAJE ȘI DEZAVANTAJE -

*Prof. Sanda Mănica
Liceul Tehnologic „Sf. Haralambie” Turnu Măgurele, Teleorman*

Învățarea online poate fi definită ca o formă alternativă de învățământ în cadrul căreia se asigură continuarea procesului educațional în condiții normale sau de autoizolare, de intemperii etc., prin intermediul diverselor instrumente informatice de comunicare la distanță.

Această modalitate alternativă este studiată de zeci de ani deopotrivă de pedagogi, experți în design curricular și experți în noi tehnologii comunicaționale.

Numeroase studii, teorii, modele, standarde și criterii de evaluare se axează pe cel puțin trei zone pedagogice:

- învățarea online de calitate,
- predarea online
- proiectarea instruirii online.

Ceea ce știm din aceste studii este că învățarea online eficientă rezultă dintr-o proiectare și planificare atentă a instruirii.

În primul rând, pentru a fi la fel de eficientă ca instruirea față-în-față, trebuie să se regăsească sub forma învățării mixte (blended learning – on line și față-în-față). Prezența fiecăruia dintre aceste tipuri de interacțiune, atunci când este integrată în mod semnificativ, crește rezultatele învățării.

În al doilea rând învățarea online de calitate înseamnă

- timp de planificare,
- pregătire și dezvoltare pentru o lecție,
- situația actuală determinându-ne mai degrabă să acționăm cu resurse minime

disponibile și într-un timp redus.

Planificarea atentă a învățării online presupune nu doar identificarea conținutului de parcurs, ci și proiectarea atentă a tipurilor de interacțiune, cu scopul de a susține procesul de învățare. Apoi, trebuie adaptată particularităților de vârstă și chiar individuale ale elevilor, pretându-se mai bine vârstelor mari, ciclului liceal, studenților și adulților în contexte de formare.

Privind cum învățarea este eficientizată prin folosirea internetului, putem enumera mai multe avantaje, însă putem să vedem și câteva dezavantaje. În cele ce urmează, voi vorbi despre cum văd eu învățarea prin internet.

Avantaje :

1. Distribuirea rapidă a materialelor didactice:

- Profesorii sau administratorii pot transmite foarte repede, oricând, oriunde și oricui informațiile pe care le dorește.
- Astfel nu mai este nevoie de sincronizarea persoanelor pentru a se întâlni fizic; nimeni nu va pierde nimic pentru ca informațiile rămân online.

2. Elevii/ studenții intră în posesia materialelor print-o simpla accesare:

- Orice persoana din grupul țintă are acces la toate informațiile, oriunde și oricând.

3. Existența conținuturilor multimedia:

- Prin internet pot fi transmise și imagini, videoclipuri, fișiere și orice fel de materiale virtuale care întotdeauna au eficientizat învățarea.

4. Conținuturile pot fi șterse, corectate sau actualizate cu ușurință:

○ Dacă distribuitorul își dă seama că a transmis o informație greșită sau poate dorește să o actualizeze, el poate face acest lucru oriunde și oricând. De asemenea, orice document poate fi editat și reeditat, astfel corectarea nu mai produce dificultăți.

5. Serviciu folosit de una sau mai multe persoane, crearea grupurilor:

○ Informațiile pot fi îndreptate spre o persoană sau către mai multe în același timp; în mod individual sau se pot crea grupuri în care utilizatorii pot să și comunice.

6. Folosirea conținuturilor interactive, existența feed-back-ului:

○ Fiind existente grupurile, membrii pot face schimb de experiențe, păreri sau informații. De asemenea, ei pot primi feed-back în timp real, chiar rapid de la administratorul grupului sau de la colegi. Astfel există și interacțiune virtuală și nu numai învățare individuală.

Avantajele învățării online derivă indiscutabil din faptul că activitățile online pot fi accesate oricând și oriunde, cursanții pot alege domeniile de interes, le pot accesa în ritm individual. Timpul nu este determinat ca într-o sală de clasă, programul fiind mult mai flexibil. Fiecare elev poate parcurge în mod independent materialul propus, putând accelera procesul de învățare sau încetini.

Învățarea online permite și elevilor și profesorilor să interacționeze într-o comunitate online, fără a fi prezenți în același loc sau timp. Din altă perspectivă, elevii au posibilitatea de a prezenta mai multe informații procesate cu atenție, cu o implicare emoțională redusă.

Dezavantajele învățării online

1. Dificultăți în utilizarea tehnologiei:

○ Tehnologia avansează zi de zi și nu toate persoanele sunt la zi cu noutățile. De aceea sunt întâmpinate probleme de utilizare și de accesare a informațiilor sau de realizare a unor proiecte sau teme. De asemenea sunt întâlnite situații de confuzie și dezorientare, de unde apare și lipsa de motivație. Dar această problemă poate fi rezolvată prin tutoriale video.

2. Lipsa comunicării reale/fizice:

○ Când învățarea și comunicarea rămân axate în mediul virtual, atunci când oamenii se întâlnesc nu mai știu să comunice și încep să comunice tot prin tehnologie. Folosirea mediului virtual în exces ne robotizează!

3. Situații limită:

○ Numesc situații limită cazurile în care o persoană este într-un anumit context în care nu poate avea acces la internet sau nu își permite acest lucru. Din acest motiv, se poate întâmpla să piardă o anumită informație care îi era utilă în acel moment, dar pe care nu o poate accesa pe loc. Aceste situații de criză chiar nu pot fi controlate.

Interpretarea eronată a explicațiilor scrise reprezintă, de asemenea, o problemă. Pentru elevi, învățarea online activă solicită mai multă responsabilitate, inițiativă și efort decât instruirea față-în-față. Deciziile legate de mărimea grupului de elevi vor limita foarte mult strategiile utilizate; un număr mare de elevi face imposibilă interacțiunea de calitate. Feedback-ul, de exemplu, devine tot mai dificil pe măsură ce dimensiunea clasei crește; se ajunge, în cele din urmă, la un punct în care pur și simplu nu este posibil ca un profesor să ofere feedback specific și prompt.

Dezavantajele învățării online sunt legate de faptul că sunt sărăcite relațiile interumane între elevi și profesori; dar și între elevi, cu reale efecte în timp dacă se permanentizează acest mod de abordare a învățării. Acest tip de instruire poate fi un impediment pentru elevii cu rezultate școlare slabe; conținuturile expuse în mediul online pot fi mai greu de asimilat în condițiile în care înțelegerea acestora nu este facilitată de profesor.

Concluzii

Am putut expune câteva idei, însă cu toții știm că internetul este foarte util în învățare, atât a celor mici, cât și a celor mari. Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod eficient.

- Învățarea în clasă îi ajută pe elevi și pe profesori să se cunoască mai bine. Acest lucru permite profesorilor să cunoască elevii și să evalueze mai bine punctele forte și punctele slabe, să acționeze ca mentori și să ghideze studenții în posibilitățile lor de carieră.
- Într-o clasă tradițională, elevii pot să-și împărtășească în mod direct opiniile și să-și clarifice propriile întrebări cu profesorul, obținându-și astfel răspunsurile imediat.
- Înțelegând modelul de întrebări și răspunsuri și sugestiile oferite de profesori cu experiență, elevii pot găsi mai multe informații utile decât atunci când utilizează note și sugestii online generalizate.
- De asemenea, învățarea în clasă este mai utilă datorită unei interacțiuni continue între elevi și profesori, deoarece îi ajută pe elevi să scape de temerile lor cu privire la examene.
- În cele din urmă, interacțiunile cu profesorii buni contribuie la motivația elevilor de a obține note mari.

LECȚIILE ONLINE POST PANDEMIE – NOUA ETAPĂ A EXPERIMENTULUI DIDACTIC NAȚIONAL

P. I. P. Veronica Moraru
Școala Gimnazială Nr. 85, București, sector 2

Școala online a dat mari bătaii de cap tuturor celor implicați: profesori, elevi, părinți. Profesorilor pentru că nu erau pregătiți pentru predarea online, elevilor pentru că nu toți dispuneau de mijloace pentru a face față acestui tip nou de învățare și nu puteau participa la lecții sau nu le puteau înțelege la fel de bine ca la școală, față în față, și părinților pentru că era nevoie să-și supravegheze copiii care rămâneau acasă, timp în care aceștia ar fi trebuit să se afle la serviciu. Se știa că nu este o situație de moment, dar nu se știa cât va dura, așa că trebuia să se găsească soluții cât mai repede.

Pandemia a provocat și forțat sistemul educațional să se modernizeze. Elevii și profesorii lor nu puteau să lucreze doar trimițând teme pe whatsapp unii altora sau vorbind la telefon. Și unii și ceilalți, dar și autoritățile, au fost forțați de împrejurări să găsească mijloace și metode prin care să continue procesul instructiv-educativ. Toți au înțeles că e nevoie să se adapteze din mers la realitate, o realitate nouă, necunoscută până la acel moment, plină de provocări.

Integrarea tehnologiilor a devenit o prioritate pentru instituțiile de învățământ. Atât profesorii cât și elevii lor au fost nevoiți să descopere tehnologia altfel de cum o făcuseră până atunci. Majoritatea cadrelor didactice au urmat cursuri online, au pătruns tainele unor platforme pentru a putea preda lecții care aparțineau materiilor din planul de învățământ.

Școala online a dus la o inovație în sistemul de învățământ românesc, care a reușit într-un timp foarte scurt să facă pasul spre digitalizare.

Deși tehnologia nu este simplă și continuă să fie pentru mulți o necunoscută a ecuației, majoritatea profesorilor a conștientizat că aceasta poate fi un mare ajutor în procesul educațional. Cu toții am adoptat instrumente digitale variate, apreciate de elevi, un pas important care nu mai poate da înapoi, nu mai poate fi înlocuit.

Lecțiile unor profesori s-au reinventat. Se poate spune că a apărut o altă didactică, nouă, care împletește armonios digitalizarea cu metodele tradiționale.

Nu a fost deloc simplu, am avut nevoie de cursuri de pregătire, de ore în șir de muncă, dar am reușit să învățăm să prezentăm elevilor materiale utile, diverse jocuri, filmulețe explicative, să trimitem și să verificăm teme. Putem folosi acum, fără teama de a greși, manualele digitale, fișe de activitate independentă, teste online, putem crea lecții interactive care antrenează elevii.

Având clasa a IV-a, pe mine aplicațiile m-au ajutat foarte mult la disciplinele: geografie, istorie, științe, chiar și la matematică. Am învățat să programez momentul în care doream să apară pe platforma Google Classroom un anumit material care se preta predării unei lecții.

De asemenea, diverse aplicații ne-au fost de mare ajutor - extensiile de la Google au înregistrat cu ușurință elevii participanți la orele online, ceea ce a însemnat un câștig din punct de vedere al timpului și așa scurtat. Jamboard-ul, o aplicație ușor de folosit, i-a convins pe elevi că pot să se joace și să învețe în același timp.

Materialele elaborate în prezentări, care permit cu ușurință inserarea de imagini sugestive le-a facilitat copiilor înțelegerea noțiunilor noi predate, iar dascălilor un spațiu de stocare pentru realizarea unei biblioteci virtuale cu resurse didactice ce pot fi ușor accesate de câte ori va fi nevoie. Wordwall sau padlet, alte aplicații care ajută la aplicarea metodelor interactive, prin care elevii pot fi ușor evaluați în finalul lecției, asigurându-se partea de retenție și transfer al lecției, fără să pară

că sunt evaluați, ei dorind să formuleze opinii, răspunsuri. Demn de menționat este și aspectul documentului rezultat care aduce un plus de satisfacție tuturor și contribuie la fixarea cunoștințelor noi, sau consolidarea celor predate.

Lăsând în urmă pandemia, acum când am descoperit că tehnologia poate fi atât de eficientă în cadrul procesului instructiv-educativ, cred că mulți dintre noi vom continua să ne perfecționăm. Dacă tehnologia este folosită așa cum trebuie, accesibilă copiilor și adaptată nevoilor lor, educația va deveni o joacă și va fi eficientă chiar și în rândul elevilor aflați acum în pericol de abandon școlar. Elevii care nu pot veni la școală (cei cu dizabilități, cei cu boli cronice sau cei mai puțin norocoși) pot beneficia în continuare de educație online și pot păstra legătura cu profesorii și colegii lor prin intermediul unor soluții de înaltă tehnologie. Aceștia pot accesa oricând materialele postate pe platformă, pot relua lecția în ritm propriu, dacă au neclarități.

Felul în care profesorii au folosit tehnologia pentru a comunica și a menține legătura cu elevii și familiile acestora, reprezintă un model de sprijin care trebuie păstrat pentru a avea parteneriate sănătoase între familie și școală.

Educația nu va mai reveni vreodată la ceea ce a fost. Cadrele didactice trebuie formate astfel încât să poată utiliza tehnologia de învățare online, să poată oferi o educație de calitate, mai sigură, mai accesibilă și mai atractivă pentru beneficiari.

LECȚIILE DE EDUCAȚIE FIZICĂ DESFĂȘURATE ÎN PERIOADA POST PANDEMIE

*Prof. Carmen Luminița Onoiu
Colegiul Național "Emil Racoviță", București, sector 2*

În ultimii ani, la nivel mondial, lumea a suferit o mare criză generată de infecția cu SARS-CoV-2 și o pandemie generală a fost declarată pe toată planeta. Infecția pandemică a generat multe disfuncționalități în viața de zi cu zi a omului în toate domeniile, începând din domeniul sanitar, economic, transporturi, și nu în ultimul, sistemul de învățământ.

Revenirea la școală reprezintă o a doua schimbare semnificativă a modului în care au loc predarea și învățarea. Pentru ca profesorii să asigure un mediu de învățare incluziv și sigur, care să susțină în continuare obiectivele-cheie ale educației, capacitățile profesorilor din mai multe domenii necesită consolidare prin formare și alte forme de sprijin.

Procesul clasic de învățare a fost afectat prin restricționarea întâlnirii față în față și introducerea carantinei și a obligativității statului acasă. Întregul sistem de învățământ a trebuit să fie restructurat, iar profesorii au trebuit să găsească noi soluții online pentru continuarea procesului de învățare. Educația fizică a fost una dintre cele mai afectate, fiind o activitate predominant practică, iar profesorii nu erau obișnuiți cu utilizarea mijloacelor electronice interactive.

Unele lucrări științifice au evidențiat importanța practicării zilnice a exercițiilor fizice. Scădere activității fizice afectează sănătatea mintală a unei persoane, care poate fi experimentată ca emoții neplăcute cum ar fi tristețe, furie și frustrare. Activitatea fizică poate fi corelată pozitiv cu o stare pandemică. Activitatea fizică simplă poate reduce efectele nocive ale carantinei stricte.

În timp ce pandemia a perturbat semnificativ predarea și a adâncit inegalitățile, aceasta a oferit, de asemenea, și oportunități pentru transformarea pedagogiei și transformarea etosului școlar: noi modalități de predare și învățare, noi moduri de comunicare cu copiii și familiile, noi roluri pentru creșterea nivelului general de bunăstare a elevilor. În urma implementării măsurilor de urgență, învățarea online o să devină o strategie necesară pentru o predare adecvată în această perioadă.

În ultima perioadă, activitățile de mișcare ale elevilor au scăzut. Unul dintre motive este implementarea învățării online. Schimbarea de la offline la învățarea online a cauzat diverse probleme noi.

Pe măsură ce sectorul educației ia în considerare modul cel mai bun de redresare și reconstrucție în urma lockdown-ului, este deosebit de important să se abordeze modul în care educația fizică avansează față de paradigma sa tradițională bazată pe tehnică. Într-adevăr, acest model tradițional nu reușește să motiveze o proporție semnificativă a tinerilor din climatul actual să se implice într-un stil de viață activ și sănătos. În plus, accentul contemporan pe sănătate și bunăstare oferă o oportunitate sporită pentru profesorii de educație fizică de a lua în considerare modalități inovatoare de promovare a dragostei pentru mișcare și reimplicare în educația fizică obișnuită. În urma ridicării restricțiilor, multe școli au revenit acum la practici care seamănă mai mult cu educația fizică înainte de COVID-19. În acest sens, este extrem de important să reflectăm cu atenție la unele dintre lecțiile cheie învățate în timpul pandemiei. Pentru a sprijini elementul față în față al educației fizice școlare în atingerea obiectivelor sale de bază, încorporarea tehnologiilor online și video și reprezintă un punct de plecare logic.

Lipsa sau limitarea educației fizice a avut un cost social. Practicarea sportului este o modalitate de a-ți face prieteni și de a te conecta cu colegii într-un context informal și îi poate ajuta

pe elevi să învețe abilități socio-emoționale importante, de exemplu: să învețe să câștige, să piardă și să își susțină coechipierii. După cei doi ani de carantină, în care copii au stat închiși în casă, participând la orele de educație fizică doar în fața calculatorului, neputând practica alte sporturi, să iasă afară cu prietenii, întoarcerea la școală a fost o provocare destul de mare pentru profesorii de educație fizică și sport.

Pe măsură ce școlile lucrau pentru a compensa lipsurile elevilor pe plan intelectual, unii profesori văd, de asemenea, nevoia de a aborda educația fizică. Datele publicate în septembrie au arătat că numărul copiilor diagnosticați cu obezitate a crescut de cinci ori mai repede în timpul pandemiei decât înainte. Profesorii de educație fizică consideră că restricțiile impuse de pandemie le-au limitat programele.

Educația fizică este mai mult decât „sport”, cum o numesc unii. Predau de la elevii de clasa pregătitoare deprinderile de bază: săriturile, lovirea mingii și jocul pe teren, până la abilități ritmice pentru elevii de clasa a VI-a. Pierderile pandemice ale acestor competențe au un impact real. De exemplu: elevii de clasa a II-a și a III-a nu au deprinderi fizice fundamentale, cum ar fi aruncarea, săritura, prinderea. Aceste deprinderi pregătesc copilul pentru activitatea fizică în viață.

Mai jos sunt prezentate câteva dintre problemele cu care s-au confruntat profesorii de educație fizică în perioada post-pandemie:

- Creșterea în greutate;
- Deficiență de atenție;
- Comoditate;
- Abandon școlar;
- Adaptarea baremelor de evaluare (din cauza motricității scăzute);
- Absentism (Părinții nu îi lasă la educație fizică și sport);
- Notarea deficitară (produsă de sistemul hibrid);
- Motricitate scăzută;
- Sedentarism;

Din punct de vedere al evaluării și al monitorizării, profesorii de educație fizică au trebuit să adapteze, să implementeze și să utilizeze instrumente simple pentru a măsura și evalua progresul. S-au luat în considerare livrarea de către profesori a unei predări de calitate și promovarea unui mediu de învățare sigur.

În vremurile de astăzi, educația fizică și sportul este foarte importantă pentru elevi. Ajută la reglarea emoțională, ajută copiii să se descurce mai bine în clasă, oferă o perspectivă mai bună. Dar, mai mult decât orice altceva, activitatea fizică este distractivă, o activitate de încărcare cu energie pe timpul zilei. Dansul, alergarea, jocurile sportive, acestea sunt bucuriile copilăriei. Aceste momente de fericire îi pot ajuta pe elevi să îndure momentele mai dificile.

Educația fizică este foarte bine poziționată pentru a juca un rol în vindecarea copiilor. Mișcarea este o oportunitate de a experimenta satisfacția intrinsecă, de a ști ce înseamnă să fii în viață.

Bibliografie

1. Blain, O. D., Standage, M., Curran, T., 2022, Physical education in a post-COVID world: A blended gamified approach, European Physical Education Review, London
2. Pomohaci, M., Sopa, I. S., 2021, Study regarding the development process of motor qualities endurance and strength in physical education lessons during the pandemic period, GeoSport for Society, V 15, N. 2 Oradea
3. www.wng.org. com (23. 05. 2022/19:28)

SCHIMBĂRILE POST-PANDEMIE ÎN EDUCAȚIE

*Prof. Ioana Onoiu
Clubul Sportiv Școlar Nr. 2, București, sector 2*

12 Martie 2020 a fost ziua în care totul s-a schimbat. Școlile au fost închise și catapultate într-un experiment de învățare la distanță la scară largă. Elevii și profesorii s-au luptat peste noapte cu învățarea online. Pandemia a avut un impact devastator asupra sectorului educațional. Deodată, zidurile școlilor au dispărut. Procesul de predare-învățare s-a schimbat drastic. A fost nevoie de aproape doi ani pentru ca elevii să fie chemați înapoi la școală.

Din multe puncte de vedere, sistemul de învățământ și-a arătat reziliența pe fondul haosului. Tehnologia a ajutat învățarea să continue de la distanță. Noile metode de evaluare au dus la o nouă formă de acordare a notelor. Măsurile de control adoptate de școli împotriva infecției au dus la redeschiderea sălilor și păstrarea acestora relativ sigure.

Dar, în alte moduri, pandemia a făcut ca sistemul de învățământ să scârțâie, luptându-se cu dezastrul provocat de virus. Cei mai vulnerabili, copiii din medii mai sărace s-au confruntat cu cele mai abrupte pierderi de învățare dintre toate. Pierderea structurii și a rutinei a fost catastrofală pentru cei cu nevoi speciale. Amenințarea virusului a fost, de asemenea, o reamintire zbuciumată a unui sistem de învățământ supraaglomerat, subfinanțat, înrădăcinat într-un model de învățare al secolului 20.

În ordinea priorităților, a fost în primul rând necesar ca toți copiii să se întoarcă la școală. A doua prioritate a fost de a se asigura că toți copiii de la școală sunt capabili să învețe, inclusiv cei cu nevoi speciale, într-un mediu care să permită învățarea eficientă. În cele din urmă, se recunoaște faptul că, în momentul în care copiii s-au întors la școală, au existat diferențe de învățare mai semnificative decât înainte, iar pierderile trebuie compensate.

Deși elevii s-au întors la școală, tendința educației online a continuat. Instituțiile au adoptat modele hibride care permit elevilor să studieze flexibil în propriul ritm. De asemenea, le-a permis părinților să se implice în educația copiilor lor.

Pedagogia post-pandemie este marcată de o prezență puternică a digitalității. Este adevărat că modurile de instruire online erau deja în vogă înainte de izbucnirea COVID-19, dar apoi discuțiile din cercurile educaționale s-au axat în principal pe eficacitatea tehnologiei în educație. Acum, după exodul în masă către lumea virtuală sau ceea ce se numește e-migrație, tehnologia devine un jucător central în ecuația pedagogică. Chiar și pentru acei tehnopesimiști care rezistă oricărei schimbări pe care o știu în adâncul sufletului că tehnologia devine propria lor fereastră în lume.

Instruirea în pedagogia post-pandemie include, cu siguranță, abordări hibride cât și online. Învățarea mixtă a fost concepută înainte de era COVID-19, dar acum au dobândit o semnificație și o importanță reînnoită. Abilitatea de a proiecta cursuri care să răspundă exigențelor învățării fizice și virtuale a devenit deja o abilitate esențială într-un mediu de îmbunătățire a tehnologiei.

Succesul pedagogiei post-pandemie necesită o implicare mai puternică a părinților. Părinților li se cere insistent să ocolească rolurile tradiționale de monitorizare și supraveghere pentru a se implica în moduri mai active și mai semnificative în crearea mediului de învățare potrivit acasă. Cu o parte semnificativă a educației care merge online, devine mai ușor decât oricând pentru părinți să ia parte la gestionarea învățării copiilor lor. Aceștia pot lua parte la discuții online cu profesorii și comunitatea școlară, își pot urmări progresul copiilor, pot face schimb de

idei și feedback cu membrii comunității și pot lua parte la procesul de luare a deciziilor cu privire la proiectarea și dezvoltarea materialelor curriculare.

O lecție pe care ne-a învățat-o pandemia este limita școlarizării universale. Unora dintre elevi le-a plăcut de fapt să nu fie la școală, deoarece lipsa presiunii sociale le-a permis să se concentreze pe învățare. Alții erau singuri acasă și abia așteptau redeschiderea școlii. Odată cu redeschiderea școlilor, s-au putut face lucruri care să creeze diferite tipuri de oportunități pentru elevi: introvertiți și extrovertiți, procesatori rapizi și gânditori reflexivi. Cu toate acestea, pentru unii elevi, „învățarea virtuală” nu este propice învățării.

În mod fundamental, este esențial ca elevii să continue să învețe oriunde s-ar afla și asta pentru a reduce decalajului dintre pierderile de învățare, trebuie să permitem un acces mai larg la oportunitățile de învățare atât în și în afara școlii.

Pentru a face acest lucru, sistemele trebuie să se concentreze pe remedierea și predarea elevilor la nivelul potrivit în funcție de nevoile lor de învățare. Orele remediale sunt o abordare utilizată de unele țări pentru a ajuta elevii să ajungă din urmă.

Pentru profesori sarcinile majore au fost:

1. Reducerea timpului crescut al elevilor la ecran și social media, adaptarea orelor în clasă fără dispozitive electronice;

2. Încurajarea învățării emoționale și sociale pe care elevii au ratat-o în toate aceste luni;

3. Abordarea anxietății legate de socializare și examinare, precum și starea de spirit depresivă de a fi izolat de colegi pentru o perioadă considerabilă de timp;

3 Încurajarea activităților fizice;

4. Colaborarea cu familiile pentru a asigura o tranziție ușoară de la statul în casă la prezența în unitatea de învățământ și asigurarea unei comunicări deschise permanente;

5. Echilibrarea activităților individuale cu interacțiuni în grupuri mici, folosind creativitatea pentru a combina învățarea individuală cu interacțiunile de grup (de exemplu: reflecție/activitate individuală urmată de „întoarceți-vă și arătați-i colegului”).

6. Adaptarea programei și utilizarea practici pedagogice creative pentru a asigura experiențe de învățare ludice. (de exemplu, învățarea prin proiecte bazate pe experiența copiilor cu pandemia; folosirea jocurilor de imaginație pentru a-i ajuta să facă față stresului și a încuraja reziliența; folosirea momentelor prielnice pentru a ajuta copiii să învețe despre pandemie și despre rolul lor în asigurarea sănătății publice).

7. Împărțirea copiilor în grupuri mici (2-3 copii) pentru a sprijini interacțiunea dintre ei, limitând în același timp activitatea în grupuri mari.

8. Mutarea lecțiilor și activităților în aer liber, dacă vremea permite. Copiii adoră să stea în aer liber și, în această perioadă, este mai sigur pentru ei să învețe afară decât în interior. Adaptarea programei și a instrucțiunilor, astfel încât activitățile să poată avea loc în aer liber: de exemplu, folosirea materialelor pentru activități în aer liber și facilitarea activităților de predare/învățare în natură (desfășurarea discuțiilor în cerc în aer liber, învățarea despre natură etc.).

Tehnicile de evaluare trebuie replanificate. Profesorii, elevii trebuie să aibă convingerea că sistemul școlar poate proteja sănătatea fizică și mentală a elevilor, a profesorilor și a altor cadre didactice.

Deși educația de la distanță a dat și rezultate pozitive(învățarea colaborativă, atât în clasele de la distanță, cât și în cele de la fața locului; familiarizarea elevilor și profesorilor cu tehnologia), ea are și dezavantajele sale. Odată cu reluarea cursurilor în persoană din februarie, schimbarea a făcut ca toate părțile interesate să sufere din nou incertitudini și anxietate. Lumea post-covid a exacerbato rezultatele slabe ale învățării și inegalitățile socio-economice în rândul cursanților din familii cu venituri mici.

Bibliografie

Bennett, C., 2022, A composite approach: All the stakeholders need to come together to deal with the challenges of students going back to school post pandemic, Bennett, Coleman & Company Limited, New Delhi

Cătu, A., 2020, Ghid pentru redeschiderea unităților de învățământ preșcolar și a grădinițelor post-COVID-19, UNICEF, Bacău

O'Brien, C., 2021, Lessons learned: How to improve our education system post-pandemic, The Irish Time

ȘCOALA ONLINE ÎN PANDEMIE ȘI POST –PANDEMIE

*Prof. Cristina Maria Păcurar
Școala Gimnazială "Petre Ghelmez", București, sector 2*

Starea de urgență datorată pandemiei COVID-19, a determinat transferarea procesului educațional în mediul online. Astfel, profesorii, elevii, dar și părinții au fost nevoiți să se adapteze noilor condiții de predare și învățare, formându-și noi competențe digitale.

Instrumentele și strategiile utilizate pentru conectare și menținerea legăturii cu elevii au fost diferite: de la transmiterea informațiilor pe grupuri de Whats App și verificarea temelor în același mod (metodă ce a necesitat un volum mare de muncă pentru profesor în transmiterea feedback-ului pentru fiecare elev), la întâlnirile realizate pe Zoom și apoi pe platforma Google Classroom (platformă ce a permis încărcarea documentelor de către profesor și a temelor de către elevi, întâlniri video, inclusiv evaluări chiar în timpul întâlnirilor).

Această perioadă a fost mai ușor de parcurs, poate, de către profesorii care lucrau deja la clasă cu diverse materiale proprii sau inspirate de pe diverse site-uri (materiale power point, filmulețe). De un real folos au fost și manualele digitale care conțin filmulețe, aplicații, rebusuri utilizate în procesul de fixare.

La începutul învățării online fiecare profesor a fost autodidact, dar trebuie să recunoaștem că și unii elevi s-au implicat activ realizând o punte între profesori și ceilalți colegi. Astfel, elevii au pus bazele competenței „utilizarea noilor tehnologii informaționale și de comunicație”. Un lucru important de subliniat este acela că elevii ar trebui să fie învățați să învețe, să devină parteneri ai dascălilor, deschiși să învețe în primul rând pentru sine.

Totodată, situația aceasta a determinat o parte din personalul didactic să caute ajutor în rândul colegilor prieteni cu internetul, iar mai târziu să participe la diverse cursuri de formare. O altă parte a profesorilor a susținut doar învățarea tradițională, față în față, în sala de clasă. Dar foarte mulți profesori, chiar și acum, după ridicarea tuturor restricțiilor, aleg să folosească materiale didactice cât mai variate, inclusiv evaluarea să se realizeze uneori online. În evaluarea cu ajutorul itemilor obiectivi, evaluarea online rămâne o variantă. De asemenea, pentru a testa atenția și rapiditatea, unii profesori folosesc Kahoot și Nearpod.

La biologie, materialele power point, completate de manualele digitale și de diverse filmulețe/ documentare de pe internet au fost de un mare folos. Testele realizate cu Google Forms au reprezentat o varianta de evaluare, variantă pe care o folosesc și acum deoarece este rapidă, primesc imediat răspunsurile elevilor, pot selecta și opțiunea ca întrebările să apară aleatoriu, evitând transmiterea răspunsurilor.

De asemenea, în cadrul postărilor pe platforma Google Classroom, folosesc multe lecții online realizate de către colegi în perioada pandemiei. Uneori, chiar elevii propun filmulețe găsite în diverse aplicații.

În ultimul timp, au apărut foarte multe surse de informare, diverse platforme, aplicații care facilitează procesul educativ. Problemele reale cu care ne-am confruntat au fost cele de natură tehnică (unii elevi motivând astfel activitatea redusă de la ore), imposibilitatea de a supraveghea mereu activitatea elevilor, de a corecta în timp real eventualele greșeli și chiar de a evalua corespunzător achizițiile și gradul de dezvoltare al abilităților practice. Perioada care a urmat după pandemie, când majoritatea elevilor au revenit la școală, a fost una de bilanț și de recuperare a materiei prin:

- fișe de lucru,
- experimente de laborator,

- utilizarea de către elevi a mulajelor, atlaselor, planselor, ustensilelor de laborator
- realizarea unor preparate și observarea acestora la microscop,
- studiul mediilor de viață, realizarea unor cercetări, întocmirea unor ierbare, proiecte.

În acest mod am relaționat mult mai ușor cu elevii, am fost conectați cu problemele lor reale, profesorul poate să observe, să constate, să aprecieze, să valorifice răspunsurile elevilor. S-a observat o dificultate în utilizarea terminologiei de specialitate, în înțelegerea și descrierea unor fenomene și procese, lucrul în echipă.

În ceea ce privește orele de chimie, pierderile pe dezvoltarea abilităților practice sunt mari. Am utilizat manualele digitate, site-ul fizichim, dar și alte materiale pentru experimentele chimice. Filmulețele sunt bine realizate, explică procesele care au loc, dar elevii își doresc să lucreze în laborator, să utilizeze ustensilele și să observe în timp real desfășurarea reacțiilor chimice. Își doresc spectacolul pe care îl oferă laboratorul școlar, cu experimente diversificate, utilizând substanțe cu comportări diferite în condiții diferite. Își doresc să regăsească în caiete observațiile din timpul experimentelor și să admire în eprubete rodul muncii lor.

Tehnologia și mediul online pot aduce multe informații pentru elevi, poate reprezenta un ajutor pentru profesor să își pregătească mai rapid lecția, poate fi o completare la informațiile aduse de profesor, însă în ceea ce privește domeniul științelor nu vor putea înlocui laboratorul, locul unde se dezvoltă competențe precum : utilizarea aparatului și a echipamentelor de laborator, prezentarea rezultatelor unui demers de investigare, punerea în evidență a proprietăților fizice și chimice ale substanțelor compuse, Identificarea unor agenți chimici.

În orice situație, un domeniu important și prioritar trebuie să rămână educația, care, la rândul său, are nevoie de o formare continuă pentru a corespunde cerințelor actuale ale societății și să pregătească copiii și tinerii pentru a se integra activ în viața socială și personal.

Bibliografie:

1. Educație și orizonturi - pg. 9-10
2. Învățământul general în mod online: eficacitate și eficiență
3. <https://vivatstudentia.ro/2020/11/chimia-online-reactie-pentru-viitor/>
4. programa de chimie

ÎNVĂȚAREA ONLINE

P. I. P. Adriana Georgiana Popescu
Liceul Tehnologic "Duliu Zamfirescu", com. Dragalina, jud. Călărași

"Daca esti atent, poti invata cate ceva nou in fiecare zi. "
(Ray LeBlond)

Învățarea online poate fi definită ca o formă alternativă de învățământ în cadrul căreia se asigură continuarea procesului educațional în condiții normale sau de autoizolare, de intemperii etc., prin intermediul diverselor instrumente informatice de comunicare la distanță. Această modalitate alternativă este studiată de zeci de ani deopotrivă de pedagogi, experți în design curricular și experți în noi tehnologii comunicaționale.

Numeroase studii, teorii, modele, standarde și criterii de evaluare se axează pe cel puțin trei zone pedagogice:

- *învățarea online de calitate,*
- *predarea online*
- *proiectarea instruirii online.*

Ceea ce știm din aceste studii este că învățarea online eficientă rezultă dintr-o proiectare și planificare atentă a instruirii.

Avantaje:

În primul rând, pentru a fi la fel de eficientă ca instruirea față-în-față, trebuie să se regăsească sub forma învățării mixte (blended learning – on line și față-în-față). Prezența fiecăruia dintre aceste tipuri de interacțiune, atunci când este integrată în mod semnificativ, crește rezultatele învățării.

În al doilea rând învățarea online de calitate înseamnă:

- timp de planificare,
- pregătire și dezvoltare pentru o lecție,
- situația actuală determinându-ne mai degrabă să acționăm cu resurse minime disponibile și într-un timp redus.

Planificarea atentă a învățării online presupune nu doar identificarea conținutului de parcurs, ci și proiectarea atentă a tipurilor de interacțiune, cu scopul de a susține procesul de învățare. Apoi, trebuie adaptată particularităților de vârstă și chiar individuale ale elevilor, pretându-se mai bine vârstelor mari, ciclului liceal, studenților și adulților în contexte de formare.

Dezavantaje:

Privind cum învățarea este eficientizată prin folosirea internetului, putem enumera mai multe avantaje, însă putem să vedem și câteva dezavantaje.

Dificultăți în utilizarea tehnologiei:

Tehnologia avansează zi de zi și nu toate persoanele sunt la zi cu noutățile. De aceea sunt întâmpinate probleme de utilizare și de accesare a informațiilor sau de realizare a unor proiecte sau teme. De asemenea sunt întâlnite situații de confuzie și dezorientare, de unde apare și lipsa de motivație. Dar această problemă poate fi rezolvată prin tutoriale video.

Când învățarea și comunicarea rămân axate în mediul virtual, atunci când oamenii se întâlnesc nu mai știu să comunice și încep să comunice tot prin tehnologie. Folosirea mediului virtual în exces ne robotizează!

Situații limită:

Numesc situații limită cazurile în care o persoană este într-un anumit context în care nu poate avea acces la internet sau nu își permite acest lucru. Din acest motiv, se poate întâmpla să piardă o anumită informație care îi era utilă în acel moment, dar pe care nu o poate accesa pe loc. Aceste situații de criză chiar nu pot fi controlate.

Interpretarea eronată a explicațiilor scrise reprezintă, de asemenea, o problemă. Pentru elevi, învățarea online activă solicită mai multă responsabilitate, inițiativă și efort decât instruirea față-în-față. Deciziile legate de mărimea grupului de elevi vor limita foarte mult strategiile utilizate; un număr mare de elevi face imposibilă interacțiunea de calitate. Feedback-ul, de exemplu, devine tot mai dificil pe măsură ce dimensiunea clasei crește; se ajunge, în cele din urmă, la un punct în care pur și simplu nu este posibil ca un profesor să ofere feedback specific și prompt.

Învățarea online îți dă prilejul să explorezi noi moduri de învățare. Metodologia clasică, predare – învățare – verificare, poate fi înlocuită cu mijloace mai atractive. Progresul tehnologic a facilitat viața oamenilor în multe feluri, în plus, a devenit o parte influentă în educație sistem în noul mileniu. În zilele noastre, profesorii și elevii folosesc din ce în ce mai multe resurse tehnologice în clasă, care nu contribuie doar la aducerea diversității în lecție, dar urmărește și facilitarea procesului de învățare. Este o modalitate de a trezi interesul elevilor și motivându-i să învețe oferind adevărate oportunități de învățare inspirațională și semnificativă.

Cu toate acestea, există îngrijorări că E-Learning s-ar putea transforma într-o experiență sterilă de clic într-un labirint de link-uri. Acesta este motivul pentru care cea mai bună soluție ar fi combinarea învățării față în față cu E-Learning, pentru a reuni studenții atât în sala de clasă, cât și în cea virtuală. Presupunem că numai o îmbinare armonioasă a celor două îi poate ajuta pe elevi să-și îmbunătățească cunoștințele. În același timp, credem că predarea față în față este încă cea mai bună modalitate de a obține rezultate excelente, deoarece contactul fizic și mediul înconjurător pot ajuta la îmbunătățirea procesului de învățare al elevilor. În opinia noastră, învățarea online ar trebui considerată ca un suport pentru metoda tradițională de predare, în special în formarea elevilor de limbi străine.

Conform Strategiei Naționale privind politicile de ocupare a forței de muncă, scopul principal al instituțiilor superioare este „formarea unui sufficient număr de specialiști de înaltă calificare, care va putea răspunde cerințelor pieței concurente. În zilele noastre un profesor calificat al unei limbi străine nu trebuie doar să stăpânească limba și să aplice cele mai recente abordări în metodologie, ci și să folosească resursele tehnologice din interiorul și din afara sălii de clasă.

Există chiar și o prognoză că profesorii vor avea șanse mai mari de angajare. Și un profesor instruit să folosească tehnologiile modern în sala de clasă vor putea răspunde celor mai recente solicitări de pe piața muncii. Astfel, studenții de formare a profesorilor trebuie să învețe cum să folosească tehnologie în viitorul lor proces de predare. Deoarece este bine cunoscută răspândirea rapidă a achiziției de computere și accesul la Internet, educația online este inevitabil.

Cu toate acestea, ar trebui să fie combinate cu abordarea clasică a predării. Se recunoaște în mod obișnuit că „elevilor le place, în general, să aibă un sentiment de apartenență”.

De aceea un profesor încearcă să creeze o atmosferă plăcută în sala de clasă pentru a face procesul de învățare mai atrăgător. Totuși, acolo sunt specialiști care consideră că acest sentiment de apartenență nu este un factor primordial dacă elevul este angajat și își dorește cu adevărat să învețe. Kaye Thorne, de exemplu, crede că blended learning este cea mai bună soluție: blended learning este cea mai logică și naturală evoluție a agendei noastre de învățare. Acesta sugerează o

soluție elegantă la provocările de adaptare a învățării și dezvoltării la nevoile indivizilor. Aceasta reprezintă o oportunitate de a integra progresele inovatoare și tehnologice oferite de învățarea online cu interacțiunea și participarea oferită la cele mai bune învățări tradiționale. Învățarea e-learning reprezintă o abordare care presupune un stil de învățare activ și integrarea tuturor programelor de învățare.

În opinia mea, educația online este unul dintre numeroasele progrese pe care tehnologia și lumea digitală le-a pus la dispoziție.

SOLUȚIILE DIGITALE PENTRU ȘCOALA POST-PANDEMIE

*Prof. Cătălin George Răducan
Școala Gimnazială nr. 85, București, sector 2*

Pandemia a afectat profund educația și a agravat inechitățile sociale existente. Elevii se confruntau deja cu bariere semnificative pentru participarea la educație și învățare și aveau parte de educație și de avantaje sociale mai reduse decât cei de aceeași vârstă. Pandemia de COVID-19 a grăbit procesul de digitalizare a sistemului de învățământ, iar profesorii și elevii au fost nevoiți să se adapteze din mers la noua realitate, una plină de provocări.

Începând cu luna martie 2020, criza „COVID-19” a reconfigurat practicile educaționale de la interacțiunea „față-în-față” la mediul online. Această provocare a evidențiat rolul educației digitale ca obiectiv-cheie pentru predarea-învățarea-evaluarea de înaltă calitate, accesibilă și favorabilă incluziunii, precum și necesitatea unei abordări strategice privind dobândirea competențelor digitale pe tot parcursul vieții, pentru toți actorii implicați.

În această perioadă, „predarea-învățarea” s-a mutat preponderent în mediul online, iar provocările cu care s-au confruntat școlile din România au fost legate de:

- Lipsa de predictibilitate;
- Rețea școlară eterogenă, cu un puternic decalaj digital între unitățile de învățământ;
- Competențe digitale insuficient dezvoltate pentru organizarea eficientă a procesului didactic în mediul online;
- Acces redus la tehnologie și conectivitate redusă la internet;
- Posibilitățile reduse ale familiilor în a acorda sprijin beneficiarilor educației, copiii, pentru participare la lecții online.

Sunt 3 paliere ale digitalizării în educație:

- management și administrație, automatizări și anonimizări (înregistrări, catalog electronic, rapoarte, checklists, înregistrarea prezențelor/absențelor, comunicare evidența progresului, anonimizarea datelor)
- activitate didactică: procesele de predare-învățare și activitățile de evaluare (atât cea formativă, cât și cele sumative);
- activitățile de consiliere și orientare, suport psihologic și socio-emoțional; activități extrașcolare (cluburi, activități de tip nonformal); remediere și recuperare; activități de promovare a excelenței și performanțelor înalte.

A fost o adevărată provocare și pentru profesor și pentru elev în utilizarea tehnologiilor. De la începutul lunii martie fiecare profesor căuta soluții pentru lecțiile online. Problemele tehnice care au apărut pe parcursul activităților au fost depășite printr-o atitudine abordată pozitiv. Situațiile nu au putut fi controlate nici de profesori, nici de elevi, de aceea le-am tratat fără animozități sau tensiuni. Încrederea că fiecare este parte a actului învățării, spațierea - ca argument că toate punctele importante au fost bifate pe parcursul lectiei, interactivitatea și colaborarea au fost fundamentul activităților realizate.

Învățarea ca transfer de cunoștințe, de competențe și abilități a fost mai eficientă dacă s-a stabilit o conexiune între dascăl și elev prin deschiderea fiecărei sesiuni cu o scurtă introspecție în viața de zi cu zi, fără a atinge spectre strict personale, dar prin întrebări de genul: „Cum sunteți azi?”

Și gradele didactice s-au dat tot online, pe platforme. Eu am dat inspecția de gradul II pe platforma digitală classroom. A fost o adevărată provocare deoarece am avut probleme cu interacțiunea elevilor, eu fiind profesor de educație fizică și sport și a fost destul de dificil să fac

ora de sport la acest nivel. Au fost niste exerciții dificile și prin lipsa materialelor a trebuit să improvez cu sticle de plastic, în loc de mingii, scaune, bastoane etc. În final a ieșit o lecție frumoasă și elevii s-au distrat.

Cele mai populare platforme educaționale online pentru elevi:

Google Classroom este una dintre platformele recomandate de Ministerul Educației Naționale pentru lucrul online cu elevii. Aceasta oferă posibilitatea atât profesorilor, cât și elevilor, să încarce materiale, să posteze diverse anunțuri și, special pentru profesori, să dea note materialelor lucrate de elevi și încărcate aici. Pentru utilizarea Google Classroom este nevoie de conturi Google pentru toți utilizatorii, precum și de activarea licenței Google.

Microsoft Teams este o platformă ce beneficiază de un spațiu de lucru bazat pe chat.

Profesorii:

- pot forma rapid clasele,
- pot împărtăși cu elevii materialele didactice,
- pot posta anunțuri,
- pot împărți clasele în grupuri mai mici pentru ca aceștia să poată lucra în grupuri la diverse proiecte,
- pot crea, distribui și evalua teste,
- pot transmite și evalua temele elevilor.

Edmodo este o platformă ce permite gestionarea claselor și a activităților de învățare, aceasta permițând și înscrierea părinților, facilitând în acest fel comunicarea mai eficientă a celor 3 părți implicate. Numărul de activități permise părinților este însă limitat.

Intuitext oferă gratuit 2 platforme educaționale online pentru elevi. Școala Intuitext este dedicată profesorilor și elevilor din ciclul primar și gimnazial și poate fi folosită atât pentru învățare, cât și pentru evaluare.

Aplicația Zoom este una dintre cele mai utilizate pentru comunicarea în timp real. În varianta gratuită permite organizarea orelor cu până la 500 de participanți. Profesorii și elevii au posibilitatea de a interacționa în timp real, în mod video și permite și crearea unei table virtuale interactive. Este disponibilă atât pentru computer, cât și pentru dispozitive mobile cu sistem de operare Android sau iOS. Zoom oferă multiple posibilități de interacțiune:

- profesorul poate transmite informații cu ajutorul share screen,
- lecțiile pot fi înregistrate,
- se utilizează o tablă virtuală,
- lecțiile se salvează automat în cloud și pot fi revăzute,
- clasa virtuală poate fi securizată,
- pot fi accesate diverse clipuri educaționale de pe Youtube sau alte platforme,
- profesorul poate utiliza sau restricționa, după caz, chat-ul interactiv,
- în timpul predării profesorul poate opri sunetul venit de la elevi pentru a facilita explicațiile fără întreruperi.

Alte platforme de lucru sau în care se regăsesc materiale didactice, populare printre profesori și elevi, sunt: Kinderpedia, Digitaliada, myKoolio, Kidibot și Ask.

Bibliografie :

1. <https://www.unicef.org/romania>
2. <https://www.edu.ro/>

LECȚIILE ONLINE POST PANDEMIE-NOUA ETAPĂ A EXPERIMENTULUI DIDACTIC NATIONAL

*P. I. P. Ameluța Răducanu
Grădinița Nr. 23, București, sector 2*

Secolul XXI a debutat cu un progres remarcabil în domeniul (micro/nano) tehnologiei, care inevitabil a dus la modificarea activității indivizilor. În ultimii 7-8 ani, în țara noastră s-a observat o creștere în utilizarea produselor IT în rândul preșcolarilor, acest aspect producând o serie de reacții pro sau contra. Produsele IT și utilizarea acestora în cadrul activității preșcolarilor într-un mod dezorganizat și neplanificat, nu trebuie confundat cu educația tehnologică, care este acea dimensiune a educației ce contribuie la formarea și dezvoltarea personalității prin aplicarea rațională a cunoștințelor științifice în diferite domenii sociale, de natură economică, politică sau culturală. Tehnologia vizează procesul de aplicare a cunoștințelor prin intermediul unor instrumente, metode, mijloace, norme. Scopul educației tehnologice trebuie să fie reprezentat de formarea capacităților intelectuale, a disponibilităților afective și a abilităților practice prin specificul vieții cotidiene. Profesorii din învățământul preșcolar au început în ultimii ani să se confrunte cu o serie de dificultăți create de faptul că unii copii știu să folosească un calculator, cunosc toate personajele dintr-o serie de desene animate la care au acces, și care de multe ori nu sunt alese în concordanță cu vârsta și cu nevoile lor de cunoaștere, însă nu știu cum arată un animal de curte, nu au capacitatea de a-și concentra atenția asupra memorizării unor aspecte din activitățile didactice la care iau parte, sau sunt foarte stângaci în a-și forma deprinderi și obișnuințe alimentare, vestimentare, de igienă etc.

Ceea ce ar trebui să ne întrebăm, este dacă utilizarea produselor tehnologice la vârsta preșcolărității are sau nu consecințe asupra dezvoltării armonioase a preșcolarului. Cercetătorii specializați, precum: Academia Americană de Pediatrie (Reisenberg, 1998), recomandă ca până la 2 ani, copiii să nu fie lăsați să se uite la televizor, iar după această vârstă, pe toată perioada vârstei școlare, să li se limiteze timpul vizionării (cumulat video, televizor sau calculator) la una, cel mult două ore pe zi. Alți autori afirmă că măcar până la 5-6 ani, când se încheie prima perioadă esențială în dezvoltarea creierului, copiii să fie ținuti departe de televizor și calculator.

Cu toate acestea, trebuie să ne adaptăm la cerințele mediului în care trăim și să încercăm să găsim cea mai eficientă cale de a ne îndruma elevii, deoarece „condițiile dezvoltării psihice trebuie raportate la vârsta copilului și la mediul în care trăiește”. [Emil Verza, 1993] Calitatea vieții în copilărie este determinată de existența factorilor naturali sau creați artificial care permit dezvoltarea optimă a perioadei de vârstă preșcolară.

În rândul tinerilor părinți a devenit o „modă” în a oferi copiilor produse tehnologice, iar mulți dintre aceștia consideră suficient un astfel de cadou, de aceea nu se sfiesc să-l ofere copiilor încă de la vârste fragede, cum ar fi începutul preșcolărității (3 ani). Mai mult, unii dintre aceștia consideră suficientă compania unui astfel de produs, uitând faptul că micii preșcolari, și toți copiii de altfel, au nevoie de atenție, căldură și multă dragoste, iar lipsa acestora nu poate fi înlocuită cu nimic și nici scuzabilă în vreun fel din cauza vieții agitate pe care o trăim. Deficiențele de atenție și concentrare, slăbirea capacităților mentale și a motivației, sunt o parte dintre problemele care au început să se afle în atenția cercetătorilor de specialitate, a cadrelor didactice și a părinților în ultimii ani.

Starea de urgență datorată pandemiei COVID-19, ce a impus limitarea drastică a deplasărilor și interacțiunilor umane, a determinat și în România închiderea tuturor instituțiilor

educaționale (formale și non-formale) și transferarea procesului educațional în mediul online (în momentul de vârf al pandemiei, 90 % dintre elevii lumii erau afectați de închiderea școlilor, iar în septembrie 2020, jumătate dintre ei încă nu aveau voie să revină la școală (EEAS, 2020)).

În România, toți actorii educaționali (profesori, părinți și copii) au fost nevoiți să se adapteze, formându-și noi competențe digitale și încercând prin toate mijloacele să păstreze dinamica interacțiunilor și ritmicitatea programului școlar. O mai mică atenție s-a acordat efectelor mai puțin vizibile asupra elevilor, ale micilor ecrane digitale, ale diverselor aparate conectate la internet, respectiv cercetarea modurilor în care sănătatea și starea lor de bine este afectată.

Mutarea școlii în mediul online a impus dezvoltarea competențelor digitale ale tuturor actorilor educaționali, indiferent de măsura în care acestea erau anterior formate, adaptarea educației la mediul online fiind reglementată formal printr-o metodologie-cadru publicată în Monitorul Oficial în data de 10 septembrie 2020 (OMEC 5545). Astfel, în ceea ce privește profesorii, s-a recomandat utilizarea platformelor pentru comunicare sincron (Zoom, Google Classroom etc.), și asincron (mesaje rapide, e-mail etc.), a resurselor digitale deschise și a unei serii de aplicații creativ-colaborative (Kahoot, Mentimeter, Canva, Padlet etc.) în scopul adaptării predării și evaluării la mediul digital.

În ceea ce privește problemele generate de utilizarea excesivă a internetului și izolarea socială a copiilor în școala online, majoritatea părinților (indiferent de situația lor socio-economică și educațională) se arată la fel de puțin cunoscători vizavi de riscul afectării sănătății fizice și psihice. Putem considera că pentru toți părinții, în vederea menținerii stării de bine în familie și mai ales a sănătății copiilor, se impune conștientizarea problemei „technostress”-ului. În condițiile actuale, ale mutării școlii în mediul online, conceptul de tehnostres trebuie regândit, redimensionat și adaptat astfel încât să surprindă în mod complex toate categoriile de utilizatori, inclusiv copiii și adolescenții. Numărul mare de ore petrecut de aceștia zilnic online, atât în scop educațional, cât și recreațional, necesită studii mult mai complexe și măsuri de prevenție a riscurilor adiacente. Mijloacele tehnologice trebuie utilizate în scopuri educative și doar atunci când formează preșcolarii deprinderi și aptitudini care pot contribui în sens pozitiv în evoluția personalității acestora sau transmit cunoștințe necesare actului educativ. De asemenea, produsele tehnologice nu trebuie să primeze în educarea preșcolarii și nici să constituie o alternativă în ocuparea timpului lor liber. În acest sens sunt recomandate activități opționale de utilizare a computerului sau activități proiectate pe domenii experiențiale (Om și societate, Limbă și comunicare, Știință).

Platforme educaționale ce pot fi folosite cu succes în activitatea didactică:

Edmodo

Este platforma educațională utilizată de profesorii noștri pentru a-și informa cursanții în legătură cu ce s-a lucrat la clasă sau cu ce au de pregătit pentru data viitoare.

Uneori, profesorii publică și link-uri către activități suplimentare, precum și fișe care ajută la acumularea de cunoștințe dincolo de conținutul manualului.

Evernote

Este o aplicație de tip cloud pentru gestionarea și sincronizarea cu mobilul, a notițelor și documentelor-tutorial video.

Evernote ține minte în locul nostru o grămadă de lucruri, memorarea se face pe cloud, acesta poate sincroniza aceste notițe și cu alte dispozitive, practice dacă facem o notiță sau un print pe desktop, evernote le va trimite în cloud de unde vor fi redistribuite spre toate dispozitivele noastre. Astfel notițele, printurile, link-urile, desenele etc, ne vor însoți peste tot.

Pinterest

Este o combinație între un site de bookmarking și un “panou virtual” ce permite utilizatorilor inserarea (“pin”) unor imagini și clipuri video pe diverse categorii (“boards”). Vizitatorii pot copia (“repin”), comenta sau aprecia (“like”) materiale vizualizate.

- Poate fi văzut ca o colecție de “foldere online”, împărțit pe categorii, unde poți păstra imagini și clipuri video;

- Poate fi forma de bookmarking. În loc să colectezi link-uri spre imagini și clipuri favorite, le poți păstra în aceste boards.

Poate fi un portofoliu online;

Poate fi un blog;

Poate fi o sursă de inspirație;

Deli. cio. us

Este un sistem excelent pentru arhivarea informațiilor preferate de pe întregul Net, urmărirea subiectelor fierbinți și descoperirea de site-uri noi și utile. Puterea lui del.icio.us vine sub forma “inteligentei colective”, care adaugă constant, revizuieste și filtrează informațiile noi. Comunitatea del.icio.us vă permite să găsiți unele dintre cele mai bune resurse de pe Internet fără a fi nevoiți să vă supărați pe toate.

De asemenea, vă oferă un sistem de management centralizat pentru organizarea informațiilor din întreaga rețea. Cu toate acestea, mulți oameni nu știu lista completă de funcții și suplimente valoroase.

Diigo

Este un site web de marcaje sociale care permite utilizatorilor înscriși să marcheze și să eticheteze pagini web. În plus permite utilizatorilor să evidențieze orice parte a unei pagini web și să atașeze notițe la evidențieri specifice sau la o pagină întreagă.

Aceste adnotări pot fi păstrate private partajate cu un grup din diigo sau pot fi transmise altcuiva printr-un link special.

Diigo este un acronim din “motorul grupului” de informații pe internet și altele.

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC DUPĂ PANDEMIE

*Prof. Cristina - Valentina Raicu
Școala Gimnazială Nr. 85, București, sector 2*

Carantina instalată în întreaga lume timp de doi ani, cauzată de virusul SARS-COV 19, a făcut ca viața noastră, a tuturor, să fie dată peste cap, pe toate planurile, social, școlar sau economic. Viața școlară a fost perturbată întrucât accesul elevilor la școală, în format clasic, nu a mai fost posibil. Soluția de compromis în această situație a fost ȘCOALA ONLINE. Ea a presupus înființarea unor platforme de învățare, precum Google Classroom, susținerea lecțiilor de acasă, dotarea cu tablete a elevilor și a profesorilor, dar și accesul acestora la internet. Astfel, viața școlară a putut continua, la început mai stângaci, dar treptat-treptat, aceasta a devenit un mod de viață.

Nu numai cursurile s-au ținut online, ci și întâlnirile cu părinții, ședințele de consilii profesionale sau de administrație etc. Elevii cu dizabilități au putut, în sfârșit, să acceseze platforma online și să se integreze cu succes în rândul colegilor. Au fost create platforme de resurse educaționale deschise, programe televizate de pregătire a elevilor de clasa a VIII-a pentru examenul de Evaluare Națională, baza resurselor online a fost cu mult îmbogățită față de ce exista înainte de a izbucni pandemia. Post-pandemie, se poate vorbi despre lecții hibrid în continuare. Având baza legală asigurată prin ordin de ministru, incluziunea elevilor cu dizabilități este posibilă în aceeași măsură ca în pandemie. Prin Ordinul de ministru nr. 3. 352 din 10. 03. 2022, posibilitatea legală de suspendare a cursurilor cu prezență fizică este introdusă în Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar – ROFUIP, în forma actuală fiind posibilă doar suspendarea cursurilor, fără mențiunea „cu prezență fizică”. Elevii care pot beneficia de prezența la cursuri în format online fac parte din una dintre categoriile vulnerabile ale bolilor cronice. Tot ca un atu al acestei situații post-pandemice îl reprezintă dezvoltarea abilităților de calculator ale profesorilor și elevilor, în egală măsură. De asemenea, profesorii s-au înscris în număr mai mare la cursuri de formare, dată fiind această oportunitate de eliminare a distanței față de centrul de perfecționare.

Într-o altă ordine de idei, s-a încercat o evaluare obiectivă a elevilor, iar în acest sens au fost eliminate lucrările scrise date la finalul fiecărui semestru. Toate aceste modificări intervenite sunt experimente pentru sistemul de învățământ în general. Situația creată a fost și este nouă pentru întreg mapamondul. Chiar dacă le-a dat mari bătaii de cap elevilor și profesorilor, școala online a dus și la o inovație a sistemului de învățământ, care a reușit să facă pasul către digitalizare. Mai mult, odată ce au descoperit cât de eficientă poate fi tehnologia în procesul de predare, mulți dascăli spun că au de gând să se perfecționeze. Cu toate că tehnologia continuă să fie pentru mulți o necunoscută, dascălii au căzut de acord că s-a dovedit a fi și o unealtă extrem de importantă și ofertantă, un ajutor neprețuit în procesul educațional. Astfel, în timpul orelor online, aliați de nădejde atât pentru dascăli, cât mai ales pentru elevi au fost aplicații precum: Padlet, Jumboard, Kahoot, Phet, Mozaweb, Livresq,, Canva, Miro, Genially, Slidesmania, Quizz, Google Forms etc.

Prin intermediul aplicațiilor descoperite în perioada școlii online, astăzi putem vizita virtual împreună cu elevii noștri muzee celebre din lume, case memoriale, grădini botanice sau zoologice ori rezervații sau parcuri naționale. Tot în cadrul învățării și a predării de acasă, am înlocuit tabla din clasă cu tableta grafică. Împreună cu o aplicație extrem de utilă, Openboard, am reușit să le prezentăm celor din clasă lecția la tablă și să o partajăm pe fluxul de Classroom. La nivel global, în perioada pandemică au fost înregistrate mai multe inițiative în domeniul siguranței online. European Schoolnet, rețeaua Ministerelor Educației din Europa a recomandat un șir de resurse pentru comunitățile școlare, pentru a consolida colaborarea în domeniul educației, dezvoltarea profesională a

cadrelor didactice și promovarea siguranței online în procesul educațional: resurse disponibile online, webinare tematice gratuite, grupuri online a cadrelor didactice ce puteau face schimb de experiență.

Pe măsură ce provocarea tehnologică este adresată corespunzător, atenția noastră se întoarce asupra provocărilor pedagogice și a perspectivelor de testare a pedagogiilor evocative cu ocazia participării la acest mare experiment educațional. Cred că administrația publică centrală și locală trebuie să investească mai multe resurse financiare în domeniul educației, în vederea modernizării infrastructurii educaționale și dezvoltarea platformelor de învățare online pentru toate nivelurile, etc. Cum spunea Spiru Haret „Cum arată școala astăzi, așa va arăta țara mâine”. Acum, când restricțiile pandemice s-au ridicat, sunt demne de cercetat dificultățile de adaptare a elevilor la școala cu prezență fizică și problemele de gestionare a emoțiilor. Evident că trecerea de la orele făcute de acasă la cele în format fizic a însemnat o părăsire a zonei de confort pentru aproape fiecare elev.

Post-pandemie, trebuie să se trezească mai devreme, să se deplaseze la școală cu autobuzul, pe jos sau cu mașina, să își ducă ghiozdanul pe care trebuie să îl pregătească în prealabil. Ajuns la școală, trebuie să socializeze cu colegii și să fie atent pe tot parcursul orelor. Or, după doi ani de pandemie, deja apar deficitul de atenție, dificultăți în stabilirea unor relații colegiale, disconfortul creat de drum, greutatea ghiozdanului, trezitul de dimineață etc. În contextul post-pandemic, Sorin Cîmpeanu, ministrul Educației, a declarat că se impune o digitalizare a învățământului românesc, dar ea nu este posibilă decât în anumite condiții; „Evaluarea și examinarea trebuie făcute pe platforme dedicate, securizate, care să ofere garanția că cel care răspunde e elevul. Asta lipsește cu desăvârșire, necesită acordul celui examinat în online pentru a prelua controlul asupra echipamentului său IT.

Predarea online nu a făcut parte din contractul de școlarizare până acum, dar va face parte din contractul pentru anul școlar următor. Școala online nu a fost eficientă pentru că au fost diferențe mari de la o zonă la alta, de conectivitate și echipamente, nu a fost posibilă examinarea online. Școala online a fost un compromis obligat impus. După ce vom fi încheiat pandemia, trebuie să continuăm cu predarea online acolo unde e potrivit, unde e conectivitate, unde sunt profesori pregătiți, echipamente”, a declarat Cîmpeanu, potrivit Digi24.²⁵

Concluzionând, se poate spune că școala online a dezvoltat atât oportunități pentru învățământul actual, cât și dezavantaje care ies la iveală odată cu testările naționale, care se oglindesc în rezultatele elevilor noștri obținute la evaluările naționale. Pe plan social, există o diversitate de urmări: pe de o parte, dorința de a lega prietenii cu ceilalți, pe de altă parte, dificultăți în stabilirea relaționării. Profesional, cadrele didactice au dezvoltat dorința de a se perfecționa în domeniul digital sau au preferat blazarea la locul de muncă.

---

²⁵ <https://www.mesageruldesibiu.ro/scoala-online-va-continua-si-dupa-pandemie>

LECȚIILE ONLINE POST PANDEMIE - NOUA ETAPĂ A EXPERIMENTULUI DIDACTIC NAȚIONAL

*Prof. Daniela Raicu
Școala Profesională Saelele*

Suntem la un an de la debutul acestei pandemii care ne-a determinat să ne reorganizăm întreaga activitate, care a recalibrat o întreagă economie, la nivelul întregului mapamond. S-a dovedit că acest an a fost de departe unul al reinventării, adaptabilitatea fiind cuvântul cheie, un an în care singurul mod plauzibil pentru a supraviețui a rămas schimbarea perspectivei, prin transformarea amenințărilor în oportunități.

Chiar dacă le-a dat mari bătaii de cap elevilor și profesorilor, școala online a dus și la o inovație a sistemului de învățământ, care a reușit să facă pasul către digitalizare. Mai mult, odată ce au descoperit cât de eficientă poate fi tehnologia în procesul de predare, mulți dascăli spun că au de gând să se perfecționeze. Pandemia de COVID-19 a grăbit procesul de digitalizare a sistemului de învățământ, iar profesorii și elevii au fost nevoiți să se adapteze din mers la noua realitate, una plină de provocări.

Deși tehnologia continuă să fie pentru mulți o necunoscută, dascălii au căzut de acord că s-a dovedit a fi și o unealtă extrem de importantă și ofertantă, un ajutor neprețuit în procesul educațional. Astfel, în timpul orelor online, aliați de nădejde atât pentru dascăli, cât mai ales pentru elevi au fost aplicații precum: Padlet, Jumbboard, Kahoot, Phet, Mozaweb, Livresq, Nearpod, Canva, Miro, Genially, Slidesmania. Lucrând împreună, elevii și profesorii au arătat cum poate prinde viață „Ciuleandra“ în Padlet, cum învățarea inversată, aplicată în trecut în cazul olimpicilor, poate fi preluată și adaptată pandemiei, ori cum tableta grafică poate îmbina tehnologia cu științele, dar și cum pasiunea și dorința de a evolua pot face o mare diferență.

Pandemia ne-a ajutat să facem un pas uriaș în adoptarea instrumentelor digitale, variate, creative, apreciate de elevi, pas care pare a fi ireversibil. În ciuda tuturor neajunsurilor, pandemia a forțat inovația în sistemul de învățământ, care a reușit să facă un salt uriaș și îndelung amânat, consideră specialiștii.

După un an de pandemie, tehnologia a cucerit mai bine de jumătate dintre profesori, care au mărturisit că o vor folosi și în clasă, dar și pentru teme de acasă. Au recunoscut că digitalizarea nu mai reprezintă acel mare «bau», ci mai degrabă acel mare «wow», aflat la doar un click distanță. Vor păstra acest trend acei profesori care au ieșit și au împărtășit experiența, care au produs schimbarea, care și-au găsit «tribul» – comunitatea care îi inspiră. Vorbim aici de o nouă didactică, o nouă artă de a preda, îmbinând digitalizarea cu metodele clasice. Cadrele didactice au oferit și modele de inspirație și bune practici în sala de clasă. Cu ajutorul abilităților dobândite în perioada școlii online, au fost aduse în sala de clasă, virtual, Biblioteca Metropolitană și teatrul și au putut fi reîntregite echipele de la clasă și de acasă. Unii profesori au fost ambiționați de propriii elevi să facă pasul de la cretă și stilou la tableta grafică și live. mult mai atenți la explicații. E adevărat că nicio schimbare nu este comodă și că a venit la pachet cu foarte mult stres, dar binecuvântează acest stres, pentru că el m-a făcut să progrez.

O altă lecție importantă vizează *importanța susținerii relațiilor și a stării de bine în educație*. Scriam în 2022 despre cât de benefică s-a dovedit aceasta pentru stimularea sentimentului de apartenență și implicare a tuturor elevilor în perioadele de izolare intensă din timpul carantinei, cât și pentru crearea de condiții favorabile pentru elevii care au nevoie de mai mult sprijin atât la capitolul învățare, cât și al stării de bine. Maniera în care profesorii au folosit

tehnologiile în timpul carantinei pentru a comunica regulat și a menține legătura cu elevii vulnerabili și cu familiile/tutorii acestora reprezintă un model de sprijin care trebuie păstrat, pentru a avea parteneriate sănătoase între mediul familial și școală. Studiile asupra impactului învățării la distanță asupra elevilor cu dizabilități indică faptul că asemenea *niveluri personalizate și intensificate de sprijin* sunt extrem de benefice pentru învățare și starea de bine. Nu e surprinzător, prin urmare, să constatăm că profesorii care au avut succes au descris *sprijinul primit din partea echipei de conducere a școlii* sau al departamentelor de educație drept esențial pentru a putea inova autonom și a procura resurse suficiente.

Pe măsură ce avansăm și ieșim din pandemie, nu trebuie să uităm că multe școli și profesori au depus o muncă extraordinară pentru a garanta implicarea și învățarea elevilor, în ciuda tuturor dificultăților neprevăzute. Nu a fost ușor, însă, pentru prima dată, numeroși profesori, școli și sisteme de învățământ au pus în practică schimbări rapide și eficiente, la nivelul politicilor și al practicilor, pentru a susține echitatea în educație. Este esențial să onorăm aceste realizări în materie de politici și practici și să le menținem, pentru a remedia inechitățile existente, și să transformăm sistemul de învățământ pe măsură ce pășim în noua normalitate care ne așteaptă.

ÎNVĂȚAREA ON-LINE VS. ÎNVĂȚAREA TRADIȚIONALĂ

Prof. Felicia Sfetcu

Școala Gimnazială nr. 1 Lunca, județul Teleorman

Învățarea online poate fi o formă alternativă de învățământ în condiții normale sau de autoizolare, intemperii etc., care se realizează prin intermediul diverselor instrumente informatice de comunicare la distanță și asigură continuarea procesului educațional. Această modalitate de învățare presupune un număr aproape infinit de moduri de a preda și învăța în afara sălilor de clasă tradiționale.

Posibilitatea de a folosi această modalitate alternativă este studiată de zeci de ani deopotrivă de pedagogi, experți în design curricular și experți în noi tehnologii comunicaționale.

Educația online este asociată cu educația la distanță, dar ea poate funcționa mult mai bine atunci când profesorul și elevii sunt împreună într-un laborator sau sală de clasă, și fiecare posedă un dispozitiv conectat la Internet.

Majoritatea studiilor au demonstrat că învățarea online eficientă rezultă dintr-o proiectare și planificare atentă a instruirii și se axează pe trei zone pedagogice:

- învățarea online de calitate
- predarea online
- proiectarea instruirii online

Pentru a fi la fel de eficientă ca învățarea față în față, ar trebui ca acest mod de învățare să se regăsească sub forma învățării mixte (on-line și fizic), interacțiunea dintre cele două tipuri crescând rezultatele învățării.

O învățare on-line de calitate presupune timp alocat pentru planificare, pregătire, proiectare. Planificarea atentă a învățării online presupune nu doar identificarea conținutului de parcurs, ci și proiectarea atentă a tipurilor de interacțiune, cu scopul de a susține procesul de învățare. De asemenea, trebuie adaptată particularităților de vârstă și chiar individuale ale elevilor, pretându-se mai ales elevilor de vârste mari, ciclului liceal, studenților și adulților în diferite contexte de formare.

În tradiția socio-culturală, TIC este considerate un mijloc de mediere pentru cunoaștere, iar din perspectiva dialogică, este văzută ca mijloc de deschidere, adâncire și lărgire a spațiilor de dialog. Nu trebuie să uităm că învățarea nu presupune doar acumulare de cunoștințe, ci și formarea de deprinderi. În cele din urmă, mijloacele digitale pot fi asimilate în practica pedagogică fără să afecteze fundamentele învățării, ele fiind de fapt cele mai noi dovezi ale creativității umane pe care le putem vedea peste tot în jurul nostru.

Avantaje ale învățării on-line:

Profesorii pot transmite foarte repede, oricând, oriunde și oricui materialele necesar, unui număr foarte mare de utilizatori în același timp.

Activitățile online pot fi accesate oricând și oriunde, în ritm individual, de către cursanți.

Nu se va pierde nimic, pentru ca informațiile rămân online, putând fi accesate ori de câte ori este nevoie.

Prin intermediul internetului pot fi transmise și imagini, videoclipuri, fișiere și orice fel de materiale virtuale care pot fi mult mai explicite decât textul sau imaginile din manual.

Orice document poate fi editat și reeditat, astfel corectarea nu mai produce dificultăți.

Se pot crea grupuri în care utilizatorii pot să și comunice unii cu alții.

Evaluarea se realizează mult mai eficient.

Dezavantaje ale învățării on-line:

Dificultăți în utilizarea tehnologiei, apărând probleme legate de accesarea informațiilor, situații de confuzie, dezorientare etc.

Lipsa comunicării reale/fizice o perioadă lungă de timp, poate determina oamenii, ca atunci când se întâlnesc să nu mai știe să comunice și să apeleze pentru aceasta, tot la tehnologie.

Lipsa accesului la internet a unor profesori sau cursanți.

Limitarea limbajului și capacitatea de exprimare.

Elevii nu respectă termenele stabilite.

Diminuarea relațiilor interumane elev-elev și profesor-elev.

Avantaje ale învățării tradiționale:

Învățarea în clasă îi ajută pe elevi și pe profesori să se cunoască mai bine, oferă posibilitatea profesorului de a identifica mai ușor punctele tari și punctele slabe, de a consilia și orienta elevii în alegerea carierei, elevii pot să-și expună în mod direct opiniile și să-și clarifice propriile nelămuriri cu profesorul, obținându-și astfel răspunsurile imediat

Asigură o interacțiune permanentă profesor-elev și elev-elev, care îi ajută pe aceștia din urmă să-și învingă temerile legate de examene, evaluări etc.

Dezavantaje ale învățării tradiționale:

Este considerat un model învechit care a fost consolidat odată cu apariția noilor tehnologii.

Nu mai răspunde cerințelor societății actuale.

Nu stimulează curiozitatea, participarea, creativitatea sau inițiativa.

Costuri mari ale educației (transport, rechizite, îmbrăcăminte, hrană).

Bune practici:

Învățarea online este pe placul copiilor pasionați de gadgeturi smart, aplicații, resurse digitale sau jocuri online. Elevii participă cu interes și implicare în activitățile de eLearning, ei rezonând destul de greu cu vechile metode de învățare.

Metodele educaționale alternative completează în mod firesc studiul la clasă susținut de profesori, iar platformele online oferă filmulețe explicative, probleme rezolvate și posibilitatea de testare a noțiunilor.

Internetul pune la dispoziție o varietate de aplicații și instrumente de evaluare care pot facilita monitorizarea progresului și îmbunătățirea nivelului de cunoștințe.

Concluzii:

Internetul este foarte util în învățarea, atât a celor mici, cât și a celor mari. Pentru cei mici tehnologia este atractivă, iar pentru cei mari trebuie să existe o motivație puternică pentru a o utiliza în mod eficient în procesul de învățare. Învățarea în clasă favorizează o bună cunoaștere între elevi și profesori. Acest lucru permite profesorilor să evalueze mai bine punctele tari și punctele slabe, să acționeze ca mentori și să ghideze elevii în posibilitățile lor de carieră.

Într-o clasă tradițională, elevii pot să-și împărtășească în mod direct opiniile și să-și clarifice propriile întrebări cu profesorul, obținându-și astfel răspunsurile imediat. Înțelegând modelul de întrebări și răspunsuri și sugestiile oferite de profesori, elevii pot găsi mai multe informații utile decât atunci când utilizează note și sugestii online generalizate.

De asemenea, învățarea în clasă este utilă, asigurând interacțiunea continuă între elevi și profesori, ajutându-i pe elevi să scape de temerile lor cu privire la examene.

Este indicată îmbinarea metodelor clasice cu cele moderne pentru a obține performanțe în dezvoltarea competențelor elevilor.

PREDAREA ȘI ÎNVĂȚAREA PENTRU TOȚI ÎN SOCIETATEA POST-COVID

*P. I. P. Ilona-Daniela Silivestru
Școala Gimnazială "Petre Ghelmez", București, sector 2*

Pandemia COVID-19, cea care ne-a perturbat viețile, care a forțat elevii să-și deschidă laptopurile și să învețe de acasă, a demonstrat că tehnologia poate ajuta la transformarea modului în care predăm și învățăm.

Pe măsură ce restricțiile s-au ridicat și școlile au început să se redeschidă am putut întrezări viitorul probabil al educației. Copiii care încep școala de acum înainte vor crește pentru a deveni profesioniști și lideri într-o lume digitală, care va solicita noi abilități și noi moduri de gândire. Pentru a reuși în viață și la locul de muncă, ei vor avea nevoie de tot sprijinul social, emoțional și academic pe care îl pot obține prin experiențe de învățare bogate și flexibile, care vor diferi foarte mult de zilele de școală ale părinților lor. Noile tehnologii deschid căi care transformă practicile, structurile și chiar culturile din școli.

Elevii vor fi capabili să învețe singuri în moduri flexibile, de cele mai multe ori colaborative, atât în interiorul, cât și în afara sălilor de clasă, în propriul ritm. Ei vor putea să-și urmeze propriile interese și să fie provocați acolo unde este cazul. Profesorii vor avea acces la date individualizate în timp real despre cât de bine progresa fiecare dintre elevii lor – școlar și emoțional – astfel încât să poată concepe noi provocări și să ofere sprijin adecvat fiecărui copil pentru a merge mai departe. Părinții vor fi mai bine conectați și implicați în educația copilului lor cu certitudine, detalii și încredere. Sala de clasă, așa cum o știm de secole, va fi și ea re-gândită.

Poate cel mai direct impact al tehnologiei este apariția „învățării personalizate”, în care fiecare elev se bucură de o atenție individuală concentrată din partea profesorilor, care vor accesa date în timp real despre progresul și problemele lor. Învățarea personalizată este o abordare holistică care trebuie să facă mai mult decât să se concentreze doar pe progresul academic.

Pandemia COVID-19 a accentuat mult inechitățile existente în sistemele de educație și măsurile de răspuns în situații de urgență, care adesea au oferit doar soluții parțiale și temporare (de exemplu, televiziune, radio, SMS); multe nu au oferit experiențe de învățare profunde și holistice necesare pentru o educație de calitate (Starkey et al., 2021). Există o nevoie evidentă de a crea planuri pentru viitor mai bune și o infrastructură digitală mai dezvoltată. Eforturile de dezvoltare ar trebui să ia în considerare ceea ce am învățat din pandemie despre decalajul digital pentru a ne asigura că educația de calitate continuă să fie oferită tuturor elevilor și că sistemele de educație sunt pregătite pentru crizele viitoare.

Când pandemia a perturbat funcționarea normală a școlilor, a existat multă confuzie și dezordine în rândul tuturor părților interesate din educație. Profesorii trebuie apreciați deoarece au abordat multe probleme nuanțate și provocatoare fără îndrumări oficiale clare cu privire la modul de gestionare a acestor schimbări bruște. Din păcate, stresul acumulat în urma acestor eforturi i-a determinat pe mulți actori și lideri din domeniul educației cu experiență să ia în considerare cu fermitate părăsirea profesiei sau pensionarea anticipată (Sokal, Trudel și Babb, 2020; Yle, 2020). Pentru implementarea eficientă a practicilor și soluțiilor inovatoare este nevoie să existe o comunicare mult mai clară și strategii de management coerente la nivelul întregului sistem. Este esențial ca vocile elevilor, părinților și profesorilor să fie auzite, înțelese pentru ca aceste strategii să își dovedească eficacitatea.

Este necesară să se investească mai mult în inovații care oferă educație de calitate copiilor proveniți din medii dezavantajate. Din păcate, nu există nicio soluție sigură pentru rezolvarea încheităților și pentru a asigura o educație de calitate pentru copiii defavorizați în orice context. În parte, acest lucru se datorează faptului că o astfel de încheitate poate fi adesea rezultatul disfuncționalității în alte sectoare și al eșecurilor de a oferi acces consecvent la nevoile de bază, cum ar fi alimentația și adăpostul (Cerna, Rutigliano și Mezzanotte, 2020). Nevoile de bază ar trebui să fie satisfăcute cu prioritate, iar apoi investițiile în educație să fie direcționate către punctul favorabil care combină nevoia cea mai mare și cel mai mare impact pentru îmbunătățirea susținută, adaptată fiecărui context.

COVID-19 a arătat clar că școlile au nevoie de modele hibride solide de învățare care să utilizeze avantajele educației online și a celei față în față. Pentru cei cu acces online constant, pandemia a adus dezvoltarea profesională a profesorilor în primul plan, cu o utilizare dramatică a tehnologiei pentru învățarea online. De asemenea, a scos în lumină nevoia urgentă de a utiliza competențe pedagogice digitale solide.

Învățarea socială și emoțională este esențială pentru dezvoltarea elevilor. Generațiile viitoare vor trebui să interacționeze în persoană cu alți tineri ale căror opinii, medii și personalități variază foarte mult. Această interacțiune este esențială pentru a cultiva o societate viitoare în care oamenii sunt curioși, plini de compasiune față de alte nevoi decât ale lor și capabili să asculte profund pentru a se înțelege unii pe alții. Eforturile de dezvoltare pentru cultivarea învățării socio-emoționale în școli nu ar trebui să se concentreze exclusiv pe asigurarea accesului la tehnologie, ci mai degrabă pe dezvoltarea unei comunități care se bazează pe diversitate, sprijin, care să le permită tinerilor să colaboreze în mod critic, să fie creativi.

Pandemia ne-a arătat că învățarea asincronă/la distanță necesită mai multă seriozitate și autodisciplină din partea elevilor. Cu toate acestea, fără profesori și colegi care să ofere ajutor spontan și interactiv, motivația și implicarea multor elevi pur și simplu s-au oprit (Domina și colab., 2021; Ko, 2021). Dacă anterior elevii s-au bazat în mare măsură pe „rețete” de învățare de la profesori și resurse pentru a lucra prin programele de învățământ, în pandemie, responsabilitatea crescută și nevoia de autodisciplină au cauzat multă confuzie cu privire la modul de a rezolva noi probleme.

Pandemia de COVID-19 a dezmințit ipotezele conform cărora schimbarea trebuie să fie lentă în educație. Niciodată până acum un eveniment ca acesta nu a reunit oameni în căutare de soluții la nivel global, toți în același timp, și știm că fiecare țară și regiune din lume a întreprins inovații din care putem învăța cu toții. Deși există încă multă incertitudine, lecțiile și viziunile de aici pot contribui la energizarea și inspirarea colaborării bidirecționale între organizațiile guvernamentale și neguvernamentale în educație la nivel global. Comunitatea educațională mondială poate învăța din soluții și practici educaționale inovatoare îndrăznețe, astfel încât fiecare copil să se poată dezvolta într-o lume post COVID.

Bibliografie:

CASEL (2020), *Reunite Renew Thrive: Social and Emotional Learning (SEL) Roadmap for Reopening School*, <https://casel.org/wp-content/uploads/2020/07/SEL-ROADMAP.pdf>.

Cerna, L., A. Rutigliano and C. Mezzanotte (2020), *The impact of COVID-19 on student equity and inclusion: Supporting vulnerable students during school closures and school reopenings*, OECD, <http://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/the-impact-of-covid-19-on-student-equity-and-inclusion-supporting-vulnerable-students-during-school-closures-and-school-re-openings-d593b5c8/>.

Domina, T., L. Renzulli, B. Murray, A. Garza and L. Perez (2021), “Remote or Removed: Predicting Successful Engagement with Online Learning during COVID-19”, *Socius: Sociological Research for a Dynamic World*, Vol. 7, p. 237802312098820, <https://doi.org/10.1177/2378023120988200>.

European Commission (2020), *Education and Training Monitor 2020*, <https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor-2020/en/>

HundrED (2020), *Teachers for a Changing World*, <https://hundred.org/en/collections/teachers-for-a-changing-world>

Ko, A. (2021), *Zoom is a vile teaching tool*, Medium, <https://medium.com/bits-and-behavior/zoom-is-a-vile-teaching-tool-cd19851a4cf9>

Mintz, V. (2020), *Why I'm Learning More With Distance Learning Than I Do in School*, The New York Times, <https://www.nytimes.com/2020/05/05/opinion/coronavirus-pandemic-distance-learning.html>

OECD (2020), *How much is spent per student on educational institutions? | Education at a Glance 2020: OECD Indicators*, OECD Publishing, Paris, <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/5e4ecc25-en/index.html?itemId=/content/component/5e4ecc25-en>.

Skates, A. and C. Chan (2020), *Edtech's Answer to Remote Learning Burnout*, Andreessen Horowitz, <https://a16z.com/2020/10/16/next-gen-edtech/>

Starkey, L., M. Shonfeld, S. Prestridge and M. Gisbert Cervera (2021), “Special issue: Covid-19 and the role of technology and pedagogy on school education during a pandemic”, *Technology, Pedagogy and Education*, Vol. 30/1, pp. 1-5, <https://doi.org/10.1080/1475939x.2021.1866838>.

United Nations (2020), *Policy Brief: Education during COVID-19 and beyond*, https://www.un.org/development/desa/dspd/wp-content/uploads/sites/22/2020/08/sg_policy_brief_covid-19_and_education_august_2020.pdf

Yle (2020), *School principals stressed and exhausted during corona spring*, Yle Uutiset, https://yle.fi/uutiset/osasto/news/school_principals_stressed_and_exhausted_during_corona_spring/116668

MIJLOACE NECESARE SUSTINERII/DERULĂRII ACTULUI EDUCAȚIONAL: CALCULATORUL/SOFT-URILE EDUCAȚIONALE

*P. I. P. Delia-Mihaela Straton
Grădinița Nr. 23, București, Sector 2*

În învățământul preșcolar prezența calculatorului asigură o motivație suplimentară atât pentru copii, pentru cadrele didactice, dar și pentru părinți. Făcând parte din categoria mijloacelor de învățământ, calculatorul trebuie să îndeplinească o serie de funcții pedagogice la fel ca toate celelalte mijloace tradiționale sau moderne, funcții ce trebuiesc cunoscute de către cadrul didactic pentru valorificarea completă a acestora :

- **funcția de comunicare** arată proprietatea mijlocului de învățământ-calculatorul de a transmite informații în cadrul anumitor activități specifice din grădiniță;
- **funcția ilustrativ-demonstrativă** urmărește ameliorarea comunicării orale prin posibilitatea de prezentare a unor experimente, demonstrații, modele de comportare ;
- **funcția formativ-educativă** urmărește exersarea operațiilor gândirii, activizarea atenției și formarea unor priceperi și deprinderi specifice ; ea facilitează activitatea independentă prin stimularea curiozității și a intereselor;
- **funcția stimulativă (de motivație)** presupune dezvoltarea motivației pentru implicarea mai activă în desfășurarea anumitor activități prin declanșarea unor impresii puternice, stări și trăiri emotive, momente de bună dispoziție ;
- **funcția de raționalizare a efortului în activitatea de predare –învățare;**
- **funcția de evaluare a randamentului școlar** se referă la posibilitatea diagnosticării și aprecierii progreselor elevilor, prin crearea unor situații problemă, care să testeze capacitatea lor de a opera cu datele învățate .

Prezența calculatorului și utilizarea lui în activitatea desfășurată on-line în învățământul preșcolar reprezintă o legătură între progresul științei și învățământ la fel ca în multe alte domenii. Astfel, s-a născut o nouă metodică didactică, intitulată generic instruirea asistată de calculator. În învățământul preșcolar aceasta s-a bucurat de un succes imens fiind utilizată în aproape toate activitățile școlare și extrașcolare, prin intermediul educatoarei sau a unui cadru didactic specializat în tehnologia informației și a comunicării.

Copiii de vârstă preșcolară au arătat un interes deosebit pentru acest nou instrument de lucru și o capacitate uimitoare de adaptare la noile standarde . Fie că este vorba de o activitate de povestire, lectura după imagini, observare, convorbire, joc didactic, activitate de desen, sau muzică elevii au arătat interes și capacitate de rezolvare a sarcinilor în timp util cu rezultate bune și foarte bune. Important este că la această vârstă este elementul surpriză, ce trebuie pregătit de cadrul didactic, cu scopul de a menține trează atenția copiilor. Așadar la vârsta preșcolară gândirea copiilor este mai bine antrenată atunci când există motivație intrinsecă, plăcere, satisfacția lucrului în sine, când au la dispoziție mijloace moderne și atractive de lucru, toate acestea în scop mobilizator. Astfel, calculatorul reprezintă o jucărie inteligentă prin intermediul căruia pot explora lumea alături de alte mijloace tradiționale și cu care pot îmbina munca – învățarea cu jocul.

Avantajele și dezavantajele utilizării calculatorului în procesul instructiv -educativ din grădiniță.

În învățământul preșcolar instruirea asistată de calculator deține un potențial semnificativ pentru instruire. Resursele sale constau în diversitatea rolurilor și funcțiilor pe care le oferă, dar și în procedurile didactice pe care se bazează. Prin toate acestea contribuie apreciabil la reînnoirea modurilor de predare-învățare, la îmbunătățirea calitativă a activităților cuprinse în procesul instructiv-educativ din grădiniță.

Avantaje ale implementării instruirii asistate de calculator în procesul instructiv-educativ din grădiniță :

- Există mari posibilități de transmitere sau de prezentare a unor noi conținuturi;
- Asigură o tratare interdisciplinară a conținuturilor date, prin accentuarea relațiilor dintre diferite domenii de cunoaștere, prin asociere și deschidere la noi domenii;
- Este o metodologie ideală de prezentare a noilor cunoștințe într-o manieră interactivă, apelând la o interogație inteligentă, care va lansa diferite tipuri de întrebări copiilor de vârste mici;
- Receptează diverse tipuri de întrebări și răspunsuri, folosindu-se de avantajele feedback-ului imediat în valorificarea acestora;
- Creează un mod conservativ de lucru, reușind să întrețină un dialog intens calculator-copil și copil-calculator, astfel încât dobândirea/ însușirea unor cunoștințe noi să apară ca un produs interactiv bine încheiat;
- Încorporează în structura prezentării materialelor o excelentă bază de demonstrații, de exemplificare și concretizare a cunoștințelor fundamentale. Preia astfel unele sarcini de demonstrare a unor procese, reproduce anumite experiențe sau completează demonstrațiile în cazul unor experimente.
- Furnizează modele cognitive care oferă o experiență eficientă în prezentarea și analiza datelor, facilitează emiterea de ipoteze, imaginarea unor soluții, înlesnește înțelegerea conceptelor abstracte, dezvoltă capacitatea de anticipare, sesizarea relațiilor complexe de tipul cauză-efect;
- Antrenează subiecții în jocuri pedagogice de mare calitate grafică care solicită inteligență, perspicacitate, atenție distributivă și creativitate din partea acestora;
- Momentele de feed-back imediat dețin o mare pondere în desfășurarea proceselor de predare-învățare. Se indică rezultatele și progresele imediat obținute, corectarea acestora, consolidarea datelor receptate, stimulează învățarea și întreține motivația;
- Individualizează instruirea, venind în sprijinul flexibilizării programelor și în diferențierea parcurșurilor oferite educabililor;
- Se administrează forme noi de evaluare și de urmărire a progreselor înregistrate de copiii preșcolari astfel încât cadrul didactic să poată diferenția conținuturile prezentate astfel încât acestea să răspundă fiecărui participant la procesul instructiv-educativ în parte;
- Oferă deschidere spre utilizarea internetului și a altor surse multimedia, venind în sprijinul cadrelor didactice în realizarea și desfășurarea unor activități didactice ce răspund scopurilor și care au ca rezultat îndeplinirea tuturor obiectivelor propuse. Relevând avantajele implementării instruirii asistată de calculator în învățământul preșcolar, trebuie să se aibă în vedere și anumite dezavantaje ale acestei metode:
  - Este costisitoare, contribuind la creșterea costurilor în învățământ, în cazul în care există instituții școlare ce nu dispun nici de minimul necesar de mobilier și material didactic;
  - Este inoperantă în atingerea unor obiective de ordin practic, nu întotdeauna

imaginea prezentată de monitorul calculatorului poate produce în mintea copilului procedeul practic într-o anumită situație;

- Nu poate înlocui practicile experiențelor și experimentelor realizate împreună cu cadrul didactic ;
- Există riscul pierderii obișnuinței discuțiilor, argumentării și contraargumentării, reducerea capacității de exprimare verbală a copiilor;
- Leagă elevul de tastatura și monitorul calculatorului și contribuie la izolarea acestuia de colegi și cadru didactic;
- Nu se potrivește tuturor tipurilor de elevi, tuturor stilurilor cognitive, avantajând elevii cu gândire analitică, dar nu și pe cei cu gândire globală, sintetică;
- Dirijează pas cu pas activitatea mentală a elevilor de către cadrul didactic, transformându-i în executanți.

Soft-urile educaționale folosite în activitățile din grădiniță : Edu-teca, Piticlic.

Soft-urile educaționale sunt elaborate în colaborare cu diverși consultanți de specialitate astfel încât să corespundă cerințelor și să respecte conținuturile ce se regăsesc în curriculum-ul pentru învățământul preșcolar. Prin realizarea acestor CD-uri se dorește a oferi copiilor cei mai buni din multimedia pentru a-i ajuta să învețe într-un mod mai plăcut, mai atractiv și mai modern specific generației și perioadei de dezvoltare tehnologică în care ei cresc. Prin temele alese și prin metoda de asistență școlară, „Info” motivează copilul, îi urmărește progresele, îl încurajează și îl ghidează în demersul didactic . Temele alese sunt diverse ajutând copiii să-și însușească diferite cunoștințe cât și rezolve sarcini didactice în unele unități ale conținutului soft-ului. Astfel copiii pot învăța despre anotimpuri, despre univers, despre lumea înconjurătoare, pot să-și însușească diverse norme și reguli specifice diverselor situații întâlnite în viața de zi cu zi, pot exersa tainele scrisului, cititului, desenului sau picturii. În continuare sunt prezentate și exemplificate câteva dintre soft-urile educaționale ce pot fi folosite în activitățile instructiv-educative din grădiniță.

ȘCOALA ONLINE – O PROVOCARE PENTRU PROFESORII DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

*Prof. Elena Șerbănescu
Colegiul Național,, Unirea”Turnu-Măgurele, jud. Teleorman*

Învățarea online poate fi definită ca o formă alternativă de învățământ în cadrul căreia se asigură continuarea procesului educațional în condiții normale sau de autoizolare, de intemperii etc., prin intermediul diverselor instrumente informatice de comunicare la distanță.

Această modalitate alternativă este studiată de zeci de ani deopotrivă de pedagogi, experți în design curricular și experți în noi tehnologii comunicaționale.

Numeroase studii, teorii, modele, standarde și criterii de evaluare se axează pe cel puțin trei zone pedagogice:

- ✓ *învățarea online de calitate,*
- ✓ *predarea online*
- ✓ *proiectarea instruirii online.*

Ceea ce știm din aceste studii este că învățarea online eficientă rezultă dintr-o proiectare și planificare atentă a instruirii.

În primul rând, pentru a fi la fel de eficientă ca instruirea față-în-față, trebuie să se regăsească sub forma învățării mixte (blended learning – on line și față în față). Prezența fiecăruia dintre aceste tipuri de interacțiune, atunci când este integrată în mod semnificativ, crește rezultatele învățării.

În al doilea rând, învățarea online de calitate înseamnă timp de planificare, pregătire și dezvoltare pentru o lecție, situația actuală determinându-ne mai degrabă să acționăm cu resurse minime disponibile și într-un timp redus.

Planificarea atentă a învățării online presupune nu doar identificarea conținutului de parcurs, ci și proiectarea atentă a tipurilor de interacțiune, cu scopul de a susține procesul de învățare. Apoi, trebuie adaptată particularităților de vârstă și chiar individuale ale elevilor, pretându-se mai bine vârstelor mari, ciclului liceal, studenților și adulților în contexte de formare.

Clasa inversată este o metodă, un concept și chiar, pentru unii, o filosofie care urmărește să inverseze modelele tradiționale de învățare. Inițiată în anii ‘90 la Harvard, în Statele Unite Erik Masur, profesor de fizică, ”clasa inversată” (”flipped classroom”), dar a fost utilizată în Statele Unite la nivelul primar, secundar și universitar din 2007. Popularizarea acestei metode se datorează mult lui Salman Kahn și doi profesori de chimie la un liceu din Colorado, Aaron Sams și Jon Bergman. Salman Kahn, pentru a-l ajuta pe vărul său la matematică, a început să facă videoclipuri. Postate pe YouTube, ele sunt ușor de urmărit de mii de oameni. În 2007, acest lucru a dus, cu sprijinul financiar al lui Bill Gates, la crearea Academiei Khan, care oferă acum 5. 000 de videoclipuri de cursuri pentru mai multe discipline. În același timp, Jon Bergman și Aaron Sams hotărâsc să prezinte rezumate ale cursurilor pentru elevii absenți. Bazându-se pe succesul pe care l-au avut cu elevii lor, vor face o muncă importantă de coordonare și promovare a clasei inversate. Apoi acest model s-a răspândit și în Europa, unde tot mai mulți profesori îl folosesc.

Fiind profesor de limba și literatura română, am aplicat cu succes metoda,, clasa inversată”, începând din primăvara anului 2020, ceea ce a determinat ca activitatea de predare-învățare-evaluare din perioada suspendării cursurilor provocate de pandemie să se deruleze mult mai facil. Principiul este simplu: participarea prin prezență la cursuri, pe baza pedagogiei tradiționale și transmise de tip „curs magistral“, cursurile fiind regândite și puse la distanță pentru învățarea

autonomă. Clasa inversată este un model original care permite, din concepte pedagogice vechi, să faciliteze învățarea elevilor. Este, de asemenea, o modalitate relevantă de a utiliza noile tehnologii pentru pedagogie.

În ce constă această metodă? Filosofia e simplă: elevii iau cunoștință cu un conținut nou anterior întâlnirii de la clasă (materiale pre-selectate și trimise de către profesor), iar în timpul orei (fizice, în clasă sau online, prin conferință video) discută despre ce au învățat sau citit. Ce se întâmplă în clasa tradițională (profesorul predă și elevul învață acasă) se inversează în *flipped classroom* (profesorul trimite materiale, elevul se pregătește, iar în clasă se explică, se consolidează și se aplică noile cunoștințe). Astfel, profesorii se pot concentra pe nevoile individuale ale elevilor, iar ei pot învăța în ritmul lor din discuțiile la clasă. În plus, modelul facilitează dezvoltarea autonomiei și gândirii critice, promovează acceptarea celorlalți și descoperirea punctelor slabe și forte care îi fac unici pe elevi.

Obiectivele clasei inversate? În primul rând, să pună elevul în cele mai bune condiții de reușită, oferind o altă metodă de lucru; să utilizeze toate mijloacele și suporturile media posibile pentru a facilita învățarea profesională și generală; să exploateze diferitele simțuri umane pentru a îmbunătăți înțelegerea cunoștințelor (auditiv, kinesthetic, vizual).

Obiective pentru elevi: să îmbunătățească rezultatele școlare a elevului, să personalizeze munca elevului, să implice și să motiveze elevul pentru formarea acestuia, să folosească instrumentele moderne (PC, internet, software etc.)

Ce instrumente se pot folosi în cadrul clasei inversate?

Acces la Internet și site-uri de gestiune a clasei: blog wiki, Youtube, Moodle, Edmodo, Schoology etc.

Avantajele clasei inversate: permite profesorului să-și îndeplinească rolul de mentor, de animator; sporește disponibilitatea profesorului pentru elevii săi; permite elevilor să progreseze în propriul ritm și să-și dezvolte autonomia; promovează învățarea personalizată; consolidează relația profesor-elev și elev/elev; elevii sunt mai implicați în procesul de învățare, mai activi și mai motivați; ei pot învăța oriunde, oricând (cu acces la Internet).

Pentru organizarea clasei inversate, profesorul pune la dispoziție, online, cursul, documentele etc. și testul/chestionarul asociat. Elevul consultă documentul și răspunde la chestionar sau rezolvă testul. Profesorul analizează participarea elevului la test și organizează activitățile de clasă, în grupuri. În urma rezultatelor testului, profesorul are posibilitatea să-și organizeze munca în clasă astfel încât elevii să primească răspunsuri și explicații personalizate. Elevii care nu au făcut și nu au înțeles testul / chestionarul pot face recuperarea și remedierea pe calculator, manual, fișe de lucru. Cei care au înțeles conținuturile, dar au făcut erori, vor face corectarea prin diverse exerciții. Elevii care au înțeles bine realizează tutoriale cu colegii, fac cercetări (documente, internet etc.), experiențe, sinteze, creații (articole de blog, afișe, video). Deci, clasa inversată dă posibilitatea de a învăța mai eficient și, mai ales, facilitează dezvoltarea autonomei, dar și colaborarea și creativitatea. Toate acestea duc la progresul și reușita elevilor. Efecte și impact: participarea activă a elevilor la lecție; memorizarea mai bună a muncii efectuate; curiozitate amplificată pentru formare; rezultate mai bune în timpul evaluărilor; stimularea și recompensa pentru munca realizată acasă; Acest mod de predare poate conduce elevii să-și schimbe comportamentul spre o mai mare autonomie. Unora le place, altora nu. Profesorul trebuie să găsească cea mai bună cale de a alege metoda pedagogică, fără a-și intimida elevii. Ideal este de a înființa clasa inversată cât mai curând posibil. Nu este vorba de o metodă, „la modă”. Inovația de dragul inovației nu aduce nimic bun. Profesorul trebuie să se gândească cum să-și transmită cunoștințele cât mai atractiv. În timpul erei Google și a noilor tehnologii, el trebuie să ia în considerare valoarea adăugată pentru a sprijini elevii în mod diferit. Știm că în țările în care

sistemul de învățământ funcționează bine profesorii sunt formați în căutarea de soluții la probleme. În consecință, clasa inversată poate fi o pedagogie bună, deoarece îi determină pe profesori să se întrebe și să se gândească la metodele lor de predare.

În concluzie, orice profesor poate utiliza eficient această metodă, mai ales că elevii utilizează cu plăcere și dexteritate noile tehnologii.

Provocările școlii online:

Avantaje

1. Distribuirea rapidă a materialelor didactice:

Profesorii sau administratorii pot transmite foarte repede, oricând, oriunde și oricui informațiile pe care le dorește. Astfel nu mai este nevoie de sincronizarea persoanelor pentru a se întâlni fizic; nimeni nu va pierde nimic pentru că informațiile rămân online.

2. Elevii/ studenții intră în posesia materialelor print-o simpla accesare:
3. Orice persoana din grupul țintă are acces la toate informațiile, oriunde și oricând.
4. Existența conținuturilor multimedia:

Prin internet pot fi transmise și imagini, videoclipuri, fișiere și orice fel de materiale virtuale care întotdeauna au eficientizat învățarea.

5. Conținuturile pot fi șterse, corectate sau actualizate cu ușurință:

6. Dacă distribuitorul își dă seama că a transmis o informație greșită sau poate dorește să o actualizeze, el poate face acest lucru oriunde și oricând. De asemenea, orice document poate fi editat și reeditat, astfel corectarea nu mai produce dificultăți.

7. Serviciu folosit de una sau mai multe persoane, crearea grupurilor:

8. Informațiile pot fi îndreptate spre o persoană sau către multe în același timp; în mod individual sau se pot crea grupuri în care utilizatorii pot să și comunice.

9. Folosirea conținuturilor interactive, existența feed-back-ului:

10. Fiind existente grupurile, membrii pot face schimb de experiențe, păreri sau informații. De asemenea, ei pot primi feed-back în timp real, chiar rapid de la administratorul grupului sau de la colegi. Astfel există și interacțiune virtuală și nu numai învățare individuală.

Avantajele învățării online derivă indiscutabil din faptul că activitățile online pot fi accesate oricând și oriunde, cursanții pot alege domeniile de interes, le pot accesa în ritm individual. Timpul nu este determinat ca într-o sală de clasă, programul fiind mult mai flexibil. Fiecare elev poate parcurge în mod independent materialul propus, putând accelera procesul de învățare sau încetini.

Învățarea online permite și elevilor și profesorilor să interacționeze într-o comunitate online, fără a fi prezenți în același loc sau timp. Din altă perspectivă, elevii au posibilitatea de a prezenta mai multe informații procesate cu atenție, cu o implicare emoțională redusă.

Dezavantajele învățării online

1. Dificultăți în utilizarea tehnologiei:

Tehnologia avansează zi de zi și nu toate persoanele sunt la zi cu noutățile. De aceea sunt întâmpinate probleme de utilizare și de accesare a informațiilor sau de realizare a unor proiecte sau teme. De asemenea sunt întâlnite situații de confuzie și dezorientare, de unde apare și lipsa de motivație. Dar această problemă poate fi rezolvată prin tutoriale video.

2. Lipsa comunicării reale/fizice:

Când învățarea și comunicarea rămân axate în mediul virtual, atunci când oamenii se întâlnesc nu mai știu să comunice și încep să comunice tot prin tehnologie. Folosirea mediului virtual în exces ne robotizează!

3. Situații limită:

Numesc situații limită cazurile în care o persoană este într-un anumit context în care nu poate avea acces la internet sau nu își permite acest lucru. Din acest motiv, se poate întâmpla să piardă o anumită informație care îi era utilă în acel moment, dar pe care nu o poate accesa pe loc. Aceste situații de criză chiar nu pot fi controlate.

Interpretarea eronată a explicațiilor scrise reprezintă, de asemenea, o problemă. Pentru elevi, învățarea online activă solicită mai multă responsabilitate, inițiativă și efort decât instruirea față-în-față. Deciziile legate de mărimea grupului de elevi vor limita foarte mult strategiile utilizate; un număr mare de elevi face imposibilă interacțiunea de calitate. Feedback-ul, de exemplu, devine tot mai dificil pe măsură ce dimensiunea clasei crește; se ajunge, în cele din urmă, la un punct în care pur și simplu nu este posibil ca un profesor să ofere feedback specific și prompt.

Dezavantajele învățării online sunt legate de faptul că sunt sărăcite relațiile interumane între elevi și profesori; dar și între elevi, cu reale efecte în timp dacă se permanentizează acest mod de abordare a învățării. Acest tip de instruire poate fi un impediment pentru elevii cu rezultate școlare slabe; conținuturile expuse în mediul online pot fi mai greu de asimilat în condițiile în care înțelegerea acestora nu este facilitată de profesor.

În concluzie, școala online poate fi o provocare pentru fiecare dintre noi, iar profesorii de limba și literatura română trebuie să găsească metode didactice și mijloace de învățământ care să îi capteze pe elevi și să îi atragă pentru a eficientiza procesul didactic.

LECȚIILE ON-LINE POST PANDEMIE NOUA ETAPĂ A EXPERIMENTULUI DIDACTIC NAȚIONAL

P. I. P. Nina Tănase
Școala Gimnazială Nr. 3 Bobești/Glina, Ilfov

Pandemia provocată de coronavirus ne-a schimbat fundamental felul în care trăim. În întreaga Europă, au fost afectate toate domeniile, de la muncă la petrecerea timpului liber și călătorii. Nici sectorul educației nu a fost ferit de consecințe. Timp de luni de zile pe durata izolării, școlile, colegiile și universitățile și-au închis porțile, iar cursurile online au devenit noua normalitate. Însă educația nu se oprește la poarta școlii, iar educatorii de pretutindeni au făcut tot ce le stă în putință pentru a se asigura că elevii și studenții nu rămân în urmă.

Închiderea școlilor, în contextul pandemiei de COVID-19, a avut consecințe negative atât asupra progresului educațional al copiilor, cât și asupra sănătății emoționale a acestora și, mai mult, asupra siguranței lor online. Datele arată că aproape jumătate dintre copii nu au acces la o tabletă sau la un computer, singurele dispozitive care pot permite o participare reală la lecțiile online, iar peste 50% spun că unul dintre riscurile majore ale acestei perioade a fost dependența de internet.

Datele sunt extrase din studiul *"Impactul Covid-19 asupra copiilor din România"*, în urma consultării a 5.000 de copii din România, din ciclul de învățământ primar, gimnazial și liceal, prin intermediul unui sondaj online. Închiderea școlilor și organizarea arbitrară a unor cursuri școlare *online*, acolo unde a fost posibil și fără instrumente de evaluare a calității procesului de educație, a dus la situații-limită. Una dintre acestea este deosebit de gravă: îngrădirea accesului la educație pentru copiii vulnerabili, fără acces la internet și/sau la dispozitive care să le permită participarea *online*. Inechitățile sociale au fost agravate, în cazul copiilor care nu au avut acces la școala online, iar izolarea, marginalizarea și discriminarea au repercutat atât educațional, cât și psiho-emoționale pe termen lung.

Lecțiile online au permis revoluționarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile în perioada pandemiei, ci și pentru că permit ca întregul proces de predare – învățare – evaluare să devină mai interesant și adaptat elevului din era digitală. Accesibilitatea învățării în orice moment de către toți factorii educaționali, facilitează documentarea, exersarea și învățarea, care se raportează la o cale sigură către un stil propriu de manifestare.

Copiii de vârste mici, în special din ciclul preșcolar și primar de studii, au resimțit mai puternic impactul negativ al izolării. Adolescenții spun într-o măsură semnificativ mai ridicată că s-au simțit singuri, triști sau furioși. Copiii au declarat că jocul pe telefon, tabletă sau calculator a fost principala activitate recreativă, urmată de timpul petrecut în fața televizorului, de timpul petrecut pe rețelele sociale și unii admit că au petrecut între 3 și 4 ore online pe zi. Aceștia recunosc că cel mai mare risc la care au fost expuși în această perioadă a fost dependența de internet. Informațiile false se situează pe locul următor, urmate de bullying-ul online.

Măsuri privind recuperarea lecțiilor :

- Crearea de inițiative pentru perioada verii, în totală conformitate cu protocoalele de sănătate, care vizează recuperarea competențelor cognitive și de socializare compromise din pricina absenței îndelungate de la școală;
- Asigurarea distribuirii de instrumente educaționale (tablete sau PC-uri) necesare învățării de la distanță tuturor elevilor care au nevoie și acordarea de sprijin individual în învățare;

- Planificarea intervențiilor inovatoare care să reorganizeze atât școlile cât și parcursurile de învățare în perspectiva următorului an școlar, ceea ce presupune pregătirea cadrelor didactice în susținerea lecțiilor online și garantarea materialelor personalizate și de suport de învățare pentru elevii aflați în situațiile cele mai dificile;
- Pregătirea tuturor școlilor, indiferent de localitate și de resursele autorităților locale, pentru a asigura condiții de siguranță medicală și monitorizarea aplicării regulilor sanitare și de distanțare socială, astfel încât toți copiii să învețe în condiții decente și sigure în școli.

Universul didacticii moderne nu este un teritoriu exclusivist, iar secolul digitalizării și perioada pandemică a impus întreaga comunitate educațională spre o nouă cultură pedagogică: *educația on-line*.

Lecțiile online au permis revoluționarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile în perioada pandemiei, ci și pentru că permit ca întregul proces de predare – învățare – evaluare să devină mai interesant și adaptat elevului din era digitală.

Biblioteca digitală completată cu lecțiile video, bazate pe material didactic digitalizat, exerciții și prezentări, filmulețe tematice și activități interactive, acoperă conținuturile curriculare, precum și oferă tuturor elevilor oportunitatea de a exersa pentru examene.

Preocuparea pentru educația continuă și comunicarea cu elevii, în perioada de criză pandemică, au determinat, într-un timp record, dezvoltarea de noi abilități în domeniul tehnologiilor, pentru a putea desfășura procesul educațional prin utilizarea platformelor și instrumentelor digitale moderne. Elevii și părinții au fost deschiși pentru colaborare și cooperare, iar eforturile comune ne-au permis să desfășurăm instruirea la distanță prin folosirea diverselor instrumente, resurse digitale, dar și tehnici de lucru și comunicare.

Învățământul la distanță, este o realitate și un mod nou de organizare și desfășurare a procesului educațional, care va spori o nouă cultură pedagogică mondială. Ca realitate generativă, progres spiritual și tehnologizat, educația mixtă - tradițională îmbinată cu cea online - se află la originea proceselor de dezvoltare și formare a elevului competent de azi și de mâine. Ca metodă complementară și alternativă, învățarea la distanță/ online este stil și formă, acumulare și filtrare, totdeauna câmp de înnoire și de împlinire pentru sistemul pedagogic de astăzi.

De mai bine de doi ani s-au căutat continuu instrumentele necesare pentru a asigura un proces educațional calitativ. S-au adaptat module de predare clasice la cerințele actuale, lecții online, lecții la distanță, învățare hibrid. Dinamismul prezentărilor în format electronic, a lecțiilor, impun introducerea în procesul instructiv-educativ, tot mai frecvent, a secvențelor bazate pe tehnologia computerizată.

Lucrul cu tehnologiile digitale, lărgeste permanent orizontul informațional al elevului, într-un ritm rapid, prin implicarea cadrului didactic, care trebuie să demonstreze competențe specifice de lucru. De regulă, în mediul familial, elevul/ copilul utilizează computerul pentru vizionarea filmelor de desene animate sau pentru a se implica în jocuri furnizate de site-uri specifice. Varietatea activităților pe suport electronic revine cadrului didactic, secvențele de TIC trebuind să beneficieze de omentarii tematice, de informații suplimentare.

Optimizarea activităților didactice este facilitată de desfășurarea acestora sub formă de joc. Utilizarea computerului reprezintă pentru copii o extindere a instrumentelor care înlesnesc jocul, activitățile didactice etc. Computerul devine astfel parte integrată a orizontului social și cultural specific copilului/ elevului, alături de televizor, cărți, reviste, afișe, spoturi publicitare care captează și mențin atenția.

Învățarea asistată de calculator oferă elevului posibilitatea de a intra în contact cu imaginea unor simboluri utile în cadrul activităților instructiv-educative. Metoda instruirii asistate de calculator asigură accesul facil și eficient la informații și noțiuni. Această metodă este valoroasă în proceul de predare-învățare-evaluare a cunoștințelor, determină achiziționarea eficientă a conținuturilor și contribuie la formarea permanentă, atât a elevului, cât și a cadrului didactic în vederea consolidării tehnicilor moderne de lucru în educație, realizează o comunicare rapidă, elimină informațiile inutile – reclame, politică, imagini, sunt mai puțin costisitoare, elimină anumite deficiențe de informații, facilitează dezvoltarea profesională prin intermediul tutorialelor tematice; procesul de comunicare devine mai impersonal; ajută la promovarea de bune practici; crește accesul la informații din locații diferite (din toată lumea); contribuie la eliminarea unor bariere lingvistice (aplicații de traducere); facilitează procesul de acordare de feedback.

Instrumente on-line utilizate frecvent în învățământul preuniversitar: Facebook, G. mail, WhatsApp, eLearning Instagram, Pinterest, GoogleDrive, Zoom, Google Meet, Google Classroom, Google calendar, Google Drive și altele.

Bibliografie

- <http://www.educatieonline.md/Video?class=22&discipline=36?>
<https://ro.padlet.com/angelicaivascu/smy12hfp2t4e4ae3>
Cerchez, E. și Șerban, M. (2002). *Informatica pentru gimnaziu*, Iași: Editura Polirom.
Georgesc, C. (1999). *Analiza și proiectarea sistemelor informatice*,
Tehnologia FaceDiferența
Vernic, R. și Cosma, L. (2002). *Introducerea în utilizarea calculatorului*. Constanța: Editura Ovidius.

VIITORUL ÎNVĂȚĂRII ONLINE DUPĂ PANDEMIE

*P. I. P. P. Elena Tănăsescu
Grădinița Nr. 23, București, sector 2*

Pandemia de coronavirus a forțat elevii și profesorii de la toate nivelurile de învățământ și din toate țările să se adapteze rapid la învățarea online. Impactul acestui lucru – și evoluțiile necesare pentru ca acesta să funcționeze – ar putea schimba permanent modul în care se realizează educația.

Pandemia de Covid - 19 a forțat lumea să se angajeze în utilizarea omniprezentă a învățării virtuale și, în timp ce învățământul online și la distanță, a fost folosit anterior pentru a menține continuitatea în educație, amploarea acestei crize medicale a fost una fără precedent pentru sistemul educațional. Au existat încă de la început îngrijorări privind efectele de durată ale învățării online și cum ar putea arăta educația în era post - Covid. Pentru unii, este necesară o retragere imediată la tradițiile clasei fizice, dar pentru alții, trecerea forțată la educația online este un moment de schimbare și un moment pentru a reimagina modul în care ar putea fi oferită educația.

Privind în urmă, educația online a fost văzută, în mod tradițional, ca o cale alternativă, una care este deosebit de potrivită pentru studenți, elevi ai școlilor postliceale, alte tipuri de cursanți adulți, care caută oportunități de învățământ superior. Cu toate acestea, apariția pandemiei de Covid - 19 a impus profesorilor și elevilor din întreg sistemul de învățământ (la toate nivelurile acestuia) să se adapteze rapid la cursurile virtuale. În unele cazuri, predarea-învățarea-evaluarea s-a desfășurat online, apoi în sala de clasă fizic, pentru ca, ulterior, să revină online din cauza creșterii ratei infecției.

Inovațiile educaționale apărute în timpul crizei pandemice au transformat din posibilitate în certitudine practicarea învățării la distanță, la un nivel global.

O provocare cheie a fost accesul la învățarea online, unde au apărut și au rămas probleme extinse, inclusiv lipsa conectivității la internet în unele zone, în special în cele rurale, și nevoile concurente ale membrilor familiei pentru utilizarea tehnologiei casnice (de exemplu, în familiile cu mai mulți copii). Cu toate acestea, au apărut soluții creative pentru a oferi elevilor și familiilor lor, facilitățile și resursele necesare pentru a se angaja și a finaliza, cu succes, cursurile. Perioada 2020 - 2022 a cunoscut, de asemenea, disponibilitatea și adoptarea crescută a resurselor electronice care pot fi acum integrate în experiențele de învățare online. Sistemele de conferințe online sincron, cum ar fi Zoom și Google Meet, au permis conectarea tuturor și derularea activităților de învățare, precum și desfășurarea activității didactice asincron (Google Classroom). În plus, importanța învățării practice și experiențiale a condus la inovații, cum ar fi excursii virtuale și laboratoare virtuale. O capacitate de a servi cursanților de toate vârstele a fost astfel stabilită în mod eficient, iar următoarea generație de educație online poate trece de la o întreprindere care deservește în mare măsură cursanții adulți și învățământul superior la una care deservește din ce în ce mai mult elevii mai tineri, în învățământul primar și secundar și din vârste cuprinse între 5 și 18 ani.

Pandemia de Covid - 19 va avea, cu siguranță, un efect de durată asupra designului lecțiilor. Constrângerile pandemiei au oferit educatorilor o oportunitate de a lua în considerare noi strategii pentru a preda conceptele vizate. Deși regândirea abordărilor educaționale a fost forțată și grăbită, experiența a servit ca o șansă rară de a reconsidera strategiile care facilitează cel mai bine învățarea în limitele și constrângerile contextului online.

Eliminarea granițelor dintre învățământul tradițional și la distanță a fost rapidă datorită pandemiei. Cele mai bune practici de predare-învățare-evaluare hibride sau mixte au servit drept ghid pentru noile combinații de livrare a instruirii care s-au dezvoltat ca răspuns la trecerea la învățarea virtuală. Utilizarea mai multor moduri de livrare este probabil să rămână și va fi o caracteristică folosită pentru cursanții de toate vârstele.

Viitoarele iterații ale educației online nu vor mai fi legate de tradițiile modurilor de predare unice, deoarece educatorii pot sprijini abordări pedagogice dintr-un meniu de opțiuni de furnizare a instruirii, o combinație care a fost susținută de generațiile anterioare de educatori online.

De asemenea, semnificative sunt și schimbările aduse modului în care sunt determinate rezultatele învățării în setările online. Mulți educatori au modificat modalitățile în care sunt măsurate rezultatele elevilor, eliminând temele și schimbând cu totul strategiile de evaluare. Astfel de modificări includ determinarea învățării prin strategii care valorifică modul de livrare online, cum ar fi discuțiile interactive, predarea condusă de elevi și utilizarea jocurilor pentru a crește motivația și atenția. Schimbările specifice care, probabil, vor continua includ termene flexibile sau extinse pentru finalizarea sarcinilor și experiențe mai autentice care implică aplicarea semnificativă a abilităților și cunoștințelor nou învățate (de exemplu, proiecte în echipă care implică mai multe instrumente creative și social media în sprijinul rezolvării colaborative a problemelor).

Înainte de pandemie, scopul principal al educației la distanță și online era să ofere acces la instruire pentru cei care altfel nu puteau participa la un program academic tradițional, bazat pe loc. Pe măsură ce scopul său s-a mutat pentru a sprijini continuitatea instruirii, publicul său, precum și ecosistemul de învățare mai larg, s-au schimbat. Va fi interesant de văzut ce aspecte ale predării la distanță de urgență rămân în următoarea generație de educație, acum când amenințarea Covid - 19 nu mai este un factor. Educația online va găsi, fără îndoială, noi audiențe, iar flexibilitatea și posibilitățile de învățare care au apărut din necesitate sunt de natură să schimbe așteptările elevilor și educatorilor, diminuând și mai mult linia dintre instruirea la clasă și învățarea virtuală.

Bibliografie:

- Lockee, B. B. Online education in the post-COVID era. *Nat Electron* 4, 5–6 (2021);
- Mackey, J., Gilmore, F., Dabner, N., Breeze, D. & Buckley, P. J. *Online Learn. Teach.* 8, 35–48 (2012);
- Sands, T. & Shushok, F. The COVID-19 higher education shove. *Educause Review* <https://go.nature.com/3o2vHbX> (16 October 2020);
- Hodges, C., Moore, S., Lockee, B., Trust, T. & Bond, M. A. The difference between emergency remote teaching and online learning. *Educause Review* <https://go.nature.com/38084Lh> (27 March 2020).

LECȚIILE ONLINE POST-PANDEMIE – NOUA ETAPĂ A EXPERIMENTULUI DIDACTIC NAȚIONAL

P. I. P.roxana Toma

Școala Primară "Ana Lugojana", București, sector 4

Pandemia de coronavirus a provocat o gravă perturbare a educației în perioada actuală, în acest context aparând nevoia esențială ca școala să continue cu prezență fizică și fără întreruperi. În condițiile răspândirii cu ușurință a virusului SARS COV 2, prezența fizică a elevilor la școală nu a mai putut fi posibilă, astfel că în perioadele în care focarele de covid au luat amploare, s-a realizat compromisul școlii online.

Elevii nu puteau fi privați de interacțiunea cu profesorii și colegii, nevoia de interacțiune umana fiind esențială pentru dezvoltarea optimă a unui individ . În același timp era absolut necesar să se mențină învățarea dirijată, conștientă, activă, ca activitate primordială . Școala online a prezentat acest avantaj însă a avut și multe dezavantaje, cum ar fi lipsa coerenței, fluentei actului didactic, elevii întâmpinând dificultăți în a-și lua notițe; accentul pus pe teorie, lipsa posibilității unei testări eficiente, timpul mărit petrecut de către elevi în fața monitoarelor dar și lipsa dispozitivelor tehnologice a unora dintre aceștia.

Foarte mult au avut de suferit și elevii cu C. E. S (cerințe educative speciale) deoarece pentru ei este foarte importantă interacțiunea față în față. Din păcate acestea, precum și alte probleme asociate școlii online a scăzut interesul elevilor față de învățare precum și a unor abilități de comunicare, de socializare.

Școala post-pandemie a trebuit să remedieze aceste aspecte, să reia interacțiunile directe între elevi, între elevi și profesori, între părinți și școală, să atragă din nou copiii către activitatea de experimentare, de învățare punând în practică noțiunile transmise. Ei se vor folosi acum și de abilitățile tehnologice deprinse în timpul școlii online. Revenirea fizică la școală a readus elevilor bucuria de a se întâlni cu colegii și profesorii.

Pentru a menține școlile deschise și în siguranță, OMS, UNICEF și UNESCO au adoptat un set de opt recomandări, formulate de experții din cadrul Grupului Consultativ Tehnic (GCT) pentru Regiunea Europeană a OMS, cu privire la școlarizarea pe durata pandemiei de COVID-19.

Școlile trebuie să fie printre ultimele instituții care se închid și printre primele care se redeschid.

Implementarea unei strategii de testare.

Asigurarea unor măsuri eficiente de reducere a riscurilor.

Protejarea bunăstării mintale și sociale a copiilor.

Protejarea copiilor celor mai vulnerabili și mai marginalizați.

Îmbunătățirea mediului școlar.

Implicarea copiilor și a adolescenților în luarea deciziilor.

Implementarea unei strategii de vaccinare care să permită copiilor să continue școala. (www.unicef.org)

Școala online a lasat în comportamentul de învățare al elevilor unele goluri care ulterior vor trebui remediate, pentru a avea un învățământ modern și calitativ. A lasat temeri și frici privind readaptarea la ritmul de lucru obișnuit, temeri legate de interacțiunea dintre persoane deoarece persista încă riscul transmiterii infecției virale.

Treptat, intensitatea virusului s-a diminuat și odata cu încheierea restricțiilor se încearcă revenirea la normalitate însă nevoile elevilor sunt ușor diferite :

- * nevoia de afecțiune, de înțelegere;
- * nevoia de ascultare;
- * nevoia de socializare;
- * nevoia de învățare activă, prin experimentare.

În școala post-pandemie, online sau fizic, s-au constatat în primul rând dificultăți ale elevilor la nivelul comunicării cu ceilalți colegi, cu profesorii, unii având unele angoase sau anxietăți, alții nemairecunoscând regulile școlare și autoritatea școlii. A apărut astfel nevoia accentuată de consiliere școlară a elevilor dar și de îndrumare a părinților, mai mult decât oricând.

În ceea ce privește predarea în condițiile revenirii fizice a elevilor la școală, a apărut nevoia unei reorganizări a conținuturilor, conceperea unor programe de remediere a lacunelor din perioada online, a regândirii metodelor de evaluare/testare de către profesori .

În pofida tuturor neajunsurilor din perioada pandemică, școala online a creat și anumite beneficii în sensul că a dus la dezvoltarea digitalizării și la apariția unei game variate de platforme cu conținut educațional, venind în sprijinul elevilor și profesorilor. Atât profesorii cât și elevii și-au dezvoltat abilitățile digitale în domeniul tehnologiei și le-au folosit în mod pragmatic în școala post-pandemie. Copiii au petrecut mai mult timp în prezența parinților, aceștia sprijinindu-i în activitatea școlară și putând observa cu ușurință unde au dificultăți de învățare și nevoie de sprijin.

Chiar și în urma revenirii fizice la școală, este nevoie în continuare de folosirea platformelor de educație și instruire online în procesul instructiv - educativ, atât în ceea ce privește predarea cât și evaluarea școlară, deoarece platformele online ofera o paletă variată de materiale interactive care vin în completarea activității didactice.

ȘCOALA ONLINE – NECESITATE ȘI PROGRES

*P. I. P. Raluca Tucan
Grădinița Nr. 189, București, sector 2*

Un domeniu important al statului este și trebuie să rămână educația, care la rândul său, are nevoie de o formare continuă pentru a corespunde cerințelor actuale ale societății și să pregătească tinerii pentru a se integra activ în viața socială și personală. În ultimul timp, situația de criză a scos la iveală anumite probleme care vor impune o schimbare radicală a mentalității oamenilor. Aceste schimbări trebuie să-i facă mai conștienți pe educabili, să-i facă mai flexibili și mai bine pregătiți pentru viața de mâine cu surprizele sale. Această schimbare trebuie să includă, implicarea mai largă a părinților, dar și a membrilor comunității, în calitate de parteneri activi ai cadrelor didactice, în educația tinerei generații.

Elevii ar trebui să fie învățați să învețe, devenind fideli parteneri ai dascălilor, deschiși să învețe în primul rând pentru sine, valorificând eficient multiplele sale inteligențe, care ulterior să devină achiziții importante pentru progresul societății. Ca în orice studiu trebuie respectate anumite etape: adunarea unor informații și date statistice referitoare la problemele educației, mai ales în perioada organizării învățării de la distanță, analiza bunelor practici ale diferitelor actori educaționali, propunerea unor modalități de îmbunătățire a sistemului educațional.

Trecerea de la învățământul tradițional la învățământul la distanță (online) s-a făcut destul de brusc și au fost identificate anumite particularități, în comparație cu învățământul organizat în școală. S-a constatat o implicare mai activă a actorilor educaționali, alături de cadrele didactice, managerii școlii, specialiști în educație, membrii comunității educaționale (elevi, părinți) dar au fost și reprezentanți ai societății civile.

Conceptul cercetării a inclus politicile și modalitățile în care au fost oferite comunității educaționale instrumente eficiente de participare în evaluarea calității educației, inclusiv învățământul la distanță. O sursă importantă au fost platformele educaționale existente, dar și instrumentele digitale pentru asigurarea învățământului online, managementul timpului și a resurselor pentru elevi în condiții de criză.

Majoritatea celor implicați sunt de acord că nu prea mai au valoare teoriile și dogmele însușite ani în șir, ci, mai importante sunt relațiile care se stabilesc între oameni, comunicarea eficientă și grija față de persoanele apropiate, adică atitudinile și valorile care constituie fundamentul noii paradigme ale educației. S-a ajuns și la concluzia, că sistemul educațional tradițional trebuie resetat, fiind în mare parte rigid, fiind axat preponderent pe domeniul cognitiv și mai puțin pe cel afectiv și psihomotor.

Procesul de tranziție de la învățarea clasică la cea în mediul online a fost condiționat de accesul la resurse proprii (tehnologie educațională, infrastructură digitală, etc) atât al cadrelor didactice, cât și al elevilor și familiilor acestora, precum și de nivelul de competențe digitale deținut de aceștia. Pentru mulți, această schimbare trebuie să fi fost o dislocare considerabilă atât pentru educatori, cât și pentru elevi în furnizarea de educație.

În timp ce unii consideră că trecerea la învățarea online are multe dezavantaje (fără formare digitalizată, tehnologie, resurse și ghiduri suport, învățarea online va avea ca rezultat o experiență slabă a utilizatorului, care este incorectă pentru o creștere susținută, o impactare negativă asupra dezvoltării socio-afective a copiilor), alții susțin deja avantajele: prin apariția unui nou model hibrid de educație, cu beneficii semnificative, cum ar fi integrarea tehnologiei informației în educație, educația online va deveni în cele din urmă o componentă integrală a educației școlare.

Cu certitudine atât cadrele didactice dar și elevii trebuie să-și îmbunătățească substanțial abilitățile digitale, ceea ce va schimba calitativ relația profesor-elev dar și școală-familie. În același timp și societatea civilă va trebui să fie conectată mai activ la problemele educației, venind cu sugestii constructive de îmbunătățire, în special a modalităților de învățare de la distanță și a instrumentelor digitale. Învățarea de la distanță este și va fi un șir de invenții și descoperiri, creativitate și comunicare eficientă, și va contribui la consolidarea abilităților de muncă independentă, promovarea unei culturi a încrederii și a stării de bine.

Totodată, cadrele didactice, precum și elevii, părinții, managerii școlari trebuie să fie autodidacți, să învețe din propria experiență dar și a celorlalți. În viitor trebuie pus accentul pe elementele învățării personalizate/ individualizate, dar și pe posibilitățile copilului. Elevii nu vor pune accent doar pe conținuturi, ci și pe analiza strategiilor și modalităților de învățare, precum și pe relațiile stabilite între participanții la actul învățării.

Bibliografie:

Pavel Cerbuscă: *Învățământul în mod online: eficacitate și eficiență*

LECTIILE ONLINE POST PANDEMIE - NOUA ETAPA A EXPERIMENTULUI DIDACTIC NAȚIONAL

*P. I. P. Vasile Maria Magdalena
Școala Gimnazială Nr. 85, București, sector 2*

Pandemia de Covid-19 a adus schimbări semnificative în sistemul educațional din România. Aceasta afectat profund educația și a agravat inechitățile sociale existente în regiune. Copiii din familii cu venituri reduse, copiii care locuiesc în zonele rurale cu infrastructură deficitară, copiii din cadrul minorităților etnice și lingvistice, copiii cu dizabilități, copiii migranți și refugiați, copiii aflați în conflict cu legea, copiii și tinerii care nu frecventează instituțiile educaționale, băieții și fetele care locuiesc în condiții dificile sau în cămine abuzive se confruntau deja cu bariere semnificative pentru participarea la educație și învățare și aveau parte de educație și de avantaje sociale mai reduse decât cei de aceeași vârstă.

Școlile nu sunt doar un loc pentru educație academică, ci și pentru învățarea abilităților sociale și emoționale, interacțiune și sprijin social. Închiderea școlilor nu numai că a perturbat procesul de educație a copiilor, ci și accesul la mese oferite în cadrul școlii, sprijin pentru bunăstare și referire la servicii medicale și sociale de bază. Tableta, telefonul și laptopul au reprezentat principalul mijloc de comunicare dintre profesor și elev.

Chiar dacă le-a dat mari bătaii de cap elevilor și profesorilor, școala online a dus și la o inovație a sistemului de învățământ, care a reușit să facă pasul către digitalizare. Mai mult, odată ce au descoperit cât de eficientă poate fi tehnologia în procesul de predare, mulți dascăli spun că au de gând să se perfecționeze.

Pandemia de COVID-19 a grăbit procesul de digitalizare a sistemului de învățământ, iar profesorii și elevii au fost nevoiți să se adapteze din mers la noua realitate, una plină de provocări.

Nu există nicio îndoială că pandemia de COVID-19 a determinat o schimbare majoră în utilizarea tehnologiilor „digitale” în educație, iar întrebarea principală este dacă această schimbare este doar temporară sau dacă va fi perpetuată și dezvoltată în continuare de personalul din educație. Impactul crizei provocate de COVID-19 asupra digitalizării în educație a fost unul semnificativ. Toate sistemele educaționale din Europa au recurs la o formă sau alta de educație online în perioada inițială a pandemiei. Reacția la schimbările determinate de pandemie a fost în general pozitivă în majoritatea sistemelor educaționale, deși unele grupuri de cursanți nu s-au bucurat de beneficii în mod egal. Instituțiile de învățământ, dar și personalul didactic și de conducere au răspuns bine la această schimbare și au demonstrat un răspuns pozitiv, acceptând schimbarea, pentru ca procesul educațional să continue.

Pandemia nu a generat provocări noi în sistemul educațional românesc ci le-a amplificat, în sensul în care inegalitățile din educație s-au adâncit, numărul copiilor și tinerilor din afara școlii a crescut, relevanța față de o piață a muncii în permanentă schimbare a scăzut, ca și bugetul alocat educației. Închiderea școlilor cauzată de criza COVID-19 a pus presiune pe sistemul de educație și estimăm un regres al învățării, o creștere a abandonului și părăsirii timpurii a școlii, mai ales în rândul celor mai vulnerabili dintre elevi, dar și o rată a analfabetismului funcțional mai mare cu zece la sută. Banca Mondială estimează că în absența unor politici eficiente în educație, ne așteptăm ca absolvenții de liceu din România să câștige cu 9.000 de dolari mai puțin din munca pe care o vor depune pe parcursul vieții, din cauza pierderilor de învățare generate de pandemia COVID-19. Această valoare este mult mai mare pentru cei săraci și vulnerabili, care au suferit o

pierdere de învățare mai mare și, prin urmare, vor resimți o reducere mai mare a veniturilor lor viitoare.

Poate că e momentul ca România să măsoare pierderile de învățare pe care le-au acumulat elevii în timpul pandemiei și să asigure o recuperare a învățării într-un ritm mai accelerat. Granturile sunt suficiente pentru a acoperi acțiunile de la nivelul școlilor, respectiv universităților, dar trebuie cuplate cu activități la nivel sistemic. Aceste acțiuni trebuie integrate, și trebuie în primul rând să fie în sprijinul profesorilor: de un profesor talentat depind în principal rezultatele unui elev. Pentru a veni în sprijinul profesorilor se impune o reforma curriculară, o instruire consistentă a profesorilor inclusiv prin mentorat și coaching, un sprijin mai mare prin mai mult personal administrativ care să preia din sarcini, o regândire a evaluării astfel încât examenul de bacalaureat să devină o evaluare standardizată și comparabilă de la un an la altul. Echipa ROSE va încerca prin proiect să asigure mentorat, formarea cadrelor didactice și a directorilor, un exercițiu de evaluare și un program remedial de calitate.

CUPRINS

<i>Prof. Crina Anghel</i>	3
<i>Prof. Claudia Daniela Arghiroiu</i>	5
<i>P. I. P. Elena Baban</i>	7
<i>P. I. P. Andreea Mihaela Badea</i>	9
<i>Prof. Alexandra Diana Berari</i>	11
<i>P. I. P. Gabriela - Georgiana Bujor</i>	14
<i>Prof. Ion-Teodor Ciobanu</i>	17
<i>Prof. Steliana Cârmaciu</i>	21
<i>Prof. Ioana Cîrmiș</i>	23
<i>Prof. Ionela Nicoleta Cojocaru</i>	25
<i>Prof. Gina Cornea</i>	27
<i>P. I. P. P.rodica Ana-Maria Covaci</i>	29
<i>Prof. Monica-Ioana Cristea</i>	33
<i>Prof. Ana-Maria Dragnea</i>	36
<i>Prof. itinerant și de sprijin Violeta Ioana Dumitru Sfetcu</i>	38
<i>P. I. P. Carmen Enache</i>	43
<i>P. I. P. Angela Grigore</i>	45
<i>P. I. P. Elena Lupu</i>	48
<i>P. I. P. Irina Andreea Manda</i>	50
<i>Prof. Bogdan-Alexandru Matei</i>	52
<i>Prof. Sanda Mănică</i>	57
<i>P. I. P. Veronica Moraru</i>	60
<i>Prof. Carmen Luminița Onoiu</i>	62
<i>Prof. Ioana Onoiu</i>	64
<i>Prof. Cristina Maria Păcurar</i>	67
<i>P. I. P. Adriana Georgiana Popescu</i>	69
<i>Prof. Cătălin George Răducan</i>	72
<i>P. I. P. Ameluța Răducanu</i>	74
<i>Prof. Cristina - Valentina Raicu</i>	77
<i>Prof. Daniela Raicu</i>	79
<i>Prof. Felicia Sfetcu</i>	81
<i>P. I. P. Ilona-Daniela Silivestru</i>	83
<i>P. I. P. Delia-Mihaela Straton</i>	86
<i>Prof. Elena Șerbănescu</i>	89
<i>P. I. P. Nina Tănase</i>	93
<i>P. I. P. P. Elena Tănăsescu</i>	96
<i>P. I. P. Roxana Toma</i>	98
<i>P. I. P. Raluca Tucan</i>	100
<i>P. I. P. Vasile Maria Magdalena</i>	102

ISBN 978-630-6502-32-5
EDITURA MERITOCRAT CLUJ-NAPOCA
meritocratj@gmail.com

